

Reli Ujság

IV. Semmelweis u. 15.

Noviszád, 1940 július 14, vasárnap

Urednik — Szerkeszti
ANDRÉE DEZSŐ

21. évfolyam 192. szám

Magyarország sohasem mond le Erdélyről és nem egyezik bele a népcserébe

Münchenben biztosították Magyarország jogos igényeinek kielégítését — írja az amerikai sajtó — Corriere della Sera: A magyar-román területi kérdéseket békés tárgyalásokon oldják meg

Berlinből jelentik: A német lapok továbbra is részletesen foglalkoznak a müncheni megbeszélések eredményével. Kiemelik, hogy az eszmecsere a három állam vezető államférfiai között lényegesen hozzájárult Európa építő újjárendezéséhez. Az Essener Nationalzeitung cikkének ezt a címet adja: »Európa újjárendezése megkezdődik.« A Berliner Morgenzeitung is behatóan méltatja a müncheni három tanácskozás eredményét és jelentőségét.

Szöfiából jelentik: A bolgár sajtó is tételesen szenteli a magyar, német és olasz lapok cikkeinek, amelyek egyöntetűen kidomborítják, hogy a magyar államférfiak meg vannak elégedve a müncheni megbeszélésekkel. Hangsúlyozzák a bolgár lapok, hogy a magyar területi követeléseket ki fogják elégteleníteni. Kiemelik, hogy Münchenben jogosnak ismerték el a magyar követeléseket és elvben hozzájárul-

tak kielégítésükhöz. Rámutat a bolgár sajtó arra is, hogy az új európai rendben Magyarország elsőrangú fontosságú szerephez jut. Egyes lapok visszatérnek a népszerűség kieserítésének tervére. Az Utro budapesti levelezője nyomatékosan hangoztatja, hogy a magyarok sohasem mondanak le egész Erdélyről és sohasem egyeznek bele a lakosság kieserítésébe.

AZ AMERIKAI SAJTÓ A MÜNCHENI ESEMÉNYEK RŐL

Az amerikai lapok is részletesen taglalják a müncheni eszmecsere eredményeit. A Newyork Times berlini és római tudósítása hangsúlyozza, hogy Münchenben biztosították Magyarország jogos igényeinek teljesítését. A Newyork Times vezércikke az első müncheni értekezletre utalva, rámutat arra, hogy Magyarország erdélyi igényei a németek szudétavidéki igényeivel egyenrangúak.

felé. Nem az ő hibája, ha igényei közül néhányat jóakaratan — ahogyan pedig kellett volna — nem teljesítettek. Kétségtelen azonban, hogy a jóakaratanak ez a szelleme az elkövetkező időben megtermi gyümölcsét és a francia—angol befolyásokkal annyira megzavart balkáni körzetben új, igazságos egyensúlyt állít majd helyre.

A MAGYAR ÉRTÉKPAPIROK EMELKEDÉSE

Genéből jelentik: A Courrier de Genève kereskedelmi rovatában érdekes cikk jelent meg a magyar

értékpapírok kedvező helyzetéről a genfi tőzsdén. Magyarországnak a Berlin—Róma tengelyt határozottan támogató politikája — úgy látszik — most meghozza gyümölcsét — írja a lap. A magyar miniszterelnök és a külügyminiszter bölcs vezetése alatt komoly gazdasági előnyökről lehet beszámolni, amelyek a külkereskedelmi mérleg javulásában és a pengő fokozatos értéknövekedésében jelentkeznek. A genfi tőzsdén élénken keresik az ott jegyzett magyar értékpapírokat.

A Corriere budapesti tudósítójának jelentése

Milánóból jelentik: A Corriere della Sera budapesti tudósítója a következőket írja:

Magyar politikai köröknek az a véleménye, hogy Telekinek és Csákyknak a tárgyalásokra való meghívása világosan bizonyítja a magyar—román probléma nagy időszűréségét és a békés megoldás szükségességét. Romániával szemben Magyarország nincs egyedül. A Berlin—Róma tengely szolidáris vele. A magyar—román területi kérdéseket bizonyára békés tárgyalásokon oldják meg.

OSTROMÁLLAPOT KELETANGLIÁBAN

Stockholmból jelentik: A svéd lapok londoni értesülése szerint pénteken újabb területekre terjesztették ki az ostromállapotot az angol keleti partvidéken. A lakosoknak szürkületig pirkadatig nem szabad elhagyni lakásukat. A rendelet ellen vétőket katonai törvényszék vonja felelősségre. Ugyanakkor elrendelték, hogy az összes parti gőzösöket, halászhajókat és más vízi járműveket ezen a partvidéken használatlaná kell tenni. Így akarják megakadályozni azt, hogy az ellenség adott esetben ezeket a hajókat felhasználhassa hadművelleti célokra.

ANGOL TILTAKOZÁS BUKARESTBEN

Zürichi jelentés szerint a bukaresti angol követ-kormányának névben tiltakozott ama rendszabályok ellen, amelyeket a román kormány az olajvidéken levő angol vállalatokkal kapcsolatban tett.

IRAN NEM ENGED AZ ANGOL NYOMÁSNAK

Rómából jelentik: A Tribuna teheráni jelentése szerint Irán sohasem hajlik meg az angol nyomás előtt. Tévedés azt hinni, hogy Irán angol nyomásra bármilyen katonai műveletben résztvenne. Irán független állam, amely sohasem türte idegen hatalmak beavatkozását.

MONTAGUE NORMAN MEGVÁLÍK AZ ANGOL BANKTÓL

Londonból jelentik: Attlee lord-pecsétőr néhány nappal ezelőtt az alsóházban bejelentette a bankok állami ellenőrzését. Londonban jelenleg azzal a kérdéssel foglalkoznak, ki veszi át a jövőben az Angol Bank vezetését. A Daily Herald jelentése szerint a kormány és a pénzügyminisztérium köreiben még vitatják ezt a kérdést. Montague Norman leváltásával, aki eddig vezette az Angol Bank ügyeit, új fejezet kezdődne Anglia pénzügyi történetében. Norman utódként Catto lordot emlegetik.

MINISZTERTANÁCS BUDAPESTEN

Budapestről jelenti az Avala: A magyar kormány pénteken minisztertanácsot tartott, amelyen Teleki miniszterelnök és Csáky külügyminiszter beszámolt a müncheni megbeszélések eredményéről.

Buenosayresből jelenti az Avala: Az argentin sajtó hosszú cikkében foglalkozik a müncheni olasz-magyar-német tanácskozásokkal. A lapok kiemelik, hogy a tengelyhatalmak politikája Délkelet-Európa békéjének legjobb védelmezője.

Magyarország és Erdély

Rómából jelentik: A Tribuna »Magyarország és Erdély« c. alatt foglalkozik a müncheni eredményekkel. A müncheni értekezleten is világosan kitűnt — írja —, hogy a tengelyhatalmaknak meggyőződése, hogy Magyarországnak igazságot kell szolgáltatniuk az európai újjárendezés keretében, továbbá, hogy a magyar nép jogai az első vonalban vannak. Olaszország és Németország nem felelhetik és nem is felelhetik el Magyarország hűségét Róma és Berlin iránt, Magyarország régi és kipróbált barátságát, a magyar nemzet szenvedéseit és az erős magyar nemzet fontos küldetését az európai szárazföld egyik legjelentékenyebb részén. Mindez olyan biztosítékokat ad a magyar nemzetnek, amelyeket tökéletesen megérdemel. A várakozást semmiképpen sem követi majd csalódás. A tengely tökéletes és elmaradhatatlan győzelme Magyarország győzelme is lesz.

A Relazioni Internazionali véleménye

Az olasz külügyminisztérium hivatalos hetilapja, a Relazioni Internazionali is a berlini és müncheni találkozóknak szentelt vezércikkét. A cikk először a fasiszta és a nemzeti szocialista eszmék térhódításával foglalkozik és ezeket állapítja meg: Országokat látunk, amelyek lassan új belső és külső életformák felé haladnak. Több, általunk meg nem nevezett, de mindenki által kitalálható államnak ilyen elfordulása éber figyelmet érdemel. Ez az elfordulás lehet diplomáciai sakkhúzás is, hogy az illetők megmenekülhessenek a békétlenkor rájuk nehezedő, kikerülhetetlen felelősség alól.

A lap ezután a »több, meg nem nevezett« állam közül Franciaországgal foglalkozik, majd kifejti, hogy a berlini és müncheni értekezleten megvizsgálták a balkáni kérdéseket is. Ebben a körzetben, különösen a bécsi döntőbíráskodás óta, jelentős lépések történtek az igazság útján, de ezek nem elégségesek. Tisztító és elhatározó megoldásokra van szükség. Magyarország hűségese barátja volt a tengelynek. Magyarország bizott az időben, hajlandó volt belső áldozatokra is és a békét semmivel sem veszélyeztette. Bizonyosságot tett jóakarataról, amikor őszintén közeledett a vele határos országok

A Balkán békéje zavartalan marad

Amerika bevezeti az általános védkötelezettséget — 1941 április 1-ig 1,415.000 ujonc lesz fegyverben

Washingtonból jelentik: A szenátus hadügyi bizottsága most foglalkozik az általános védkötelezettség bevezetéséről szóló törvényjavaslat tárgyalásával. A tárgyalás során a hadügyminisztérium és a hadsereg vezetői ismertették véleményüket a bizottság tagjaival.

Először George tábornok mondott exozét, amiután Marschall tábornok, a vezérkar főnöke ismertette az általános védkötelezettség bevezetésének fontosságát. Véleménye szerint nagyon fontos, hogy mindkét ház minél előbb megszavazza a törvényjavaslatot, melynek értelmében az Egyesült Államok katonai szolgálataira alkalmas férfi lakói 21. életévüktől 25. életévükig védkötelezettek. Hangoztatta a tábornok, hogy az Egyesült Államok mai katonai szervezete, a nemzeti gárda kiképzése nem megfelelő a követelményeknek. Véleménye szerint a nemzeti gárdánál jelenleg szokásos kiképzési időt legalább négy héttel meg kell hosszabbítani. A nemzeti gárda mostani létszáma sem elégséges a szükséges alakulatok kitöltéséhez. Marschall tábornok végül azt mondta, hogy az új törvényjavaslat által tervezett 8 hónapi szolgálat nem elegendő, amennyiben a védkötelezettség csak a 21. évtől a 25. évig terjed.

A hadügyminisztérium osztályfőnöke, Twadle ezredes kijelentette, hogy az Egyesült Államoknak a mostani törvény elfogadása esetén októberben 93.000 kiképzésre váró ujonc lesz, 1941 április 1-ig pedig ezek száma már 1,415.000-re emelkedik. A javaslat pénzügyi oldalát is megismertette az ezredes, aki kijelentette, hogy az idén egymillióárd dinárt kellene az ujoncokra fordítani, míg a következő években 750 millió dollár kiadással jár az általános védkötelezettség bevezetése.

Washingtonban úgy tudják, hogy Roosevelt elnök tegnap hosszasan tanácskozott Stimpson hadügyminiszterrel a nemzeti gárda mozgósításáról.

Az Associated Press szerint a kongresszus és hadügyminisztérium főszakértőinek az a véleménye, hogy az elnök a kongresszus két házában megkérdezése nélkül nem rendelheti el a nemzeti gárda mozgósítását.

AZ ANGOLOK ÁGYUZZTAK EGY AMERIKAI HAJÓRA

Washingtonból jelenti a német távirati iroda: A »Flyng Fish« nevű amerikai hajó, amely a napokban tért vissza az Egyesült Államokba, jelentette, hogy amikor július 5-én a Trinidad szigetén lévő Port of Spain kikötőjébe akart behajózni, a parti erődíjében levő angol tüzérség tüzzel fogadta a hajót, annak ellenére, hogy az kifizette az amerikai lobogót és leadta az összes előírt jelzéseket. Ezenkívül egy brit őrhajó is felfartóztatta az amerikai hajót és egy angol tengerésztszif átkutatta a hajó okmánytárát, majd amikor

mindent rendben talált, tovább engedte a hajót.

GAZDASÁGI SZERVEZET ALAKUL AMERIKÁBAN

Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök a kongresszus több vezető politikusaéhoz emlékiratot juttatott el, amelyben kifejti nézeteit Amerika védelme tekintetében. Az első lépésnek tartja a pénzeszközök előteremtését, amelyekkel meg-

felelő szervezet felvásárolhatja az összes árukat az egész amerikai piacon, tehát Latin-Amerikában is és ezeket az árukat közvetlenül adhatja el Európának. Az elnök bizalmas közlésének több részlete nem került nyilvánosságra, de azt hiszik, hogy egész Amerika bevonásával olyan gazdasági szervezet alakítanak, amelynek egymillióárd dollár áll majd rendelkezésére az árukészletek felvásárlására.

Német hivatalos jelentés

A német véderő főparancsnoksága közli: A német tengeri haderők hosszabb idő óta sikeres hadműveleteket folytatott. E vállalkozások során elfogtunk több kereskedelmi hajót. Ezek értékes rakományai kikötőinkbe érkeztek. Az egyik buvrnaszád jelenti, hogy 24.684 tonna ellenséges kereskedelmi hajóteret süllyesztett el.

Harcj repülőgépek újból támadást intéztek az angol keleti tengerpart előtt és a La Manche-csatornában hajókat, Angliában és Skóciában pedig repülőtereket, kikötői berendezéseket és a fegyverkezési ipar gyárait támadták meg. Bombatalálatokkal sikertült elsüllyeszteni egy előőrhajót és egy

kétezer tonnás kereskedelmi hajót, 5 kereskedelmi hajót pedig súlyosan megrongálni. St. Merin repülőterén 8 angol repülőgépet a földön elpusztítottunk. Azonkívül hatékonyan bomáztunk Exeterben közlejtartályokat, Dundeeben és Nieuportban kikötői és parti berendezéseket, Billinghamban és Newcastleban pedig hadfelszerelési gyárakat.

Angol repülőgépek az elmúlt éjjel is több bombát dobtak le Észak-Németországban. Több ház romba dönt és néhány polgári személy életét vesztette.

Az ellenség tegnap összesen 13 repülőgépet veszített. Öt német gép eltűnt.

Olasz hadijelentés

Az olasz főhadiszállás 33. számú jelentése így hangzik: Az az ellenséges hajóraj, amelyet az olasz repülőgépek csütörtökön felfedeztek és egész nap szünet nélkül bombáztak, az éjszaka folyamán három csoportra oszlott. Mindhárom csoport kelet felé haladt, de különböző sebességgel. Pénteken a kora reggeli órákban felderítőink ismét rátaláltak az angol hajócsoportokra a Délnémetországban, Libiában és a Földközi-tenger keleti részén fekvő támaszpontokról kiindult olasz légi erő egész nap üldözte és hevesen bombázta őket. Az eddig megállapított eredmények szerint ismételtén nagyméretű bombák találatai érték legalább két cirkáló és egy csatahajót.

Az angol terület felett végzett felderítő repülés során kísérő vadászgépeink harcba bocsátkoztak négy ellenséges vadászgéppel, melyek közül kettő lángolva lezuhant. Valamennyi repülőgépünk visszatért támaszpontjára.

Egy torpedónaszádunk az ellenséges bombázás következtében elsüllyedt, de legénysége megmenekült.

Keletafrikában, Moyale mellett elfoglaltunk egy angol falut és a

jelentős veszteséggel járó ellenséges támadást visszavertük. Ugyan azon a vidéken légi harcban négy angol vadászgépet löttünk le. Az ellenségnek Chisimato, Dzsidzsiga és Massaua ellen megkísérelt légi támadásai semmiféle kárt nem okoztak. Egy ellenséges gépet vadászgépeink, egy másikat pedig a légvédelmi őrök lőttek le. Az egyik, pénteken eltűntnek jelentett repülőgépünk a nap folyamán szintén visszatért támaszpontjára.

A Balkán békéje

Washingtonból jelenti az Avala: Az United Press bukaresti jelentése szerint a magyar tartalékosoknak az aratási munkálatokra való szabadságolását a müncheni értekezlet eredményének tekintik. Ebben az intézkedésben annak jelét látják, hogy a Balkán békéje zavartalan marad.

ANTONESCU TÁBORNOK MÉG FOGSÁGBAN VAN

A német távirati iroda bukaresti jelentése szerint Antonescu tábornokot még nem helyezték szabadlábra. Csütörtökön román hivatalos részről azt az állítást terjesztették, hogy a tábornokot szabadon engedték. Pénteken román megbízható helyen megállapították és végül hivatalos részről is megerősítették, hogy ez az állítás

nem felel meg a valóságnak. Antonescu tábornok változatlanul fogságban van, fogságának helye azonban ismeretlen.

MEGSZAKADTAK A ROMÁN-TÖRÖK TÁRGYALÁSOK

A német távirati iroda bukaresti jelentése szerint a román-török gazdasági tárgyalások, amelyek bizonyos idő óta Bukarestben folytak, olyan nehézségekbe ütköztek,

hogy a tárgyalásokat félbe kellett szakítani. A török küldöttség elutazott Bukarestből.

ÚJ AMERIKAI VADÁSZGÉP

Newyorkból jelenti az Avala: Egy angol repülő pénteken kipróbálta azt az újmintájú amerikai vadászgépet, amelyet az angol kormány nagy mennyiségben rendelt meg Amerikában. A próbarepülés során a gép óránként 1020 kilométer sebességet ért el. Ennek a repülőgépnek gyártása már megkezdődött.

Sanfranciscóból jelentik: A 42 tonnás »American Clipper« postaszállító repülőgép pénteken a newyorki repülőtérről utrakelt Újzealand felé. A gépen 27 utas van és utja 12.000 kilométer.

HAZATÉRNEK AZ AMERIKAIÁK

Lisszaboni jelentés szerint a Manhattani görzös 800 amerikai állampolgárral a fedélzetén elindult New York felé. A hajót a Trenton amerikai könnyű cirkáló és a Dickerson romboló kíséri.

A GÖRÖG KERESKEDELMI TENGERSZET VESZTESÉGE

Az Avala athéni jelentése szerint illetékes helyen közölték, hogy a görög kereskedelmi tengerészet az elmúlt hónapban 14 hajót veszített, összesen 61.000 tonnatartalommal.

Astoriából jelenti az Avala: A szerencsétlenül járt »Hellenic Sciper« 1500 tonnás görög hajó legénysége elmondotta, hogy hajójukon tüz ütött ki. A legénységet egy halászhajó vette fedélzetére. A tűz Aberdeentől 130 mérföldre keletkezett.

ANGOL—JAPÁN MEGEGYEZÉS

Tokióból jelenti az Avala: A Reuter-iroda értesülése szerint Nagybritannia elfogadja a Burmán át Kína részére történő fegyverszállítások beszüntetésére vonatkozó japán követeléseket. Az Asahi Simbun értesülése szerint Sir Robert Craigie tokiói angol nagykövet közölte Arita külügyminiszterrel, hogy az angol kormány elfogadja a japán követeléseket. A nagykövet egyben újabb utasításokat kért Londonból, hogy a formasierű megállapodást mielőbb megköthessék.

MAETERLINCK AMERIKÁBAN

Hobokenből (New Jersey állam) jelenti az Avala: Maurice Maeterlinck, a Nea Kolas görög hajó fedélzetén Lisszabonból Hobokenbe érkezett. Maeterlinck, aki az utóbbi hónapokat Portugáliában töltötte, elmondotta, hogy új darabot írt, amely a katolikus egyház problémáival foglalkozik.

SOROZÁSOK KANADÁBAN

Ottavából jelenti az Avala: A szenátus harmadszori olvasásban is elfogadta a hadügyi segédminisztérium felállításáról szóló javaslatot. Az új minisztérium első feladata a sorozási névjegyzékek elkészítése lesz. A sorozások augusztus 19-én kezdődnek.

Az angolok Orán megismétlésére készülnek Szíriában

A szíriai francia haderő parancsnokát felszólították, hogy adja át repülőgépeit Laval leff a francia miniszterelnök — A demokratapárt harmadszor is jelöli Rooseveltet

Berlinből jelentik: A német távirati iroda munkatársával közölték, hogy az ellenséges és az ellenség szolgálatában álló kereskedelmi hajókat elsüllyesztése emelkedő irányzatot mutat. A kereskedelmi háború eredménye július 8-áig — kizárólag a haditengerészet tevékenysége következtében — 3.300.000 tonna. E nagy siker orozslánrésze a német tengeralattjáróké. A német buvárnaszádok az angol hajóraj elleni, kimondottan katonai természetű beavatkozásokon kívül közel kétféle millió tonna kereskedelmi hajóteret süllyesztettek el a háború kitörése óta. Ezt a teljesítményt annál inkább kell értékelni, mert a német tengeralattjárókat eredetileg a hazai támaszpontok szolgálatába állították.

A hazai könnyű tengeri erőket szintén felhasználták a kereskedelmi harcban. A német rombolók és torpedónaszádok vakmerő cirkálásuk során minduntalan az angol

partok közelébe jutottak. Az angol szigetek körül sok kereskedelmi hajó esett a német aknák áldozatául. A német aknák még Fokvárosnál is több kereskedelmi hajót elsüllyesztettek. A haditengerészettel vállvetve működött a német légi flota is az Anglia elleni kereskedelmi háborúban. December hó 17-én intézték az első támadásokat kereskedelmi hajók ellen. Ettől kezdve sikereik hónapról-hónapra növekedtek.

OLASZ TÁMADÁS MÁLTA ELLEN

A Stefani-iroda külön tudósítója jelenti: Olasz repülők péntek délután ismét támadást intéztek Málta repülőtere ellen. A robbanós gyújtóbombák erősen megrongálták a repülőter berendezéseit és tönkretették a földön levő gépeket. Két angol vadászgépet az olasz gépek lelőttek. Valamennyi olasz gép visszatért állomáshelyére.

Új francia kormány

Vichyben új francia kormány alakult. Az új kormány elnöke Laval leff. Baudoin külügyminiszter, Weygand tábornok, hadügyminiszter és Marquet belügyminiszter az új kormányban is megtartotta társaságát. Az új kormányban ifjusági és családgügyi miniszter is van. Ezt a tisztelet Ibarnegaray tölti be.

A FRANCIA NEMZETGYÜLÉS ÜLÉSE

A francia nemzetgyűlés délutáni ülésén 600 szenátor, illetve képviselő jelent meg. A miniszterek közül ott volt Laval, Baudoin, Frossard és Pomaret. A közönség zsefolásig megtöltötte a karzatokat. Miután az elnök megalakultnak jelentette ki a nemzetgyűlést, rövid vita folyt a határozatképességről. Janenet javaslatára a nemzetgyűlés kimondotta, hogy csupán a leadott szavazatok többsége vehető figyelembe.

Ezután Laval miniszterelnök elő-

terjesztette az alkotmányról szóló törvényjavaslatot. Kiemelte, hogy a kormány az eredeti szöveggel szemben bizonyos módosításokat javasolt. A törvényjavaslatot bizottság elé utalták és amíg a bizottság tanácskozik, az ülést felfüggesztették. A bizottság négy szavazat kivételével egyhangulag megszavazta az alkotmányjavaslatot.

A NEGYEDIK ALKOTMÁNYTÖRVÉNY

Bernből jelenti a német távirati iroda: Vichyben kibocsátották az államfő helyettesítéséről szóló, 4. számú alkotmánytörvényt. Ebben Petain államfő elrendeli, hogy ha államfői tevékenysége gyakorlatilag bármi módon akadályozva volna, ezt a tevékenységet Laval miniszterelnök veszi át. Laval akadémia elnöke esetén a miniszterelnök 7 szónyi többséggel hozott határozatával helyettesítve nevez ki.

Rennes bombázása

Clermont-Ferrandból jelenti a Havas-iroda: Az eddig összegyűjtött adatok szerint Rennes június 5-én történt bombázásának 4200 halottja van. A bombázás borzalmas erejű volt és két és fél óra hosszat tartott. A német repülők támadásának főcélja a pályaudvaron álló három löszerszállító vonat volt. A város több negyede, különösen a vasutállomás körüli rész megsemmisült. A holttestek kiásása a romok alól tovább tart. (A. A.)

Angol ultimátum a szíriai francia haderőhöz

Rómából jelentik: A Messaggero Athénen át érkezett jelentése szerint a közeli angol haderő parancsnoka felszólította a szíriai francia haderő parancsnokát, hogy vagy adja át a Szíriában levő 500 francia repülőgépet vagy pedig semmisítse meg. Az angol parancsnok figyelmeztette a francia parancsnokot, hogy ha nem teljesíti

kívánságát, az angol légi haderő az oráni támadáshoz hasonló módon jár el. A francia parancsnok hír szerint visszautasította az angol követelést és a leghatározottabban legvédelmi intézkedéseket rendelt el.

A TÖRÖK MINISZTERELNÖK BESZÉDE

Ankarából jelenti: Refik Seidam-

török miniszterelnök a parlamentben mondott beszédében kijelentette, hogy Törökország területi épségének és a nemzet jólétének biztosítására minden intézkedést megtettek. Törökország vezető államférfiainak most egyetlen pro-

gramja van: a török köztársaság biztonsága és a török érdekeknek megfelelő barátságok ápolása. Törökország nem akarja megtámadni szomszédait, sem pedig alkalmat adni nekik a támadásra.

Légi támadások Anglia ellen

Londonból jelentik: Az angol légügyi minisztérium közlése szerint szombatira virradó éjszaka ellenséges repülők bombákat dobtak Északkeletanglia és Skócia egyes vidékeire, valamint Walesre. A bombák néhány házat megrongáltak és több ember életét veszítette. Az angol repülők pénteken összesen 11 ellenséges gépet lőttek le.

ELHALASZTOTTÁK AZ ANGOL GYERMEKEK ELKÖLTÖZTETÉSÉT

Londonból jelenti az Avala: A tájékoztató minisztérium közli,

hogy egyelőre elhalasztották az angol gyermekeknek a tengerentúli országokba való költöztetését. A kormány azon a nézeten van, hogy — az Arandora Star elsüllyesztésére való tekintettel — nem vállalhatja magára a felelősséget azért, hogy a gyermekeket szállító hajók hadihajók kíséret nélkül tegyék meg az utat. Tekintettel a tengerügyi hivatal fokozott szükségleteire, a kormánynak nem áll rendelkezésére elegendő hadihajó kíséret céljaira, noha elegendő számú kereskedelmi hajóval rendelkez-

Kairói hadijelentés

Kairóból jelenti az Avala: A péntek esti angol hadijelentés így hangzik:

Kenya északi határvidékén és angol Moyalában az éjszaka folyamán kijavítottuk állásainkat, amelyek a július 9-i bombázás megrongált. A harc tovább folyik. Az etiop-szudáni határról nincs jelenteni való. Szomáliában járóink a határvidéken folytatják tevékenységüket és minden nap veszteségeket okoznak az ellenségnek. A Libiával határos sivatag nyugati részén semmi újság.

ELSÜLLYESZTETT JACHT

Londonból jelenti az Avala: A haditengerészeti minisztérium közli, hogy a csütörtöki légi támadás során a La Manche-csatornában elsüllyedt a »Warner 2« jacht. Egy matróz életét veszítette, a többiek megmenekültek.

HÁBORUS KISEGÍTŐ SZOLGÁLAT GIBRALTÁRBAN

A német távirati iroda madridi jelentése szerint a gibraltári hivatalos lapban valamennyi angol alattvalóhoz szóló felhívás jelent meg. Mindazokat, akik még nem

dolgoznak a háborus kiségitő szolgálatban, felhívják, hogy azonnal jelentkezzenek.

A HOOD ERŐSEN MEGSÉRÜLT

Madridból jelenti az Avala: Gibraltárból érkező jelentések megerősítik, hogy a Hood angol sorhajó erősen sérült állapotban érkezett Gibraltárba. A többi angol hajó is megsérült.

ELSÜLLYEDT FINN HAJÓ

Londonból jelenti az Avala: A finn rádió közölte, hogy a Petsamo finn kereskedelmi hajó az irpartok mentén elsüllyedt. A hajó kapitányát és a legénység 33 tagját Corkban partra szállították, ahonnan visszatértek Finnországba.

ZSEKOV NÉMETORSZÁGBAN

Szófiából jelenti az Avala: Zsekov tábornok, aki a világháború alatt a bolgár haderő főparancsnoka volt, a német főparancsnokság meghívására Németországba utazott, hogy megtekintse a nyugati harcteret. Utjára elkíséri Popov hadseregtábornok és a szófiai német katonai attasé.

Az amerikai demokrata párt gyűlése

Washingtonból jelenti: A demokrata párt hétfőn Csikágóban értekezletet tart, amelyen mintegy 1100 kiküldött jelenik meg. Roosevelt elnök kijelentette, hogy nem vesz részt az értekezleten.

Hull külügyminiszter közölte, hogy a jövő csütörtöki Havannába utazik, hogy résztvegyen a párt-amerikai értekezleten.

A Reuter-iroda értesülése szerint bizonyosra vehető, hogy a demokrata párt értekezlete Rooseveltet jelöli az elnökválasztásra. Ha Rooseveltet hajlandó szakítani azzal a hagyománnyal, hogy egyetlen elnök sem jelölhető magát harmadszor, akkor a legnagyobb érdeklődés az elnök jelölése felé fordul.

HALLÓ!

A német-svéd kereskedelmi szerződés megkötésével kapcsolatosan azt közlik, hogy a Németországba irányuló svéd kivitel 140 millió svéd korona értékű áruval növelik. Németország 1,200.000 tonnával több szenet fog Svédországnak szállítani, mint eddig, úgy hogy Svédország összesen 4,500.000 tonna szenet kap Németországtól.

A mexikói nemzeti forradalmi párt vezetősége hivatalos jelentést adott ki, amelyben közli, hogy a július 7-én megtartott választáson a párt jelöltjét, Manuel Avila Namaco tábornokot választották meg Mexikó köztársasági elnökévé. A nemzeti forradalmi párt elnökjelöltje 2,225.199 szavazatot kapott, míg ellenjelöltje az ellenzéki Juan Andre Almazan mindössze 118.574 szavazatot kapott.

Az Észtország és Szovjetország között megkötendő kereskedelmi tárgyalás előkészítése céljából Revalból Moszkvába utazott az észt küldöttség a közgazdasági miniszter vezetésével.

Dils Hendrik, a világhírű belga zenész, a brüsszeli flamand opera főzeneigazgatója vasárnap a kölni operában vendégszerepel és Wagner „Walkürök” című operáját vezényli.

Magyar gazdasági küldöttség utazik Moszkvába Nickl Alfréd meghatalmazott miniszter vezetésével. A küldöttség a szovjet-magyar kereskedelmi viszony rendezése céljából utazik el rövidesen Budapestről. A moszkvai tárgyalásoknak semmiféle politikai jellegük nem lesz — közölte Nickl Alfréd miniszter, a küldöttség vezetője. A magyar küldöttség főleg nyersanyag bevitelről fog tárgyalni a szovjettel, mert Olaszországnak a háborúba történt belépése következtében a magyar gyár- és ipar nyersanyag beszerzése még az eddiginél is nagyobb nehézségekbe ütközik.

A nyugati német határvidékről, a háború kitörésekor eltávolított lakosság visszatelepítése az előre megállapított terv szerint történik. A visszatelepítési ügy hajtják végre, hogy e területeken minél előbb megindulhasson a normális élet. Először az iparosokat és vállalatok tulajdonosait szállítják vissza, akiknek jelenléte a mindennapi élet szempontjából igen fontos. A kiürített városokba a tisztviselők és a nemzeti szocialista alakulatok is visszatértek, amely utóbbiak igen fontos feladatokat végeznek. Több száz főből álló női szervezeteket is elküldtek a határmenti városokba a szociális munka elvégzése céljából.

Filov bolgár miniszterelnököt az olasz tudományos akadémia tiszteletbeli tagjává választotta. A választásról Magisztrati szófiai olasz követ értesítette Filov miniszterelnököt.

Angol oldalról azt a hírt terjesztették, hogy Németországban az ott nyomtatott spanyol bankjegyekből titkon kettős sorozatokat készítettek és ezt a pénzt Spanyolországban a német propaganda céljaira használják fel. Illetékes német helyen ezzel szemben kijelentik, hogy Spanyolország egyáltalán nem rendelt papírpénzt Németországban. Az angol hír elejétől végig rágalom — állapítja meg a német távirati iroda.

Bristol szálloda BUDAPEST, DUNAPARTON

Előkelő családi szálloda, olcsó árakkal. Egy ágyas szoba 6 P-től, két ágyas szoba már 12 P-től. — Kifűtő étterem és kávéház. — Előzékeny kiszolgálás. Lapunk olvasóinak 20% eng.

Acéllal, izzadtsággal és vérrel...

Nézelődés az aratásban, amely ma a háborúnál is jelentősebb esemény

Egyszer riportot kell írni az aratásról is. Annyiszor megyünk el mellette szó nélkül, annyszor intézzük el közömbös tözsdei jelentésekkel, hogy szinte már bűn számba megy. Elutazunk messze földre

tengert látni, égi-érő magas hegyekbe kapaszkodunk, pedig látványosságban, színben és illatban ilyenkor a mi földünk különb, mint a világ bármely tája. Az Alpesekek erdeiben nem található annyi szép és illatos virág, mint amennyit egy érés előtti júniusi buzatáblában láthatunk. A lángoló pipacs, a kék buzavirág, a lila konkolyvirág, a liláskék szarikaláb, a mesgven termő névtelen gyöngyös-pamacs virág, mind megállnak a helyüket a legszebb kertben is. És ne feledkezzünk meg a legszebb, legillatosabb mezei virágunkról, a földi mogoróról, amelynek rózsasillatú piros virága csodálatosképpen még mindig nem került be a műkertészek gyűjteményébe.

Persze a tengeri és alpesi turisztikának más értelme és hatása is van, az emberi szervezet felüdítése megköveteli a teljes éghajlat és környezetváltozást, azonban mégis meg kell mondani, hogy rónaságunk abszolút mértékkel mérve felveszi a versenyt az idegenforgalmáról híres tájakkal.

De térjünk vissza az aratásra. Ez ma már nemcsak a földbirtokosok és mezőgazdasági munkások magánügye, nem csupán lírai költők ihletfakasztási alkalmá, vagy tözsedi játékok kiindulási pontja, hanem — világtörténelem. Ez a mi olajunk. A mai nagy háborúban éppen úgy számbaveszik, mint a ploestii, vagy a bakui kutak benzinszolgáltatását. Ezért kétszeresen megérdemli, hogy figyelmünk ráirányuljon a nagy munkára.

Ha az aratásról akarunk írni, akkor vasárnap délutántól szombat estig az aratók nyomában kell lennünk. Vasárnap délután öt-hat óra tájban indulnak ki a faluból a tányákra. Kis csoportokban haladnak a kaszások és a marokverők. Nótázó nélkül, csendesen beszélgetve. Kint a szálláson az udvarban elvégzik az utolsó előkészületeket. A kaszák, a marokszedő sarlók, a gereblyék (helyesebben bögők) már rendben vannak. A csobolyóba vizet öntenek, hogy éjszakán át teljesen be-dagadjon a bordázata.

AMIN NEM FOG KI A TENGERI ZÁRLAT SEM

Amikor a kávéházjáró, későnfele városi hazafele ballag, akkor kelnek az aratók. Két óra van éjfél után, az égboltozat most kezd szürkülni. Szóltanul lépdelnek ki a bu-

zatáblára. Nem kaszálnak, hanem nekigyűrekeznek és tövestől tépik a buzát. »Köflet« készítenek kévekötésre. A töről leverik a földet és a kalászokat ügyesen összecsavartják. Ősi módszer ez, az idén még azok is visszatérnek hozzá, akik az utóbbi években már manillával kötötték a kéveket. Furcsa dolog. Madzaghiány miatt sok aratógép leállt, illetőleg a géppel nem köttetik be a buzát. A manillamadzag beszerzésébe is beleszólt a háborús bloká. Ezért jó a buzakötél, ennek tökéletesen mindegy, hogy az angol hajók szabadon uszkalhatnak-e a Földközi tengeren, vagy sem. Ellenben nem közömbös az aratóknak az, hogy az éjszaka száraz, vagy pedig harmatos. Előfordul sokszor, hogy éjszaka hor-dókban vizet visznek ki a buzaföldre. Nem azért, hogy fűródjenek, hanem, hogy a kötélnek való buzát öntözzék, mert száraz buzaszárat nem lehet fonní...

zátáblára. Nem kaszálnak, hanem nekigyűrekeznek és tövestől tépik a buzát. »Köflet« készítenek kévekötésre. A töről leverik a földet és a kalászokat ügyesen összecsavartják. Ősi módszer ez, az idén még azok is visszatérnek hozzá, akik az utóbbi években már manillával kötötték a kéveket. Furcsa dolog. Madzaghiány miatt sok aratógép leállt, illetőleg a géppel nem köttetik be a buzát. A manillamadzag beszerzésébe is beleszólt a háborús bloká. Ezért jó a buzakötél, ennek tökéletesen mindegy, hogy az angol hajók szabadon uszkalhatnak-e a Földközi tengeren, vagy sem. Ellenben nem közömbös az aratóknak az, hogy az éjszaka száraz, vagy pedig harmatos. Előfordul sokszor, hogy éjszaka hor-dókban vizet visznek ki a buzaföldre. Nem azért, hogy fűródjenek, hanem, hogy a kötélnek való buzát öntözzék, mert száraz buzaszárat nem lehet fonní...

A NAP IS FEL KÉL

Mire a nap fel kel, már egész napra elegendő kötelet kell készíteni. Akkor villannak meg csak a kaszák. Szép sorban, elől a bandagazda és marokverője, utána a többiek. Harsognak a kaszák, hajladoznak a lányok, szalad a fűj és a nyul. Pokolian tüzel a nap, pacsirta süvit és énekel a levegőben. Így ha nézzük, határozottan nagyon romantikus, csak még az hiányzik, hogy a lányok szép nótákat énekeljenek és nehezményezhetjük, hogy miért nem vettek fel erre az ünnepélyes alkalomra gyönyörű színes-lobogós népviseletet. Azonban a lányok nem énekelnek, mert még lélegzeni is alig bírnak, népviseletnek pedig megfelel a legegyszerűbb és legolcsóbb ruha. Izzadtság csorog róluk, a lucskos ing testükhöz tapad és a rászálló portól valóságosan sáros, sötét tárnában dolgozó bányászok sem piszkosabbak. Ez az igazi hősiesség, amely megérdemli minden elismerést, ez a munka, kitartás, hogy egész napon át hajladoznak a szaharai hőségben és porban. A legedzettebb tornász is halálra fáradna ebben a munkában, rekorderek elbujhatnak a mellett a teljesítmény mellett, amit a magyar földműves nyújt látástól-vakulásig. Ez a megállapítás nem könnyű, felelőtlen szólam, nem nyakló nélkül való dicseret: nagyon érdekes eredményt kapnánk, ha egyszer szakértők lemérnék az arató testi erő kifejtésének napi teljesítményét...

Egész héten át szakadatlanul folyik ez a hajladozás. Delente ebéd után félórás pihenő, de az is csak azért, hogy a kasza eltompult élet-

az akácfa árnyékában elhelyezett üllön kikalapálják. Ezalatt a marokverők a hűvösben szunditanak egyet. Délután csak a rövid uzsonnaidő jelent egy kis lelekzetvételt és alkonyat tájban a kévek kötése, meg összehordása. Ha vihar zudul a nyakukba, az se okoz örömet a lehülés-sel, csak bosszankodást, mert a kéveket szerteszét hordja.

BUZAKOSZORU

Napi tizenhét, tizennyolc órai munkaidővel folyik a munka és szombat este még is nótaszóval vonulnak haza. Akkor zeng a széles határ a marokverőlányok énekétől.

A lányok az aratás végfelé buzakoszorút fonnak, nem is koszoru az, hanem korona, szebb mint a bizánci császárok drágakövekkel ékes toronyos koronája. A buzakoszorút a bandagazda

adja át a gazdának nagy ékes dikkcióval és a koszoru felkerül a ház bejárata fölé, mint a legszebb címerpajzs... A koszoru átadása után jön a locsolkodás Hogy ennek a szokásnak mi az eredete, azt a tudósok majd egyszer kikutatják, de annyi bizonyos, hogy a nagy melegen igen jólesik...

Sokat irhatnánk még a cséplésről is, amely talán az aratásnál is nehezebb munka. Messziről szép, szingadias látvány a cséplés, érdekes a szakadatlanul hullámozó bugása, de a pelyvahalányó lyukban pokoli a munka...

VAS ÉS VÉR

Mint minden nagy munka, az aratás is évről-évre megkivánja és meg is kapja a maga áldozatait. A természet emberéletet kér az életet adó buzáért — legalább is a jelenlegi munkaviszonyok mellett. Nagy melegen napszúrás, viharban villámcsapás öli az aratót. A tarló kisébezi a lábat és tetanusmérgezés áll be. Hordás közben felborul a kocsi és a munkás a lovak közé esik, legjobb esetben is kar, vagy lábtöréssel menekül meg a szerencsétlenségből. Cséplésnél elkapja a nagyszil, vagy beleszik a cséplődob krokodil-toroknál is rémesebb nyílásába... Szinte minden község határának megvan a maga évi aratási szerencsétlensége...

...Igy folyik a termés betakarítása a mi áldott földünkön. Acéllal és vérrel, de még inkább izzadtsággal kapjuk a legdrágább kincsünket, amely körül ma tulajdonképpen az egész háború forog.

Toth Bagi

OLVASSA
A REGGELI UJSÁGOT

Kis közgazdasági tanulmány a dalmáciai nyaralás során

A passzív vidékeken olcsóbb az élet, mint a Vojvodinában Szarajevó-Dubrovnik-Szplit és a mellette levő Kastel olcsóságban verik Noviszádot

Mi vojvodinaiak állítólag tejjel-mézszel folyó Kánaánban élünk, ahol minden nagy bőségben terem. Egészen természetes, hogy ott, ahol sok minden nagy bőségben terem, ennek megfelelő olcsó áraknak kell lenniük. Ezt azonban nem igen tapasztaljuk sem Noviszádon, sem pedig a Vojvodina többi részében. Különösen a zöldség, főzelék és gyümölcs félék feltűnően drágák mifelénk. Érthető feltűnést kelt tehát azoknál, akik például Dalmáciában nyaralnak, hogy ott mindez sokkal olcsóbb, mint nálunk. Sőt nemcsak olcsóbb, hanem épen félfannyiba kerül.

A Dubrovnikba utazók, ha történetesen Szarajevóban kipihenik a Beograd-Szarajevó között közlekedő keskenyvágányu vasuton megtett ut fáradalmait, meglepetve veszik észre, hogy a legszebb kajszinbarackért csak 4-5 dinárt kérnek, válogatott husos babura paprika darabja 25 para, őszibarack 5-6 dinár kilója, mind olyan árak, amelyekről nálunk ma szó sem lehet. A még passzívabb Hercegovinában, Mosztárban pedig még olcsóbb minden. Ott már 3-4 dinár a kajszinbarack, hat babura paprika egy dinár és ezzel áll arányban a többi zöldség, főzelék és gyümölcs ára is. A legfeltűnőbb azonban az, hogy a legszebb paradicsom, amilyent nálunk még látni sem lehet, mindössze négy dinárba kerül kilónként.

Ezekután természetesen kíváncsi az utas, hogy mit fizet mindezekért Dalmáciában. A keskenyvágányu vasut egyik végállomása Dubrovnik. A vasútállomás és hajóállomás közelében levő elsőrendű Wregg szállóban, a teljes panzióért mindössze 66 dinárt számít a tulajdonos azoknak a vendégeknek, aki hosszabb időt töltenek ott. Noviszádon nincs az a szálloda, amely ezért a pénzért lakást és ellátást adna. Dubrovnikban azonban van. A tulajdonosnő fehérhaju gráci születésű hölgy, aki személyesen ügyel fel konyhája vezetésére, azonnal meg is indokolja, hogy miért adja ennyiért a teljes ellátást: Kevés a vendég, az üzemet fenn kell tartani és az olcsó árak mégis csak vonzanak vendégeket is. Azt már a vendég maga állapítja meg, hogy 66 dinárért legtöbbször jobb komfort és kitűnő ellátást kap. Tény az, hogy talán csak a kenyér valamivel drágább Dubrovnikban, mint nálunk: a fehér kenyér négy és fél dinárba kerül, aminek nálunk négy dinár az ára. Minden más élelmiszer éppen annyiba kerül, mint a Vojvodinában, de a zöldség, főzelék és gyümölcs sokkal olcsóbb.

Ily módon a nyaralók közgazdasági tanulmányt is végezhetnek. Dubrovnik és környéke pedig nem is nagyon termékeny. Sokkal termékenyebb Szplit és vidéke, elsősorban a kasteli síkság. Itt minden bővebben terem, mint a Vojvodinában. Fél kilós hagymák és burgonyák egyáltalán nem számítanak a ritkaságok közé és ennek arányában látható kalarabé, kelkáposzta, és sok minden más. Már a szpliti piac is meglepi az embert mindennek az ára, ami teljesen hasonló a szarajevóihoz, mosztárihoz vagy

dubrovnikéhoz. Barack hegyek 4 dináros barackokból, a legszebb méz-édes husos cseresznye 3-4 dinár, pedig már mulófélben van, de azért még mindig nem drágább. Nem is szólva a gyönyörűen fejlett fügekéről, amelyeknek kilóját szintén négy dinárért adják.

Ennél is olcsóbb azonban az élet a kasteli síkságon és így annak a tengerparton levő központjában Kastel Sztariban. Igen sok noviszádi nyaralt itt az elmúlt években és sokan vannak az idén is, akik itt pihennek és üdülnek a kellemesen enyhe éghajlatu vidéken. Emellett azonban az élet semmiben sem különbözik, az otthonitól. Minden bőven van, a hustalan napokat nem ismerik, mert a horvát bánóság területén nem vezették be a kötelező polgári böjtöt. Ha bevezették volna is, akkor sem érezné itt az ember semmiben sem hiányt. Tengeri hal bőven van és ez kárpótolhat mindent, amellyel itt még olcsóbb a zöldség, főzelék és gyümölcs, mint Dalmácia más helyein. Ezért adhat az itteni »Danka« szálló naponta hatvan dinárért olyan ellátást és lakást, ami talán még otthon sem jut osztályrészünkül. Bő, kiadós és izletes konyha mellett, nappal kellemesen meleg, estéként kissé hűs levegő lehetővé teszi a legteljesebb üdülést és pihenést. Nappal a meleg jól esik, amikor az ember fürdik, este pedig a hűvös éjszakák nyugodt pihenést és jó alvást biztosítanak mindenkinek.

A noviszádi Adamovics teleplakói még mindig nyomortanyákon laknak

Nem kezdhetik meg az építést, mert nincsen pénzük

Fájdalmas dolog a noviszádi Adamovics-telepről írni. Semmi vigasztalót nem mondhatunk azoknak az ezreknek, akik ma is hajlék nélkül vannak még, vagy a legjobb esetben embernek nem való nyomortanyákon húzódnak meg. Akik végig járták a telepet és látják, hogy milyen »lakásokban« laknak azok, akik a végzetes áprilisi éjszakáig rendes otthonokban voltak, azoknak keserűség önti el a szívét. Deszkából összeeszkábált, sárral bekenet, máskor fáskamrának használt alig 4-5 négyzetméteres helyen egy-két család húzódik meg a nyári zivatarok és a tűző nap forrósága elől. Mindenki szeretne már építeni, hogy legalább öszre tető legyen a feje felett, de nem tud, mert nincs pénze. A bankok, amelyek üzleti alapon dolgoznak, nem adnak kölcsöntől senkinek. A házipítő szövetkezet pedig nem rendelkezik olyan nagy tőkével, hogy olyan arányban tudná segíteni a telepieket, mint szeretné.

Nem lehet tehát megkezdeni az építkezést mindaddig, amíg az állam nem ad segílyt.

A Noviszádon megtartott konferencia után a város az okozott kárról felvett pontos becslést mind eljuttatta az építésügyi minisztériumba, amely ebben az ügyben a népjóléti

minisztériummal dolgozik együtt. A benyújtott adatok alapján már ki is dolgozták a segélyezés tervét és módját, mivel azonban ehhez pénzre van szükség, azért a miniszterközi gazdasági és pénzügyi bizottság most dr. Sutej Juraj pénzügyminiszter szavát várja.

A kormány a maga részéről 8 millió dinárt tervez az árvíz-károsultaknak juttatni, még pedig segély formájában.

A kár azonban ennek az összegnek közel háromszorosa, tehát amennyiben a kormány tényleg kiutalja a 8 millió dinárt — még további milliókra is szükség van.

A hiányzó összeget a városnak és a bánágnak kell előteremteni. Arra vonatkozóan azonban, hogyan történjen ez, még semmiféle intézkedés nincsen, sőt még tervek sem készültek el.

A város is elsősorban azt akarja tudni, hogy mennyit ad az állam és milyen formában adja ezt.

A város vezetőségének azonban ettől függetlenül is határoznia kellene már, hogy miként akar a maga részéről további segílyt nyújtani az árvíz-károsultaknak.

Kölcsejt vagy segílyt akar-e nekik adni és honnan teremti elő az ehhez szükséges pénzt. Nagyon fontos

A NIVEA ULTRA OLAJ

biztosan megvéd a napégéstől!

Addig maradhat a napon, ameddig jól esik, mert a NIVEA ULTRA OLAJ felszivja az égéző napsugarakat és csak a barnító hatását engedi át. Szép és egyenletesen barna lesz tőle az egész test

Nivea ultra olaj hatása

~ = rövidhullámú (égéző) sugarakat visszatartja
~ = a hosszuhullámú (barnító) sugarakat átengedi

kérdések ezek, amelyek rendezése nagyon sürgős. A nyár derekán vagyunk már és az építkezést mindenhol meg kellene kezdeni, hogy öszre ismét rendes lakásuk legyen a telepieknek.

Nem lenne rossz, ha a város olcsó építő anyagról is gondoskodna és e célból több téglagyárral tárgyalna, hogy azoktól olcsó áron nagymennyiségű téglát és cserepet szerezhesse be. A faanyag beszerzése is nagy gond az építetőknek, bár annak egy tekintélyes részét sikerült a pusztulás ellenére is megmenteni.

Mind olyan kérdések ezek, amelyek sürgős rendezésre várnak, függetlenül attól, hogy mennyi segílyt ad a kormány és mikor folyósítja ezt.

A városnak az összes előkészületeket meg kellene tennie, hogy addigra, amikor ez a segíly megérkezik, minden készen legyen és a telepiek azonnal hozzáfoghassanak az építéshez.

A Ljubljana torpedóromboló nem rongálódott meg súlyosabban

Sibenikből jelentik: A sibeniki csatornában elsüllyedt, majd kiemelt Ljubljana torpedórombolót tegnap megvizsgálta egy katonai bizottság. Résztelenen megvizsgálták a rombolót és megállapították, hogy az csak kis mértékben rongálódott meg, úgy hogy ki lehet javítani. Szerencse, hogy a sibeniki kikötőben, mivel a Kreka folyó odatorkolik nem olyan sós a víz, különösen a tengerfenéken 30%-ban édes víz van és így a sósvíz romboló hatását nem is fejthette ki. A romboló belső szerkezete kifogástalan állapotban van és csak a gépek egy részét kell kijavítani.

Bulgáriába utaztak a jugoszláviai szövetkezeti élet vezetői

Beogradból jelentik: Krek Mihó építésügyi miniszter és Gyorgyevics Voja rendelkezési államnyu miniszter a bolgár földműves szövetkezetek főszervezetének meghívására tegnap reggel 9 órakor repülőgépen Szófiába indultak, ahol résztvesznek a bolgár szövetkezetek július 14-i és 15-i kongresszusán. A minisztereket Mencinger Sztankó az építésügyi miniszter kabinetfőnöke és Davidovics Gyorgye, a szövetkezeti központ titkára kísérte el.

Krek és Gyorgyevics miniszterek néhány napot töltenek a bolgár fővárosban.

A zágrebi magyar egyetemi polgárok beszámolója

A Zagrebi Magyar Egyetemi Hallgatók Kultúregyesülete most adta ki „Számot adunk” címen első értesítőjét, amely felöleli az egyesület munkáját alapításától, 1932-től az 1939/40 iskolaév végéig.

Az Értesítő előszavában az egyetemi hallgatók köszönetet mondanak az első uttörőknek és építőknél, akik a jugoszláviai magyar diákság szervezkedését utnak indították és a keresztény erkölcsi világnézet megingathatatlan alapjain felépítették a nemzeti és népi kultúra elhivatottságát valló és hírdető zágrebi magyar diákság otthonát.

Az értesítő ezután vázlatosan foglalkozik azokkal a mozzanatokkal, körülményekkel és szervezkedési előfeltételekkel, amelyek a jelenlegi egyesület megalakításához vezettek. Eszerint a Zágrebban tanuló magyar diákság szervezkedésének első gyökerei 1924-ig nyúlnak vissza. Ebben az időben jött először nagyobb számú magyar diák a zágrebi egyetemre. A magyar élniakarás, a magyar kultúra iránti oltáhatatlan szeretet és a barátság ápolása volt a szervezkedés legfőbb mozgató és alkotó ereje. Az első szervezők alapos középiskolai magyar szellemű nevelése és keresztény — etikai fel-fogása adott alapot, később jelleget és a mai napig vezető irányt a zágrebi magyar egyetemi hallgatók szervezkedésének.

A Zagrebi Magyar Egyetemi Hallgatók Kultúregyesülete 1932 június hó 19-én alakult meg. Az alakuló közgyűlésen, amelyet a Boldog Krizin-ről elnevezett diákkonviktusban tartottak meg, 64 magyar egyetemi hallgató jelent meg.

Az egyesület tagjai a nyári szünetben valóban lelkes propagandát fejtettek ki és a kifejtett buzgó munka meg is hozta eredményét, mert 1932 október elsején a Zrinyi-tér 15 szám alatt bérlet saját otthonban megindulhatott az egyesületi munka.

Az értesítő ezután külön fejezetet szentel minden iskolaévnél. Közli az évi közgyűlések lefolyását röviden, az egyesület taglétszámának alakulását és a bevétel összegét. A tagok létszáma az egyes iskolaévekben a következőképpen alakult:

Év	Rendes	Alapító	Pártoló	Megtartott közm. előadások
1932/33	114	12	210	11
1934/35	101	16	350	9
1933/34	93	15	264	17
1935/36	152	18	262	12
1936/37	117	22	173	9
1937/38	82	26	197	8
1938/39	103	27	195	14
1939/40	96	27	917	9

A rendes tagok közé tartoznak az egyetemi hallgatók és az abszolvensek, alapító tagok az egyesületet megalapított egyetemi hallgatók kivül azok, akik legalább 1000 dináros adománnyal járultak hozzá az egyesület anyagi erejének gyarapításához, a pártoló tagok egy-egy iskolaévben 50 dinár tagdíjat fizettek. A negyedik számzólap a megtartott közmüvelődési előadások számát jelzi, amiket abban az iskolaévben a rendszeres tanfolyamokon — helyesirás, magyar irodalmi és földrajzi — kívül megtartottak.

A következő fejezet az egyesület menzájáról szól, amely az egyesületnek külön, saját pénztárral rendelkező intézménye. Ezt sok nehézség leküzdése után kitartó munkával virágzó szociális intézménnyé fejlesztették, ahol a magyar egyetemi hallgatók nem csak olcsó pénzen jobb táplálékot kapnak mint máshol, hanem a szegénysorsuak ingyen, féláron vagy jelentős kedvezményekkel étkezhetnek.

Külön fejezet foglalkozik az értesítőben az egyesület egyes szakosztályainak munkájáról. Az ilyen szakosztályok szűkebb munkaközösséget jelentenek. Ilyen szakosztályok a jogi, orvosi, állatorvosi és műegyetemi szakosztály. Megemlíti még a jeleltés, hogy az egyesület keretein belül élénk zenéi élet alakult ki, az egyetemisták külön zenekari szervezetek azonkivül dalárdát, amely a többi tagoknak számos kedves estét szerzett.

Az egyesületi értesítő legérdekesebb részét az „Értelemiségünk utánpótlása” című fejezet képezi, amelyben megállapítja a jelentés, hogy a magyar főiskolások száma és így a magyar értelemiség utánpótlása sincs arányban a magyarság számával. Az 1933/39 iskolaévben a belföldi egyetemeken tanuló egyetemi hallgatók száma kerekén 17.500, a belföldön tanuló magyar főiskolások száma a legjobb esetben 300-ra tehető. Ez annyit jelent, hogy míg országos átlagban 850 lakosra jut egy egyetemi hallgató, addig kisebbségi magyarságunknál csak 1700 lakosra jut egy főiskolás.

A magyar főiskolások számát a következő adatok határozzák meg: A zágrebi egyesületnek jelenleg 134 tagja van. Ez a szám azonos a Zágrebban tanuló magyar főiskolások számával, mert minden magyar egyetemista tagja az egyesületnek, kivéve a katolikus teológia hallgatóit, akiknek száma jelenleg 12. A beográdi magyar diákegyesületnek, a „Bolyai Farkas”-nak az elmúlt iskolaévben 72 tagja volt és ezenkivül Beogradban sincs több mint 12-15 magyar egyetemista. A szubotícai jogi fakultás magyar hallgatóinak száma 40. Ezen adatokat a külföldön tanuló magyar református teológusok számával kell kiegészíteni, ezek heten vannak.

Az 1924-től a mai napig a zágrebi egyetemen diplomát szerzett magyar egyetemi hallgatókra vonatkozó adatok a következők. Diplomált katolikus lel-

kész 75, jogász 70, gyógyszerész 60, orvos 22, tanár 10, gépészmérnök 2, kulturmérnök 2, elektromérnök 2, vegyész mérnök 1, állatorvos 1, szobrász 1, festőművész 2, zeneakadémista 5. Tehát katolikus magyar lelkészek közül évente átlag öt végzett, jogászokból 4, az orvostanhallgatók közül kétvétenként végzett 3.

A beográdi egyetemen eddig 8 magyar orvos, 10 tanár és hét mérnök nyert oklevelet.

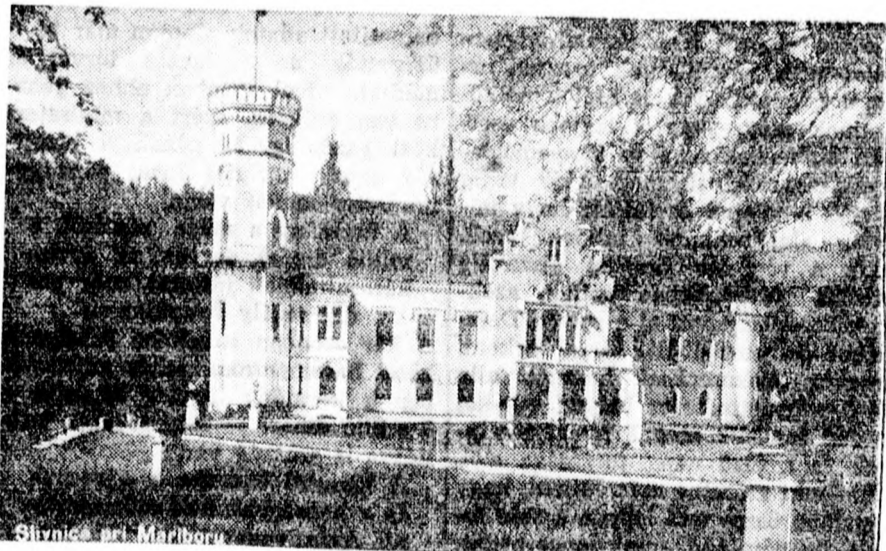
A zágrebi egyetemen jelenleg tanuló magyar főiskolások szakmaszerinti megoszlása a következő: állatorvostanhallgató 29, gyógyszerésztanhallgató 19, jogász 15, mezőgazdász 1, orvostanhallgató 33, elektromérnök 5, kulturmérnök 5, műépítész 4, vegyész mérnök 5, bölcsészettanhallgató 3, kereskedelmi és gazdasági főiskolai hallgató 9, zeneakadémiai növendék 3. A beográdi „Bolyai Farkas” tagjainak szakonkénti megoszlása: orvostanhallgató 22, műegyetemi hallgató 13, bölcsész 10, állatorvostanhallgató 17, zeneakadémista 1, festőakadémiai növendék 1.

Az utóbbi évekhez viszonyítva feltűnő a joghallgatók számának eszkkenése. Az állatorvostanhallgatók száma örvendetes növekedést mutat. A kereskedelmi főiskolások száma nem kielégítő, ez is igazolja azt a sokat hangoztatott tényt, hogy a magyar ifjuság még mindig idegenkedik a kereskedelmi pályáktól. Ezzel kapcsolatban megjegyzi az értesítő, hogy a zágrebi mezőgazdasági főiskolának egyetlen egy magyar abszolvense sincs.

A zágrebi egyetemi hallgatók szüleinek társadalmi rétegződésére a következő adatokat sorolja fel az értesítő: földműves 16, kispáros 16, állami hivatalnok 15, tanító 14, magánhivatalnok 13, földbirtokos 12, kereskedő 3, orvos 7, ügyvéd 7, állatorvos 4, gyógyszerész 4, tanár 3, községi tisztviselő 3, munkás 3, gyáros 3, református lelkész 2, mérnök 1, építési vállalkozó 1, vendéglős 1, munkavezető 1.

A jelentés ezzel kapcsolatosan hangsúlyozza, hogy minden eszközt és módot fel kell használni arra, hogy a magyar értelemiség utánpótlásában a népi eredetnek minél kedvezőbb arányt lehessen biztosítani.

Gyermek nyaralóhelyek Szlovéniában

Iskolás gyermekeknek különösen szükségük van a nyaralásra. A gyermekeknek lehetőséget kell nyújtani arra, hogy szünetüket hasznosnak és vidáman töltsék, hogy erőt gyűjtsenek tanulmányaik könnyebb és eredményesebb folytatására. A szülőknek nem nehéz Szlovéniában megfelelő nyaralóhelyet találni gyermekeik részére. E tekintetben gazdag választék van, amely minden igényt kielégíthet. Egyesek valamelyik nagyobb turistahelyet választják, melynek szép fürdője, sporttere, különféle szórakozóhelye van, másik a nagy számmal található kisebb

üdülőhelyeket, amelyek a hegyek lábánál, a völgyekben, természeti szépségekben gazdag vidéken fekszenek. Ismét mások Szlovénia hegyeiben tölthetik szabadidejüket, kényelmes hegyi szállodákban vagy turistaházakban. A szülők legszívesebben maguk kísérik el gyermekeiket, de ezt nem tehetik mindnyájan. Sokszor a szülőknek egészen más igényeik vannak a nyaralás tekintetében, mint gyermekeiknek. A szülők szívesen keresik fel a gyógyfürdőket, viszont a gyermekek más környezetet kívánnak. Ebben az esetben a szülők egyedül küldik gyermekeiket

Az Adria Gyöngye

KASTELI RIVIERA

Grand-Hotel-Penzion „DANKA”
Kaštel Stari, Dalmácia

Poznás fekvésű, gyönyörű vidék, csodálatos kilátással a kasteli öböltre, Szplit, Trogir és Szolin közelében, ahol szelvi védett helyen buján tenyészik a délszaki növényzet. A Grand-Hotel-Panzion „Danka” közvetlenül a tengerpartján fekszik, amelyet saját strandjával együtt lenyomó park övez. Az utonnan épült szállókat minden komforttal felszerelték. Fürdőszobák, folyó víz, villany. Elsőrendű konyha. Saját termései kitűnő borok. Vitorlázás, halászat, tanc, hangversenyek, zongora és rádió szórakoztatják a vendégeket. Autógarázs. A tengeri fürdő díjtalan.

Napi teljes ellátás 60.- dinár
Csoportoknak hosszabb tartózkodás esetén nagyobb árcsökkentés. 12 éven aluli gyermekek félárú fizetnek.

Kastel Stari állomáson minden vonat megáll. Szplit, Trogir és Szolin fele oránként van helyi hajó, autóbussz és vonat összekötés. Közeli fekvésűvel a Putnik iroda és a szálloda igazgatósága szolgál.

Tudatos KÖVETŐ MARIN

nyaralni. Szlovénia ebben a tekintetben is teljesen berendezkedett. Szlovénia különböző turistahelyein kitűnő gyermek panziók, üdülőhelyek és nyaralók vannak, ahová a szülők gond nélkül elküldhetik gyermekeiket, akiknek ezáltal ideális szüneti szórakozást nyújtanak. Ilyen például a Zsalec melletti »Dvorac Plevna« gyermekgyaralóhely, mely nem messze Celyétől a felső Szavinya völgyének egyik legszebb helyén a Szavinyai Alpok tövében fekszik. Nem messze innen, szintén Zsalec mellett van a Grmovje gyermekpanzio. E gyermeknyaralók és üdülők különösen azon gyermekek részére vannak berendezve, akiknek szülei a közeli gyógyfürdők valamelyikében üdülnek és pihennek; például Dobrna, Rogaska Sztatina, Lasko, Rimszke Toplice, amelyek kiindulópontja szintén Celye. Megemlítsük még a gyermeknyaraló Predvor nad Kranje helységben, a Karavankák tövében, gyönyörű fekvéssel. Ezekon kívül még több gyermeknyaraló és üdülőhely van Szlovéniában.

Mindezen panziók és nyaralók külön a gyermekek részére vannak berendezve. Szép világos hálószobákkal, az egészségügyi előírásoknak megfelelően. A gyermekek állandó szakszerű nevelő személyzet felügyelete alatt vannak. Idegen nyelveket tanulhatnak és lehetőségük van idegen nyelvű társalgásra, egyes iskolai tantárgyakból és zenéből is utmutatást és tanítást nyelhetnek. A panziók erdőkel és árnyas ligetekkel vannak körülvéve, nagy játszótér mindennemű testedző, sport és játékszerekkel felszerelve. Fürdő és uszómédencék, napozóhelyek. Külön figyelmet fordítanak a jó és bőséges ételmezésre és egyéni bánásmódra. Ilyen feltételek mellett a gyermekek kitűnően érik magukat a szlovéniai gyermeknyaralókban és turistaházakban, egészségesen, megerősödötten térnek vissza a szülői házuk és kitarlóbbak az eljövendő iskolai munkában. Szülők, akik gyermekeiket egyedül kívánják nyaralni küldeni, minden szükséges felvilágosítást kaphatnak a Putnik-nál vagy közvetlenül a maribori turisztikai bizottságnál (Turistički Savez »Putnik«, Maribor).

Ké...
tel a...
Alig...
beáll...
ujabb...
nos a...
mélti...
szólt...
Az...
állom...
hiv...
is ez...
kell...
Az...
De...
Kára...
róban...
hivásr...
geteg...
sabb...
AZ...
És...
a szer...
mil, a...
te mé...
foszlá...
nem h...
töltöt...
rezző...
állitha...
mert s...
szer...
imént...
rud á...
egy s...
és má...
hoven...
dás. M...
— A...
tino...
— ma...
nyen...
kor B...
lyes...
rosszul...
mert h...
fűtyült...
Hirtele...
játssza...
boci ta...
akkor...
álmodo...
bogón...
egyszer...
kezem...
böl a...
alom v...
A ké...
lán ne...
nyult...
Mint m...
hóbor...
Végered...
ennek a...
ses jele...
jása. A...
ötletre...
Felcsi...
hullámu...
getés. N...
török k...
KONT...
— Ha...
DX-dipl...
az örm...
tatott...
vel. Ed...
tam me...
beszélte

Öt világrész rádiósai keresik az éterben a magyar amatőröket

Késő éjszaka. Ma nagyon jó a vétel a 40 méteres rövidhullámsávon. Alig lehelelnyi mozdulat a finom beállítótárcsával s máris újabb megújabb állomás jelentkezik... Telefonos adás... halk, rekedt hang ismétli kitartó egyhangúsággal a fel szólítást:

... AC 4 calling HA 6 T...
AC 4 calling HA 6 T...

Az AC 4 hívja a HA 6 T jelzésű állomást, szóval magyar amatőrt hív. Egy pillantás a táblázatra, ki is ez az AC 4? — és fűtteni kell...

Az egyetlen tibeti rádióamatőr.
De már el is hallgat — és nemszóra újabb hívás kattog a hangszóróban. A HA 6 T jelentkezik a tibeti hívásra. Valahol itt a pesti környéken valaki Ázsia legtitokzatosabb birodalmával beszél...

AZ ÉTER SZERELMESE
És másnap délután szemközt ülök a szerencsés amatőrrel. Martin Djémil, a Filmiroda hangmérnöke, Szinte még a levegőben remeg egy dal-foszlány. Üvegtrékenységgel, soha nem hallott meleg szépségű hangon töltötte meg a szobát a »Lehullott a rezgőnyárfák« ütemével. Nyugodtan állíthatjuk, hogy éteri muzsika volt, mert szóról-szóra igaz. Az éterhangszer, a Martinophon játszott az imént. Titokzatos fekete doboz, acélrud áll ki belőle. A mestere mintegy simogatja körülötte a levegőt és máris árad belőle a dallam, Beethoven, Schubert, vagy magyar csárdás. Mindent játszik!

— A véletlen vezetett rá a Martinophon titkára, 12 éves koromban,
— magyarázza a feltalálója szerényen. — szóval 14 évvel ezelőtt. Akkor Berlinben éltünk s szenvedélyes rádióépítő voltam. Valahogy rosszul raktam össze a készüléket, mert hacsak feléje nyultam, máris fűtült, mélyebb-magasabb hangon. Hirtelen ötlettel megpróbáltam »eljátszani« ezzel a fűtőgéssel a Bociboci tarkát. Valahogy sikerült. És akkor én gyerekefjével azonnymódon álmodozni kezdtem. Hangversenydobogón láttam magam, előttem egy egyszerű készülék és én a pusztá kezimmel varázsolom elő a levegőből a zenét! Alig félélvel később az álom valóra vált!...

A készülék megteremtője egyáltalán nem »varázsló«-típus. Magasra nyult, mosolygó szőke fiatalember. Mint mondja,

hőbortja mindaz, ami összefügg a rádiózással.

Végeredményben a Martinophon is ennek az eredménye. Elektromágneses jelenség, amolyan Columbus tőzése. Akárki rátapinthatott volna az öltre! — állítja egyszerűen.

Felcsillan a szeme, mikor a rövidhullámu rádiózással fordul a beszélgetés. Nyomban előnti a rádióamatőrök közös lelkesedése.

KONTINENSEK TÁRSALGÁSA

— Ha igaz, rövidesen meglesz a DX-diplomám! — buggyan ki belőle az öröm. — Az öt világrésszel folytatott beszélgetéseket igazoló oklevél. Eddig csupán Ázsiát nem tudtam megszerezni, pedig sorozatosan beszéltem Tokióval, meg Hong Kong

gal is. De ebben a zürzavaros világban, úgy látszik, a hosszú uton elkallódtak a Q-S-L lapok, azok az értesítések, amelyekkel az amatőrök igazolni szokták az egymással folytatott beszélgetéseket.

Egy fiókból azután előkerül az amatőrbüszkeség, a QSL-lapok tömege. Jáva, Kuba, Szumátra, Venezuela, egy kengurus ausztráliai levelezőlap, délafrikai lapok csomótól, sok amerikai, az európaiat számolni sem érdemes. Rengeteg.

A kis szobát megtöltik a műszerek, Adó-vevő készülék, mikrofon, elektromos gramofon, ezer-egy.

A HA 6 T telefonikus adással is dolgozik. Az asztalon nyitott levél, tangeri keltezésű.

»Köszönöm a nagyszerű, vidám hangversenyt, old boy!«
Vidám hangverseny?

— Hát igen! Néha! — hangzik a vallomás. — Hangszerutánczás.

— Martinophonnal?
— Nem, nem! Csak úgy szájjal!

Lasankint kiderül, hogy németül, franciául, angolul, görögül sőt török nyelven is tevékenykedik a Ha 6 T arabos keresztnevével gazdája.

— Konstantinápolyban születtem! — feleli a tapintatlan faggatásra.

Mert édesapja a Wagons Lits igazgatója volt. A Pera Palace szállodát vezette a padisah városában

Édesanyja Abdül Hamid szultán egyik belső kamarásának a leánya, különben pedig ősi lengyel család leszármazottja.

Francia óvodába járt, elemijét Görögországban végezte, középiskoláit Németországban. Élt Kelet- és Dél-Európa minden országában, nemzetközi tipussá válhatott volna, mint sokan mások — de magyar maradt.

CSENDET TEREMTETT AZ ÉTERBEN A HÁBORU

— Magyarnak neveltek a szüleim! — mondja röviden
Tizennégyéves korában már a Sie-

A noviszádi álmérnök második rádió-csalása

A Dunába fullt egy szubofical származású pincér

Jelentettük már, hogy Dosler Márkó noviszádi rádiókereskedőt egy állítólagos Petrovics Rádó nevű álmérnök súlyosan megkárosította, amennyiben kicsalt tőle egy nagyértékű rádiókészüléket. Most kiderült, hogy ugyanaz a szélhámos ugyanazzal az álnévvel és csellegésszel rádiót szerzett a We-Be üzletből is. Az álmérnök megjelent az üzletben és

Wurst Béla tulajdonostól egy Telefonfunkon gyártmányú 5000 dináros rádiókészüléket vásárolt.

A kötlevelet nem fizette ki, azt mondta, hogy a pénzt majd holnap adja át, amikor a készüléket a Dubrovacska ucca 17 szám alatt lévő lakásán felszerelik. Wurst Béla a készüléket a jelzett címre szállíttatta, ahol azt az álmérnök háziasszonya átvette és betette Petrovics albérleti szobájába.

Wurst Béla villanyszerelője másnap megjelent a házban, hogy a rádiót beszerelje. Nagy meglepetésére a házi-

asszony közölte vele, hogy az albérló már elköltözött és magával vitte a rádiókészüléket is. Wurst Béla feljelentésére a rendőrség ebben az ügyben is megindította az eljárást.

Göncöl József 23 éves szubofical születésű noviszádi pincér pénteken délután kiment a vasuti hidhoz fürödni. A hullámok elragadták és

a szerencsétlen fiatalember vízbe fullt.

A szerencsétlenséget Gyurcsics Milán városi sofőr észrevette és Göncölt kihuzta a partra. Azonnal mesterséges lélegzést alkalmazott, de Göncölt már nem sikerült életre kelteni.

A helyszínre kiszállt dr. Tyeremov Gyorgye városi orvos, aki szintén mesterséges lélegzést alkalmazott és oltással próbálta életrekelteni, de ez sem használt.

— Ha azt mondják, hogy keressek vizet, a feladatra összpontosítom a figyelmem és rendszerint sikerül a munka.

A varázsvessző ellenállhatatlanul vezet és olyan erővel rántja meg a karom, ha célhoz érünk, hogy valósággal fáj!

Es mindig csak a kitűzött célra érzékeny Ha viz kell, akkor nem jelzi az ércet és fordítva...
— Vannak természeti erők, amiket nem ismerünk. Mondják, adottság is kell hozzá. Nem kutatom! Nagyon irreális talajra vezethetne.

A hangszóróban angol mondatok csendülnek meg. Martin Djémil már az asztalnál ül s feszült figyelemmel jegyezi:
— Egy manillai állomás a Fülöp-szigetéről! Tegnapis sikerült elfognom! — aztán az adás végeztével fordít a beállító tárcsán. Európa felett majdnem üres az éter.

Már csak Magyarország és Észtország amatőrjei dolgoznak, a szovjetország rövidhullámu amatőrökön kívül. A többiek elhallgattatta a háboru.

Nemrégiben az Angolbirodalom gyarmai állomásai is megszüntették az amatőrmunkát. Így persze a még dolgozó adók közkedveltségnek örvendenek. Különösen a magyar állomásokat hívják állandóan. Magyarország a rádióhullámok világában is az érdeklődés előterében áll.

A forgótárcsa megáll. Ujra telefonikus adás:
— ... calling HA 6 T... calling. Los Angeles beszél...

— Good morning, old fellow... Jó reggelt, öreg cimborá! — köszönt az amerikai.

Itt pedig már esteledik.
Szentiványi Jenő

Valuch János 30 éves noviszádi kereskedő pénteken este 8 óra tájban a szérumgyár előtt gépkocsijával elütötte Wunderlich Bőzsike 11 éves és Niklcs Anica öt éves kislányt.

Az idősebb kislánynak kifcamodott az egyik lába, a fiatalabb lány pedig horzsolásokat szenvedett. A szerencsétlenség úgy történt, hogy a két kislány a szérumgyár közelében álló autóbusz előtt hirtelen az uttestre szaladt, Valuch az autóbusz miatt nem vette észre őket és nem kerülhetett idejében. A kereskedő mindkét kislányt beszállította a kórházba.

Echele Emil noviszádi városi tisztviselő revolverét ismeretlen tettes ellopta.

Julius 11-én Noviszád és a Római-sáncok között az uton bórondót találtak, amelyben különböző használati tárgyak voltak. A tulajdonos jelentkezik a rendőrségen.

Bán Tamás szerelő jelentette a rendőrségen, hogy pénteken délelőtt ismeretlen tettes behatolt a Preradovics ucca 1 számú házban lévő lakására és elvitt 2000 dinár értékű különböző tárgyat.

Turm Nikola fodrász Stayr gyártmányú kerékpárját ismeretlen tettes ellopta.

Kirándulás modern tutajon a Drinán

A noviszádi Fruska Gora turistatársaság július 21. és 25. között tutajkirándulást rendez a Drinára. A kirándulás Usztipracsnál kezdődik és Zvorniknál végződik. A kirándulók modernül berendezett rendkívül kényelmes tutajon utaznak. A tutajon nagy vízhatlan sátozt feszíthetnek ki, azalatt vannak a hálókabinok kényelmes ágyakkal. A konyha tisztán és izlésesen főz. A tutaj kényelmes, mint valami hajó, éppen ezért kényelemhez szokott női és férfi utasok egyaránt résztvehetnek rajta.

A kirándulás ára 600 dinár, amibe a teljes élelmezést is beszámították. A vasuti költséget Usztipracsnáig a kirándulók külön viselik. Jelentkezéseket július 18-ig fogadnak el a Putniknál korlátolt számban.

Illés-nap Temerinben

Temerin község fogadott ünnepe, Szent Illés napja, amelyet július 20-án ünnekelnek meg. Ezt a napot 86 évvel ezelőtt fogadták a temerini ösök. Mert abban az időben néhány éven keresztül ezen a napon mindig olyan hatalmas zivatarok voltak, hogy az egész termés tönkre ment. Emiatt 1854-ben az akkori képviselőtestület megfogadta, hogy kiengesztelődésül a nagy csapásokra ezt a napot ünnepként fogja megülni. Azóta ezt a napot mindig megtartották. Néhány évvel ezelőtt, amikor már a késő utódok az ünnepet nem azzal a lelkesedéssel ünnepelték, amint azt megfogadták, a Katolikus Kör vezetősége vette kezébe az ünnep megtartását és azóta ez a nap a község legnagyobb ünnepi közé számítódik. Most is készülődnek az Illés-nap megülésére, délelőtt az egyházi részt tartják meg, míg délután és este pedig népnépzés lesz.

Reggeli Újság a magyarság naplapja

A vizsgálat befejezéséig fogságban marad Szele Mihály

A volt sportvezér úgy a rendőrségen, mint a vizsgálóbíró előtt beismerte visszaéléseit

Szuboticáról jelentik: Dr. Pandurovics Velykó, a szuboticiai törvényszék vizsgálóbírája három napi kihallgatás után elrendelte a vizsgálati fogságot Szele Mihály ellen Szele ügyvédje, Györgyevics Jován útján a törvényszék vádtanácsához feleltetett a vizsgálóbírói határozat ellen, a vádtanács azonban tegnapi döntésében úgy határozott, hogy

Szelének a vizsgálat befejezéséig vizsgálati fogságban kell maradnia.

A szuboticiai sportkörökben nagy szerepet vitt férfi letartóztatása még mindig élénken foglalkoztatja Szubotica lakosságát. Nem sokkal Szele Mihály letartóztatása után, mint egyébként az egyik lap is jelentette, az a hír terjedt el, hogy Szele tagadta az ellene emelt vádat. Ezzel szemben a valóság az, hogy Szele Mihály úgy a rendőrségen, mint a vizsgálóbíró előtt mindent beismer. Vallomását azonban és azt, hogy mennyi értékű fát és szenet és kiknek adott el, a vizsgálat további érdekében még titokban tartják. A tény az, hogy Szele kishivatalnok volt, akinek

fizetése alig tett ki valamivel többet, mint 1400 dinárt, kiadásai azonban ezzel szemben lényegesen nagyobbak voltak.

Nem áll helyt Szelének az a védekezése, hogy a pénzt a ZsAK-ra költötte, mivel minden kétséget kizáróan megállapítást nyert, hogy a ZsAK labdarugó egyesületre nem hogy nem fizetett rá, hanem az egyesülettel csak keresett.

Az államügyszésséggel a vasutigazgatóság is fegyelmi eljárást indított Szele ellen. Ezzel kapcsolatban olyan szenzációs felfedezéseket várnak, hogy azoknak valószínűleg kihatásuk lesz magára az ítéletre is.

HIREK

Magyar Kulturmuzeum Noviszádon

E hó 10-én hat noviszádi magyar társadalmi egyesület kisebb-ségünk nagy hivatású és két évtizedes történetünk kimagasló alkotását alapozta meg. Határozati-lag kimondotta Magyar Kulturmuzeum felállítását Noviszádon. Ezzel a jugoszláviai magyarság hiánytöltő és nagy jelentőségű intézménnyel gyarapodik.

Ma még minden értékünk elkallódnak kitéve szanaszét hever. A kulturmuzeum hivatása szellemi kincseink és valamennyi népi értékünk megmentése, megőrzése és a közösség részére való üdvös felhasználása.

Ezért összegyűjti a multban kifejtett különböző tevékenységünk és állapotaink leírását, figyelemmel kíséri életünk minden megnyilvánulását és mindezt számon tartva, természetük szerint osztályozva a jövő számára átmenti.

Hosszas előkészítés helyett ez a nemes és összefogó kulturális munka máris megindult. Részletes ismertetést lapunk e számának 49. oldalán közlünk.

VÁLTOZÉKONY IDŐ

Jugoszláviában tegnap túnyomó részt felhős, helyenkint esős idő volt. A hőmérséklet csökkent, kivéve a tengerpartokat és az ország keleti részét, ahol emelkedett a hőmérséklet. A legalacsonyabb hőmérséklet Ravno Podoljén 9, a legmagasabb Szlavón Bródon és Jásatomicson 34 fok volt.

Időjárás július 14-re: Változó-kony idő várható a felhőzet eloszlásával, helyi zárvatok lehetségesek. A hőmérséklet napközben emelkedik, éjjel csökken. A nap kél 4 óra 5, lenyugszik 19 óra 22 perckor.

— Bácspetrovoszelói hírek. A tűzoltótestület közli a lakossággal, hogy az udvarokba való berakodási engedélyeket az előjáróság adja ki és holdankint tíz dinárt kell érte fizetni. A község az engedélyekből befolyt összegben a tűzoltótestület részére kocsira szerelhető motorfejszkendőt szerez be. — A tűzoltótestület tűzrendészeti szempontból 4 kerületre osztotta a községet. Az első kerület a régi Komp-utca a keresztutcáig. (a kismoholi részt is beleértve), a második a keresztutcától a vasutig, a harmadik kerület a keresztutcától (papirgyár) nyugatra és délre eső része és a negyedik kerület a keresztutcától (papirgyár) keletre és délre eső része. — Július 15-én megkezdődik a toronyórszolgálat a róm. katolikus templomtoronyban. Azok, akik megkapják az udvarukba való berakodási engedélyt, a kazlakat ne rakják közvetlenül a szomszéd háza mellé és gondoskodniuk kell legalább 2 vizzel telt hordóról, amelyek a kazaltól legfeljebb 3 méter távolságra legyenek, hogy szerencsétlenség esetén hozzáférhetőek legyenek. — A községi állatorvos jelentése alapján ezidő szerint semmiféle ragályos állatbetegség nincs a községben.

— Máliigyosi hírek. Több iparos ellen eljárás indult, mert nem volt címtáblájuk. Eljárás indult Péter Ferenc liszteszerelő ellen is, aki üzletében hitelesítetlen mérleget és súlyokat használt. — Fabó József börttermelő pincéjéből eddig ismeretlen tettes fontos borászati szerzőségeket lopott. A nyomozás még indult. — A közelmúlt napokban a községben és határában nagyon sok ló hirtelen elpusztult. A járási állatorvos vizsgálja most meg, hogy a lovak ilyen gyors és veszélyes méretű pusztulását mi okozta. A gazdálkodók vesztes takarmányra gondolnak. — Az árpa aratása javarésben már befejeződött, sőt sok helyen már el is csépelltek. Az árpa hozama igen gyenge, átlagos termés lánconként 8—12 mázsa. Az árpáért 180—190 dinárt fizetnek métermázsánként.

a noviszádi Katolikus Otthonban a petrovgrádi Jótékony Nőegylet vendégszerelésével. Változatos szórakoztató műsor, humoros páros jelenetek, villámtétrák, dalok stb. Különösen kiemelkedik a DIVAT TÖRTÉNETENEK előképekkel való történetű bemutatása a petrovgrádi urihölgyek által. Jegyek egész napon át kaphatók a Kör I. emeletén. Ülhelyek: 8, 10, 15, 20, 25 dinár.

Ma este 3/4 9 órakor

nagy műsoros est

A BELGA MUZEUMOK NEM SZENVEDTEK KÁRT

Brüsszelből jelentik az Avala: A német távirati iroda közlése szerint az elmúlt harcok során a belga muzeumok többsége nem szenvedett kárt. Majdnem valamennyi muzeum ismét megnyílt és hozzáférhető a község számára. Brügge város mérhetetlen értékű művészi kincsei, köztük vannak Eyck festményei, sértetlenek maradtak.

— GRADISTEI HIREK. Az Uránia és Olimpia mozik a beállott aratási és cséplési munkálatokra való tekintettel az előadásokat szeptember 1-éig beszüntették. — A határban szórványosan megkezdődött a buza aratása. A községben 36 cséplőgép várja, hogy megkezdhesse a cséplést, ami — tekintettel az ideai termés mennyiségére — nem fog soká tartani.

KÖLFÖLDI TŐZSZEZARLATOK

Zürich: Beograd 10, London 16.25, Newyork 441, Milánó 22.30, Berlin 176.37, Szófia 5.50

— A szombori karmeliták főünnepé. Szomborból jelentik: A szombori karmeliták július 16-án tartják főünnepüket, Karmelhegyi Boldogasszony bucsuját. Reggel 6 órakor bunyevác énekes mise lesz, 8 órakor német énekes mise, utána prédikáció, féltsz órakor bunyevác prédikáció, 10 órakor apátmise magyar énekekkel. Délután öt órakor magyar szentbeszéd s annak végeztével pápai áldás és litánia. A főünnep alkalmából a karmeliták tempómban ugynevezett Portiuncula bucsu nyerhető. Vasárnap 11 órakor magyar énekesmise lesz prédikációval, délután 5 órakor bunyevác szentbeszéd, majd nagy körmenet Karmelhegyi Boldogasszony tiszteletére.

— KANIZSAI HIREK. Az ujoncsorozást Kanizsán július 23-án, 24-én és 25-én tartják meg. — A városgazda irodájában július 17-én délelőtt árlejtést tartanak 32 pár cipő beszerzésére. — A legutóbbi heti vásáron buza és kukorica egyáltalán nem volt. Hizott liba 17, kacsa 15, borjú 7, tehén 4.50, birtosszertés 10 dinárba került.

— Betörési kísérletek Bácskogradistén. Bácskogradistéről jelentik: Pénteken éjszaka éjfél tájban ismeretlen tettesek sikertelen betörést kíséreltek meg a Re nhald féle vegyeskereskedésben. A betörőknek már sikerült a külső ajtó vaskapcsolóját leszerelniük, amikor járókelő megriasztotta őket és elmenekültek. — Az éjjel máshol is próbálkoztak ugyanezen betörők, de sikerük sehol nem volt. Annnyit már megállapítottak, hogy a betörők ketten voltak s kerékpáron hajtottak el. Valószínűleg vidékiek voltak, a nyomozás folyik.

— Kisgyermek a bakon. Schmidt Fülöp sztárvrbázi gazdálkodó feleséget a napokban súlyos baleset érte. A gazda befogta kocsijába lovait és kis gyermekét kevés időre egyedül hagyta a kocsin. Közben a lovak megrádtak és kocsistól nekirentottak az istállónak. A gazdálkodó felesége a veszély láttára a lovak elé ugrott, de letiporták és a kocsival együtt áthaladtak rajta. A kerék az asszony arcán ment át, feltépte a húst, összezúzta alsó állkapcsát s több fogát kitorpte. Súlyos zúzódásokkal és sérülésekkel szanatóriumba szállították. Állapota nem életveszélyes.

№. 100. S. G. 7094/34

Vigyázat!

A Darmol hashajtót utánozzák. Vásárlásánál figyeljen ezért a tablettára, melyen a Darmol szónak és T-alaku bevágásnak kell lenni. Kimondottan eredeti csomagban kérje.

DARMOL

— A novivrbázi német és szerb gimnáziumok elhelyezésének kérdése.

Összel, mint ismeretes, megnyílik a Novivrbázon nemrég engedélyezett német magángimnáziumnak mind a 8 osztálya, de továbbra is megmarad a szerb tagozat négy osztálya. A német tagozat első osztályára eddig több mint 90 tanulót vettek fel. Miután a felvételt augusztus 25-ig meghosszabbították, ez a szám lényegesen nagyobb lesz. A szerb tagozat első osztályába 67 jelentkezőt vettek fel. Jelenleg az elhelyezés kérdése foglalkoztatja a német középiskolák vezetőségét. Ugy a német gimnáziumot, mint a német polgári iskola fiuosztályait a gimnázium épületében szándékoznak elhelyezni, míg a szerb tagozatot a vele szomszédos, jelenleg német polgári leányiskolai szolgáló volt jegyzőlakban. Mindketet épület a község tulajdona, miért is a napokban a község német vezetői népes értekezletet tartottak a község-háza tanácstermében. Az értekezleten We.mann Péter református esperes, Meder Henrik evangélikus alesperes, dr. Hetzel Frigyes szanatóriumi orvos és Gayer Károly butorgyáros felszólalásai után egyhangulag elhatározták, hogy megkérik a községet, engedjen át hosszú időre a német gimnázium elhelyezésére a gimnázium épületet, valamint pontos leltározás után a berendezések, szertárak és könyvtárak azon részét, mely tulajdonjog címén a fenntartó községet illeti meg.

— Betörés Szuboticán. Szuboticáról jelentik: Hupkó Lajos szuboticiai lakos Gajeva-utca 67 szám alatti lakásába ismeretlen tettes betört és több ezer dinár értékben berendezési tárgyakat zsákmányolt. A rendőrség széleskörű nyomozást indított a tettes kézrekerítésére.

— A novivrbázi protestáns szeretetház évi jelentése. A napokban adta ki 1939 évre szóló jelentését a protestáns diakoniszaház vezetősége. A szeretetház gondozása alá tartozó árvaház gyermekmenhely és aggok otthonának évi fenntartása 539 000 dinárba került. Ezt az összeget csaknem teljes egészében önkéntes adományokból és protestáns intézmények segítségével teremtik elő. Annak folytán, hogy a német birodalmi protestáns intézmények támogatásai elmaradtak nem valósíthatják meg egyelőre a ferfimenhely építését. Az ártalok száma az árvaházi gyermekekkel együtt 86. Van közöttük magyar, szlovák, horvát és egyéb nemzetiségű is, sőt két katolikus vallású is.

— A noviszádi légvédelmi bizottság felhívása. A légvédelmi bizottság ezúton is felhívja a hírszolgálati tanfolyam hallgatóit, hogy július 16-án délután 5 órakor jelenjenek meg a Kr. Alekszandra ucca 21 számú ház első emeleti helyiségében, ahol a vizsgálat tartják.

A ROHICSI (ROGASKA) ÁSVÁNYVIZ
GYÓGYHATÁSA HÓLYAG-
KATARRUSNÁL:

naponta háromszor vagy négyszer 100
—200 g melegített Tempel vagy Styria
forrásvízrel kell kortyontként inni.

— Siremlék avatás Noviszádon.
Biró László ez év februárjában
elhunyt fiatal noviszádi reformá-
tus theológus siremlékét vasárnap
14-én, délután 5 órakor avatják fel
a Pirosi-úti református temetőben.
Az emlékbeszédet Horváth Lajos
ref. lelkeszt tartja, imádkozik
Thomka Viktor segédlelkész, éne-
kel a Ref. Olvasókör énekkara. A
szülői szeretet emelte siremlék mel-
lett kegyelettel emlékezik meg az
egész gyülekezet Biró Lászlóról, az
utolsó vizsgái előtt elhunyt fiatal
papjelöltéről.

— Dr. Pollak Stjepan (azelőtt Karlo-
vy Vary) az idei szezonban Rogaska
Slatinán, a Hotel »Posta«-ban ren-
del.

— Megröngtenezik a német front-
munkásokat. A német frontmunká-
sokat, akik a nyugati villámháború
átütőerejű sikeréhez nem kis mértékben
járultak hozzá, állandóan ellenőrzik
egészségügyi szempontból. Jelenleg a
Totf-féle szervezet — dr. Totf tudvalevően
a Siegfried-vonal megépítője — az összes
frontmunkásokat, azonkívül az erődítmények,
utász- és hírszerző csapatok munká-
sait Röntgen vizsgálatnak vetik alá.

Pedvör lábtámaszok, melyek a statika
törvényei szerint készülnek, biztosan és
végrelegesen megszüntetik a bokasüllyedést

TEHNIČKA ORTOPEDIJA
Vojvodina egyedüli szakintézeze

Noviszád, Petra Zrinyszkog 1 sz.
a postával szemben

— A noviszádi munkakönyvek. A
noviszádi rendőrség felhívja mind-
azokat, akik a múlt év december
31-ig átadták régi munkakönyvüket
és az új könyvcskét még nem kap-
ták meg, hogy haladéktalanul je-
lentkezzenek az első rendőrségi áll-
omáson, ahol az új munkakönyvet
kiadják.

— Női fürdőruhák, női kabátok,
füzők, melltartók, kesztyűk és haria-
nyák szaküzlete: Fischer J. és Fia.
Novi Sad, Trg Oslobođenja 2.

— Ma nagy msüros-est a novi-
szádi Katolikus Otthonban. A pet-
rovgrádi Jótékony Nőegylet kiváló
együtttese ma vendégszerepel a no-
viszádi Katolikus Otthonban a Bel-
téri Katolikus Kör rendezésében. A
műsor igen változatos és mindenkit
érdeklő. Előadásra kerülnek vidám
párosjelenetek, villámtréfák, me-
lyekben a kiváló szereplők mellett
Nyárai Rezső, az ismert kütünő szín-
művész is fellép, akinek szereplése
biztos sikert ígér. Aktuális és ma-
gyar dalok tarkítják még az est mű-
sorát. Különösen kiemelkedik az est
második részét kitöltő »divat törté-
nete« előadás, melyet Juhász Ferenc
hírlapíró ad elő beleszöve az elő-
adásba a legrégebb idők napjain-
kig minden idők korhű divatjának
élőképekkel való bemutatását. A
petrovgrádi urihölgyek személyesít-
tik meg az egyes jelenetekben sze-
replő személyeket olyan pompás
korhű ruhákban, amelyek bemutatá-
sa mindenkinek nagy élvezetet
fog nyújtani.

VOLTAIRE

francia költőhöz egy alkalommal valaki így szólt:
— Mily örömet okozhatnak önnek művei! Az egész világ szereti és bá-
mulja önt.
— Ah! — viszonzá Voltaire — én éppen olyan helyzetben vagyok, mint
az a férfiú, kinek kacér felesége van: az egész világ szereti és bámulja szép
nejét, csak ő nem.

DE LIGNE CHARLES JOSEPH HERCEG

a belga származású osztrák tábornok egész életén át szellemes és tréfáske-
délyű ember volt és eme kedélyét késő agkorában is megtartotta. Gróf Sé-
gur, a híres francia író így jellemezte De Ligne herceget.
— Egész Európának udvarait összejárhatja az ember, de olyan kellemes
magaviseletű ifjút, mint amilyen De Ligne herceg hetvennyolc éves korá-
ban, nem talál. Semmi sem romlott meg ebben a drága edényben. Minden
fiatal, minden eleven még benne. Szíve huszadik esztendejében jár most is,
esze harminc esztendőig. Egész élete csupa tartós ifjúság.

GIRARDI ALEXANDER

híres bécsi színésztől egy ismerőse pénzt kért kölcsön.
— Tudja mit — felelte Girardi —, ne várjuk meg a visszafizetés napját,
inkább veszünk össze most.

— Felhívás a Daloskör énekesei-
hez! Kérjük a Daloskör énekeseit,
hogy ma, vasárnap délután három
órákor az Otthonban megjelenni
szíveskedjenek. Énekes bizottság.

— Házasság. Spiesz Anny és
Klein István ma délután négy óra-
kor esküsznek egymásnak örök
hűséget a beltéri plébánia tem-
plomban.

Kneipp plébános arcképe és aláírása
minden egyes csomagon
biztosítéka a kiváló minőségnek!

**Kneipp
malátakávé**

— NAGYIGENYŰ? Legtöbbször igen,
de testápolásában valószínűleg a leg-
nagyobb igényei vannak! Ez esetben
kísérlelje meg egyszer az ismert »Salva«
kozmetikai készítményeket. »Salva«
creme — »Salva« vegetabilis arcgőző-
fürdő — »Salva« Ex-Odor — »Salva«
regenerator ősz haj ellen és végül fér-
fiaknak »Salva«-krém ecset és víz nél-
küli borotválkozásra. Kérje kereskedő-
jénél vagy közvetlenül a fő erakattól
»Salva« Zagreb, Varsavska 3.

— Martonosi hírek. Az előjáró-
ság szigorú ebzárlatot rendelt el. Az
utcan minden ebet agyonlőnek s
gazdájukat megbüntetik. — A pá-
linkafőzőgépek tulajdonosait figyel-
meztette az előjáróság, hogy csakis
olyan egvények részére engedélyez-
zék a pálinkafőzést, akiknek erre
engedélyük van. Ellenkező esetben
a pálinkafőző tulajdonosát is meg-
büntetik. — A határban teljes erő-
vel megkezdődött az aratás. Az ár-
pát már néhol el is csépelelték, ho-
zama igen gyenge, alig 8—10 mé-
termázsza láconkint. — Felszólítják
mindazokat, akik udvarukban akar-
ják elvégeztetni a cséplést, hogy
szándékukat mielőbb jelentéské be a
községhez. — A csütörtöki ziva-
tar alkalmával a villám többhelyütt
lecsapott és kisebb-nagyobb káro-
kat okozott. — Az idei kedvezőtlen
időjárás következtében a peronosz-
pora nagy károkat okozott a szőlők-
ben. A rossz terméskilátások a ven-
deglősöket és termelőket a borárak
emelésére indították.

— Elveszett pénteken, július 12-
én délben Noviszádon, a Laza Kosz-
ticsa, Futaki és Vodnikova utcák
között egy retikül benne némi pénz-
zelés iratokkal, amely Csordás Mi-
hálné tulajdona. A becsületes meg-
találó kéri jutalom ellenében ad-
ja át a Reggeli Ujság szerkesztősé-
gében.

— Idült bélrekedésben, aranyér-
ben és májduzzanatban szenvedőkre
nézve valóságos jótétemény a ter-
mészetes »Ferenc József« keserűvíz
használat, már kis adagokban is. A
Ferenc József víz enyhén oldó és
biztosan leveztető hatása hosszabb
használat esetén sem igen marad el
soha. Reg. S. br. 30474/35.

— Pancsevői anyakönyvi hírek.
Pancsevőről jelentik: A városban az
elmúlt félévben a halálozások szá-
ma jelentékenyen felülmulta a szü-
letéseket. Az elhunytak száma
ugyanis 257 volt, ezzel szemben a
születések mindössze 239. Az ujszül-
öttek közül a fiugyermekek száma
125, a leányoké 115. Az ujszülöttek
közül a pravoszláv vallásuk száma
90, a katolikusoké 104, evangéliku-
soké 34, reformátusoké 10 és mind-
össze egy az izraelita vallásu ujszül-
ölt. Házasságon kívül 27 gyermek
született, az ujszülöttek közül 26
meghalt. Házasságkötés 88 volt.

— FOTO AMATŐRŰK felvételét
legszívesebben és leggyorsabban BARTA
I DRUG fotostudio dolgozza ki,
Novinád.

Tánciskola! NEMES
Hotel Sziboda
Ma vasárnap este
VENDÉGEST
A nyári esti tánckurzus július 16-án
kezdődik. Ugyanakkor délutáni Diák
tanfolyam!

— Temerini hírek. A napokban
kóbor cigányokból álló karaván több
tanyán kisebb betörést hajtott vé-
gre. Az egyik károsult nem nyugod-
tott bele a cigányok által végzett
betörésbe, hanem maga is a cigá-
nyok keresésére indult. Munkájá-
nak megvolt az eredménye, mert si-
került a cigányokat meglelni, majd
jelentést tett a csendőrségnek,
amely elfogta a karavánt. A cigá-
nyoknál megtalálták a tanyákról el-
lopott tárgyak egy részét. — Az ara-
tás a napokban indult meg, azon-
ban a rossz időjárás gátolja a mun-
ka elvégzését. A sok és nagy esőzés
kihatással lesz a termésre s máris
ugy látszik, hogy a termés az utó-
bi napokban sokat romlott.

— Loki hírek. Varga János föld-
műves ittas állapotban rátámadt
Pápista András legényre, aki kerék-
párra ugrott és elmenekült. Varga
utána iramodott Pápistának, akit
ugy megzavart, hogy belezuhant
egy árokba és súlyos sérüléseket
szenvedett. Pápistát orvosi segély-
ben részesítették, Varga ellen meg-
indult az eljárás. — Kváics Gyóka
18 éves legény buzát szállított le
egy magaslatról. A kocsit Kváics vi-
gyázatlansága következtében egy
mély árokba zuhant és a legény
rendkívül súlyos sérüléseket szen-
vedett. Életbenmaradásához kevés
a remény. A vizsgálat során megál-
lapítást nyert, hogy a szerencsétlen-
ségért senkit nem terhel felelősség,
mivel Kváics saját vigyázatlansága
következtében történt a baleset.

... Igen, de az **Jedel** terpeninas

— VRBÁSZI HIREK. A római ka-
tolikus hitközség július 14-én, vasár-
nap délután 2 órakor a hitközség író-
dájában nyilvános árlejtes utján par-
cellákban bérbeadja a legtöbbet ígérő-
nek a sztárvrbászi határban lévő 23
hold földjét. — Becker Fülöp óras-
mester és felesége sz. Hübchen Bor-
bála a napokban ülték meg házassá-
guk ötvenéves évfordulóját. A gyé-
mántlekedalmas, öreg házaspárt ezal-
kalmával meleg szavakkal köszöntötte
Meder Henrik evangélikus alesperes.
— A novivrbászi ujonok sorozását ju-
lius 13-án, míg a sztárvrbásziakét ju-
lius 14-én tartották meg a Tábori
György vendéglőben. — A közsegta-
nás pénteken délután tartott ülést.
Eárgyalták továbbá a rendőrök és
kiszírók fizetésemelési kérelmét is.
— Szimon József, ifj. Rumpf Pál gazdál-
kodó bérése leessett kerékpárjáról és
agyrázkódással sanatóriumba szállí-
tották. — A gyümölcs és szőlőtermelő
szövetkezet tagjai vasárnap délután ki-
rándulnak Blum Frigyes szövetkezeti
elnök szőlőjébe, ahol Blum gyakorlati
előadást tart a szőlő helyes permete-
zéséről. A gyakori esőzés az idén
ugyanis nagy károkat okozott a szőlő-
lőkben, különösen azoknál a telecska
szőlősgazdáknál, akik a szükséges per-
metezést kellő időben elmulasztották.
Észlelhető, hogy azon gazdáknál, akk
a szőlőleveleket alulról permetezték
és ezáltal a fűtöket is érte permetlé,
nem szenvedtek nagyobb károkat. Min-
den szőlőtulajdonosnak ezért ajánlan-
dó, hogy ne felülről, hanem alulról
vezesse a permetező készüléket.

H. SZELECZKY ZITA

első asszonyi üdvözetét küldi a Reggeli Ujság utján a jugoszláviai magyaroknak

Vidám csevegés Budapest legifjabb asszonyművésznőjével a tóparton

(Budapest, július). Elbágyasztóan tűz a nap a káptalanvárosra, aszfaltot...

Olyan konjunkturájuk van a fürdőnek mint legerősebb idejében a színházaknak.

igy megijesztett ezzel a vízrehozással?!

Nem akartunk hinni a szemünknek, épen azért jöttünk, hogy valami...

Szelezky Zita.

Atléta természetű fiatalember lép hozzánk:

— A férjem — mutatja be Haltenberger mérnök urat. — Ezelőtt két évvel még nem gondoltam arra...

— Igen! És élénkem emlékszem rá, hogy akkor még nagyon tiltakozott a „gyanúsítás” ellen...

Higgye el, akkor még ugycs volt. Magam sem tudom, hogy jött, csak egyszer nyakig voltam benne s mire

magamhoz tértem volna már késő volt...

— Talán megbánta, Kedves, ezt a lépését. — szól közbe az ifjú férj. — Jaj, dehogyis bántam meg, csak

azért említettem, hogy késő volt, mert eszembe jutott az az ígéret, amit akkor tettem; hogyha netalán szívügyem lesz, akkor a Reggeli Ujság olvasóit erről okvetlen értesítem...

— Ehhez én is boldogan esatlakozom. — mondja Haltenberger mérnök.

— De, hogy-hogy idehaza. — kérdezzük. — hát a tengerpart? Nászt ut?...

— Azt hiszem, ha azt mondom, hogy békés nyugalomban akarom az „aranynapokat” eltölteni, akkor mindent megmondtam. Hát, van a földkereskedésnek még egy ilyen békés helye, mint Magyarország? Nem is beszéljek arról, hogy természeti szépségekben is vetekedik bármelyik világhíresnek kinevezett divathelylyel!

— Talán megbánta, Kedves, ezt a lépését. — szól közbe az ifjú férj. — Jaj, dehogyis bántam meg, csak

— Meddig tart az aranyzsabadság még és készül-e filmje az idén?

— Még csak most kezdtem élvezni a szabadságot, de úgy repül az idő, hogy észre sem vesszük és már is itt lesz augusztus közepe...

addig nincs munka, nincs gond, nem vagyok színész, csak asszony, feleség, aki csak az urának él.

És hogy perccet se hagyjunk veszni a nyárból.

— Uraim, utánam! — Kitünően sikerült startfejjel lendült a hűsítő habakba, mi pedig „könnyű a békát” elve alapján gyorsan követjük példáját.

Bihari Sándor.

Advertisement for BLED and MARIBOR resorts, listing various hotels and services.

Advertisement for Slatina Radenci spa, highlighting its mineral water and health benefits.

Van is egy kis közös vonása mindkettőnek: ott is, itt is művészek uralják a helyzetet, csak hogy amíg a színpadon kifestve, jelmezben, leplezve állnak rajongók előtt, itt meztelen valóságban kell kiállniuk a kritika tüpróbáját; van-e rejtett hibájuk és hogy mennyi a valóság a sudár természetből, s mennyi a kendőzés és a szabásművészet pótlása.

Szerencsére nem kell féltünk művészeinket olyan ragyogó alakkal és szépséggel vannak megáldva, hogy nem szükséges nekik sem kendőzés, sem vatin pótlás, bátran mutatkozhatnak a bíráló szemek előtt.

Szegény színházi riporternek ugyancsak megnehezül a dolga ilyenkor nyáron. Kánikulában szerzeteszed a színházi élet,

Pesten még mutatóban sem marad művész

és bizony ha nem akar »kacsát durantani» a hírlapíró, hát nyakába kell szedni a fürdőben buja Pest-környéket és kiszimatolni valami nyári szenciát.

Elérkeztünk kis latolgatás után a strandfürdők elitjéhez, a Gellért hullámfürdőhöz, ahol lerójuk obulusainkat és a cerberus-portás hajlongó aszisztálása mellett fejedelmi vendégként belépünk a pálmaliget-é varázsolt előcsarnokba. Bent már levegőzzük előkelő pózunk, másodpercek töredéke alatt lehányjuk magunkról a ruhát és csataordítással uszgi, neki a pezsgőző hullámoknak, mint valamikor régen odahaza, a baraparti lóusztatóba. Persze ez nem jár minden következmény nélkül, sikongatás és közelünkbe való menekülés jelzi a vízbeérkezést.

Egy édes kis nimfát locsantottunk nyakon gejzirszerű zuhataggal, rosszalólag néz ránk és éppen boszánatkérés felét hápogunk, mikor csengőn felkacag:

— Hát maga az a vadember, aki

Mai sport-tükör

JULIUS
14
VASÁRNAP

NOVISZADI ALSZÖVETSEG

Elsősztályú bajnokság: Pa'án-PSK Szloga—beocsini Cement SK
Másodosztályú selejtező: Rumán Zvezda—Stemberia, Vrdniken Rudar—Szlovácki, Zsabaljon Trgovacski—Fruskogorac s Noviszádon délelőtt 10 óraker a Karagyorgyepályán Textil—Szremac (Vojka).

Livnicsár-serlegturna: a ZsAK-pályán Gvozdgyár—Napred és Rapid—Szlávia, Petrovaradinban Zrinjszki—Livnicsár.

Szlovák-serlegturna: Pazován Stefanik—Trgovacski, Petrovácon Szlavia—Nyitra és Kiszácson Tára—Szlovácki II.

Barátságos mérkőzések: a NAK-pályán délután félhat óraker NAK—zemuni Vitéz, e'otte NAK—Vojvodina ifjúsági, Pasicevón Konkordia—Srbobráni SK.

LIGAMINÓSÍTÓ

Pancsevó: Jugoszlávia (Jabuka)—Hajduk (Szarajevó)

BARÁTSÁGOS ÉS SERLEGMÉRKŐZÉSEK

Velika Kikinda: Szloga—SZAND barátságos

Subotica: Bácska—oszijeki Szlavia, a Horvát Kupáért

Beograd: BASZK—Isztra barátságos

Novivrbász: VSC—topolai JAK a Milovancev-serlegért

Crvenka: Crvenkai SC—kulai JSK a Milovancev-serlegért

Apatin: Apatini SK—Spárta (Vukovár) barátságos, e'otte Burschenheim—Jugendheim és Akademikusok—Hivata serlegmérkőzések.

Bezdán: BSE—oszijeki Rapid, barátságos.

Majna-Frankfurt: Németország—Románia válogatott mérkőzés

NÉMET—ROMÁN MÉRKŐZÉS

A Majna melletti Frankfurtban kerül lejátszásra a nap egyetlen válogatott futballmérkőzése. Németország és Románia tizenegye között. A német csapat a háboru miatt nem a legjobb, a román együttest viszont a Rapidnak KKK-mérkőzésektől fáradt csapata alkotja s így az erőviszonyok kiegyensúlyozottak. Az eredmény alighanem közel lesz a döntetlenhez. A két csapat valószínű összeállítás:

Németország: Jakob -- Janes, Schneider — Kupfer, Goldbrunner, Kitzinger — Lehner, Hahnemann, Conen, Fiederer és Artl.

Románia: Radulescu — Slivat, Lengyel — Vintilla, Rasinaru, Moldoveanu — Kovács II, Reuter, Barátky, Spielmann, Bogdán.

Ma délután a NAK-pályán:

NAK-zemuni Vitéz barátságos mérkőzés

Palánkán Szloga—Cement bajnoki

A noviszádi alszövetségben ma számos kisebb-nagyobb jelentőségű mérkőzést játszanak. Szerepelnek a másodosztályú barátságos, selejtező, serlegmérkőzések és egy, a tavaszról elmaradt elsőosztályú bajnoki mérkőzés.

A barátságos mérkőzések közül kiemelkedik a NAK—Vitéz erőpróba, amelyen a NAK zemuni meghívását viszonozza. A kékfehérek Zemunban súlyos vereséget szenvedtek, ez tehát jó ajánlólevél a Vitéznek, másrészt azonban a NAK is átszervezett, felfrisített csapattal áll ki, így tehát két jó csapat szép küzdelemre van kitéve. A NAK—Vitéz mérkőzés délután félhat óraker kezdődik a NAK-pályán, e'otte a NAK és a Vojvodina ifjúsági első csapatai mérkőzést rendeznek.

A fenti mérkőzésen kívül Noviszádon még a Karagyorgyepályán lesz futball (másodosztályú selejtező), továbbá a ZsAK-pályán és Petrovaradinban (a Livnicsár-serlegért).

Palánkán az 1939-40. év utolsó elsőosztályú bajnoki mérkőzése kerül lejátszásra az ottani PSK Szloga és a beocsini Cement csapatai között. A mérkőzés eredménye már nem számít, a Cement végkép megmarad a hatodik helyen, a Szloga pedig az utolsón, a két csapat csak a rend kedvéért áll ki ma délután. Bizonyos azonban, hogy a beocsini csapat vendégszereplése érdeklődést fog kelteni, mert Palánkán rég nem látták a Cementet.

A mai, utolsó mérkőzés előtt az alszövetség elsőosztályú bajnoki táblázata így fest:

1. ZsSK	14	12	1	1	65:16	24
2. NAK	14	8	2	4	39:20	18
3. Gragyanszki	14	8	2	4	29:33	18
4. Mácsva	14	8	1	5	35:20	17
5. Isztra	14	7	0	7	22:31	14
6. Cement	13	4	1	8	24:31	9
7. Radnicski	14	2	4	8	14:40	7
8. PSK Szloga	13	0	2	11	9:46	2

ASZTALI TENISZ

A NOVISZADI ALSZÖVETSEG FELHÍVÁSA

A jugoszláv fősövetség átiratát tolmácsolva a noviszádi alszövetség felhívja az alant felsorolt klubokat, hogy tagsági díjaikat legkésőbb augusztus 1-ig az alszövetség pénztárába (Kiss Gyula, Noviszád, Gajeva 19 címre) az alapszabályokban feltüntetett és előírt büntetések terhe mellett befizetni tartoznak:

Keresztes Egylet, Szubotica, 1939-1940-re, Keresztes Egylet, Sztáribecse, 1939-1940, Bácskaplánci ITTC, 1939-1940-re, Szombori Atlétikai Klub 1940-re, Juda Makkabi, Noviszád, 1940-re, TTK, Novibecse, 1939-1940-re, NAK, Noviszád, 1940-re, SK Juventus, Vrsac 1940-re.

A noviszádi alszövetség ugyanakkor felhívja az alant felsorolt játékosokat illetve azok klubjainak vezetőit, hogy a megjelölt adatokat, illetve szükséges mellékleteket legkésőbb augusztus 1-ig, a fenti címre okvetlenül elküldeni sziveskedjenek:

Kaiser Szevén (két drb fénykép), Lichtneckert Pusza (két drb fénykép), Palkó László (két drb fénykép), Schosberger Emil (két drb fénykép), Veiss János, NAK, Noviszád, (két drb fénykép), Horváth János NAK, Noviszád, (két drb fénykép), Lerch Károly, NAK, Noviszád (két drb fénykép), Lukács Béla NAK, Noviszád (két drb fénykép), Pászty Imre, Daloskör, Noviszád (két drb fénykép), Novoth Antal, Daloskör, Noviszád (két drb fénykép), Horváth László, Kat. Kör, Noviszád, (két drb fénykép), Erdélyi Mihály, NAK, Noviszád (két drb fénykép), Kovács Iván, SZAK, Szombor (új nyilatkozat, saját aláírásával elátva), Gortva Lajos, Katolikus Kör, Noviszád (két drb fénykép).

Amennyiben a fent megjelölt időben a szükséges mellékletek nem érkeznek meg, az említett játékosok játékjogát felfüggesztik s azok szerepeltetése mindenmü rendezmény keretében a legszigorubban tilos. Amennyiben a megjelölt játékos időközben a klubból eltávozott volna, a klubja tartozik azt az alszövetségnek bejelenteni.

Györi Béla, alszövetségi titkár.

A nép nevelése az egyesület létalapja. Előadásokat ingyen küld a Közművelődési Tanács.

Rövid sport hírek

A Kis KK-döntő körül Budapesten az a terv merült fel, hogy a Rapid átadja helyét a zagrebi Gragyanszki-nak s a bukaresti csapat a két Ferencváros—Gragyanszki mérkőzésből bizonyos anyagi részesedést kapna. A sportszerűsége ezzel az elintézésel nem esnék csorba, miután a Rapid ugyanis csak sorsolással jutott be a döntőbe.

Kiefer (USA) a legutóbbi newyorki versenyen 1 perc 47 mp-re javította a 100 m hátúszás világcúcsát. A régi csúcsot (1 perc 48 mp) szintén Kiefer tartotta.

A horvát tenisz-szövetség meg akarta furni a szerb-szlovén versenyt, amelyet ma rendeznek Beogradban. A horvátok mintegy 30 sürgönyt küldtek szét azzal, hogy a horvát származású teniszszőlőknek megtiltják a versenyen való részvételt. A versenyt mégis megtartják, mert több teniszszelő nem vette figyelembe a horvát szövetség intékedését.

A noviszádi Napred SK hivatalos hírei: A mai Gvozdgyár elleni mérkőzésre délután 3 órára kérem a következő játékosokat, hogy jelenjenek meg a ZsSK-pályán: Zsvara, Kuletin, Somogyi, Fodor, Papp, Szöllössy, Zovics II, Erdős, Zovics I, Borovics, Hamburger, Csabai. Ács és Bischof intéző urakat szintén erre az időre kérem megjelenni, a mérkőzés félhat óraker kezdődik. — Intéző.

Hivatalos NAK-hírek. A mai mérkőzésekre kérjük a következő játékosok megjelenését: délelőtt 8 órára az NFK I. ellen Sánta, Kapata, Nagy, Lakatos, Kovár, Fábán, Mókus, Kurunczy, Thurzó, Verbanec, Vukovics, Tomcsányi, Fichtler, Rankovics, Hunyadi, Hegedüs és Fülöp. — Délután háromnegyedny órára a Vojvodina ifjúsági ellen Erdős, Rumann, Szakács, Sovjenszki, Kazinczy, Kurucz II, Tóth, Kantardzsics, Schmidt, Virág, Nasincsanin, Máriás, Szilbáski és Tckmayer. — Délután háromnegyedöt órára a Vitéz ellen Lukács, Mojzes, Pázmány, Schneider, Fehér, Vinai, Mathész, Kovács, Lerch, Sznásy, Lukanics és Pálinkás. Jelentkezés a pályán. — Pénztárosok és rendezők: Hauswirth, Budák, Wagner, Klampfer, Göttele, Sket, Himmelsbach. Jelentkezéseket kérjük háromnegyedny órára Koch urnál. — Az intéző.

Az NFK kéri az első csapat játékosait, hogy ma reggel 8 órára sziveskedjenek megjelenni a NAK-pályán a NAK B-csapatá elleni mérkőzésre.

Pesti posta

1. **HATALMAS RÓMAI AMFITEATRUM** romjaira bukkantak márévekkel ezelőtt az óbudai Pacsirtamező-utca közelében. Miután most lebontották a környező ódon házakat, Budapest vezetősége elhatározta, hogy feltárja az egykori amfiteatrumat. A munkálatok, amelyekre a magyar főváros 220.000 pengőt irányzott elő, nemsokára megkezdődnek.

2. **AZ ELSŐ MAGYAR OKLEVELES NŐI KERTÉSZ** Bogyay Elemér sárospataki földbirtokos felesége, aki a kertészeti főiskolán sikeresen levizsgázott és ennek eredményeképp elnyerte az »okleveles kertgazda« címet.

3. **KINOS AFFÉR** zajlott le a minap délelőtt a Váci-utcán. Fiatal férj rötta a híres korzót, karján fiatal feleségével, aki, hogy úgy mondjuk, kissé gömbölyűbb volt a szokottnál. Es még hozzá elég alacsonytermetű is. Szembefött velük két ur, akik közül az egyik ezt a megjegyzést tette hangosan:

— Dugó a divat!
Mikor a pojon már elcsattant, derült csak ki, hogy a megjegyzés nem is a gömbölyded asszonykára vonatkozott, hanem — vastag parafatalpu cipőjére, ami mostanában nagy divat Budapesten. Divat, de minden, csak nem szép.

4. **KILENCÉVI délamerikai tartózkodás után hazaérkezett Magyarországra Klobusitzky Dénes dr., a pécsi egyetem magántanára, aki 1931 óta a sao paolói Istituto Butantan vezetője. Ez az intézet a világ legnagyobb kigyóméregszérum termelő telepe. Hatalmas, emeletmagas vasbetontartályaiban állandóan több ezer veszedelmes mérgekigyó tanúzik. A kitünő magyar vegyész-tanár munkáját jejedelmien honorálják, de meg is érdemli, hiszen ez a foglalkozás tényleg életveszélyes. Klobusitzky most háromhónapos szabadságra jött haza.**

5. **FRIZURABEMUTATÓ SZENZÁCIÓJA** volt a minap Budapestnek. Az előkelő belvárosi szálloda kertjében megjelent egy mondan szép nő, aki sötétén tarka imprimé ruhájához és finomélü, hófehér arcához gyönyörű rézvörös haját négy sorba egymás fölé rakott, csavart loknikban és hátulról felfelé fésült kerek kontyba tűzött fürtökben viselte. A frizura akkora volt, mint egy turbán. A mai középkori urak emlékeznek rá, hogy gyerekkorukban a családi albumokban voltak régi képek és azokon ilyen frizurák, amelyeket akkoriban »töltöttkaposztahajviseletnek« neveztek. Tagadhatatlan azonban, hogy a mostani szokatlan frizurának óriási sikere volt, amit az urak elragadtatott és a hölgyek irigy pillantásaiból is meg lehetett állapítani. Nemsokára egymásután jelentek meg a hölgyek a belvárosi fodrászszalonokban és mindenütt az új frizura megcsináltatását követelték. Ez azonban nem ment könnyen. Tudniillik haj is kell hozzá.

KÖZGAZDASÁG

Huszonkét és félmillió mázsát várnak az idei buzatermésből

Az első magyarországi termésbecslés — A hústalan napok és a hűsödő Budapest — Németország megvette a teljes magyar gyümölcsfelesleget

— Magyarországi gazdasági levél —

(Budapest, július 12). — Németország, a közelmúltban lefolytatott tárgyalások eredményeképpen, az idei teljes magyar gyümölcs és főzelékfelesleget átveszi, azt is, ami a mai európai bonyodalmak következtében sem az északi, sem pedig a nyugati államokba nem juthat el. Ezzel a megállapodással a magyar gyümölcs és főzelékkivitel súlyos problémái jó megoldást nyernek s így az eddig az átvétellel egymással konkuráló államokba igényelt külön válogatás, csomaglás és teljes gondja is megszűnik. A mostani kiviteli kontingenst

legalább 15 millió márká értékű, tehát mintegy 220 millió dinárt tesz ki. Ebből a hatalmas keretösszegekből 8 millió márká friss gyümölcs, 3 millió márká friss főzelék és 4 millió márká feldolgozott gyümölcs kerül kivitelre. Megállapodtak továbbá arra nézve is, hogy a Szlovénzónának, Svájcnak és a Lengyel Főkermányságnak eladott mennyiségekben s a belföldi szükségleten túl maradna felesleg, azt is Németország kapná.

Az utóbbi években Németország az alantiak szerint részesedett (százalékban).

A magyar gyümölcskivitelben:		
1937	1938	1939
74.9	76.3	78.—
A magyar főzelékkivitelben:		
1937	1938	1939
57.2	70.7	75.—

Évi átlagban eddig Németország mintegy 3.5 millió mázsa gyümölcsöt és majdnem 3 millió mázsa főzeléket vett át. Az idei átvétel sem lesz nagyobb, mert a termés erősen alulmarad a tavalyinál.

✱

A hústalan napokra vonatkozó rendelet érdekesen érinti Budapest hús fogyasztását. 1939-ben még emelkedett a főváros hús fogyasztása és pedig a sertéshusnál 12 százalékkal, marhahusnál 13, borjúhús pedig 22 százalékkal. Az 1940. év első negyedére már hanyatlás az 1939. év első negyedével szemben és pedig 4.3%-al, vagyis 5516 mázsával.

129.288 mázsával ugyanis 123.772 mázsára esett vissza. Legnagyobb volt a csökkenés a sertéshusnál, amiből 12946 mázsával fogyasztott Budapest 1940 első negyedében kevesebbet az előző év első negyedével szemben. Feltűnő azonban, hogy a hústalan napok ellenére is,

a marha- és a borjúhús fogyasztás emelkedett 3873, illetve 3559 mázsával. Korlátozás nélkül, mindenestre erősebb emelkedés következett volna. A hústalan napok hatásának megítélésénél tekintetbe kell venni azonban azt is, hogy Budapest lakos-

sága, a rendeletre való tekintet nélkül is, hétfőn és tényleg aig mutat érdeklődést a hús iránt. A baromfi fogyasztás — ha csak ötszázalékkal is, de visszaesett. Oka: a rendeleten kívül elsősorban a drágaság. Ellenben feltűnő en emelkedett a lóhús fogyasztás, kerekén 28 százalékkal. A lóhús fogyasztás ugyanis nem esik korlátozás alá. Az életviszonyok drágulásával, a lakosságnak egyre nagyobb rétege fordul a lóhús felé. A halfogyasztást a drágaság sem tudja növelni. Már valóságos luxus, holott Jugoszlávia sok vidékén néptáplálék. Vadból az előző év hasonló időszakával szemben, kétszertelenül azért, mert a rendelet nem tiltja minden napi kimérését, ötvenezer kilóval több fogyott. A második és a harmadik évnegyedben, a melegebb időjárás következtében, Budapest hús fogyasztása további esőket mutat majd fel.

A magyar Földművelésügyi Minisztérium most tette közzé az el-

ső termésbecslést. A legutóbbi két hét ugyan az ország majdnem valamennyi részére esőt és zivatart zudított, ami a buza és az árpára nem volt kedvező. Viszont a zab, burgonya, cukor és takarmányrépa, valamint a szántóföldi és kerti növények további fejlődését elősegítette. A repce aratását ország-szerte befejezték, sőt már cséplik is. A repce terület 5940 hold, amiből 2.94 mázsa átlagtermés mellett 17.000 mázsa termésre lehet számítani. A buza mindenütt érésben van és a hét elején az aratást már több helyen megkezdették. Kárpát-alján a buza még csak most virágozik. A roza aratása a déli megyékben mindenütt folyik, sok helyütt már az őszi árpa aratását is elterelték. A zabvetések különösen jól fejlődnek. Valamennyi gabonaféle számszerű termésbecslése a következő:

	1939-ben termés ezer mázsákban	1940-ben becslés
Buza	30.781	22.483
Rozs	8.673	7.481
Őszi árpa	1.445	706
Tavaszi árpa	6.451	6.390
Zab	3.659	3.992

A zabtermés kedvező alakulásánál tekintetbe veendő, hogy a kedvezőtlen időjárás következtében a 8.22 mázsás átlag 7.16 mázsára csökkent, de a zabterület Kárpát-alja visszaesésével, a volt 445 ezer holdról 558 ezer holdra emelkedett.

Nem vásárolnak hizott sertéseket Novivrbászon a kereskedők

A novivrbázi sertéshizlálók körében általános a panasz, hogy nyárára kihizlalt sertéseiket nem tudják értékesíteni, mert akármennyire is kínálják azokat a kereskedőknek, nem vásárolnak, vagy olyan árakat kínálnak értük, ami a magas kukoricaárak miatt egyáltalán nem fedezi kiadásait. A hizlálók annál inkább idegesek ezen állapot miatt, mert

a nagy meleg beálltával betegségek és hóguta léphetnek fel a teljesen kihizott állatok között és a kishizlálók néhány állat elpusztulása miatt anyagilag teljesen tönkremehetnek. Tul szeretnének mielőbb adni állataikon amiatt is, mert a kukoricaár legutóbbi magasbaszökkenése teljesen áthuzta számításaikat, viszont az a körülmény, hogy most nehezebben jutnak kukoricához elvette kedvüket a további hizlaltól. Egyes újságokban az a hír jelent meg, hogy az elősértés kilóját 10.60 dinárral fizetik a kereskedők. Ezt az árat azonban Vrbászon egyetlen sertéskereskedő sem adja meg, még jó, ha a hizlálók 150-180 kilós sertésekért 8.80—9 dinárt kapnak. Míg más években ilyenkor egymást követték az érdeklődők a sertéstulajdonosoknál hizók irányában, az idén feljűk se néznek és ha hosszasan utánjárás után elfognak egy sertéskereskedőt, az az általános pangást kihasználva ahol csak lehet még a neveltséges árat is leszorítja. Ugy látszik ez a nagy válság a sertéshizlálás terén szorosan összefügg a hústalan napok bevezetésével is, mert a fogyasztás nagymértékű csökkenésével a kereslet is rendkívül mecsappant. Ami az árak alá-

csony voltát illeti, a kereskedők voltát illeti, a kereskedők hivatkoznak a nagy költségekre, mikkel a külföldre szállítás jár, ám egyet nem említenek fel és ez az, hogy igensokat kapnak kontingenset, akik azt maguk nem használják ki, hanem

jó pénzért, heti 4000 dinárért továbbadják.

Az ilyen másodkézből való szállítás 100 dinárral drágítja a kivitelre szánt sertés darabját, viszont a kereskedő ezt a hizlálón kénytelen behozni. Ez is az egyik oka annak, hogy a hizláló nem tudja megkapni az őt megillető árat.

Mennyi a világ tojásfogyasztása. Koppenhágából jelentik: A világ piacain körülbelül hat milliárd darab baromfi tojás kerül évenként eladásra. Ennek felét Dánia és Hollandia szállítják. Éppen ezért a világ tojás-termelő államainak élén is ez a két ország halad. Az egyes államok tojásfogyasztása évenként és fejenként a következő: Magyarország tojásfogyasztása 250 darab, ugyanennyit fogyaszt Irország is, az Egyesült Államoké 235, Belgiumé 213, Angliáé 159 (a háboru előtt) Hollandiáé 150, Dániáé 120, Spanyolországé 96, Jugoszláviáé 51. Az utolsó helyen India áll, ahol az évi és fejenkénti tojásfogyasztás mindössze 8 darab. Időközben vallás törvények előírásai miatt ilyenacsony a tojásfogyasztás.

Közgazdasági hírek

□ Svájc évi borbehozatala 980 ezer hektóliter. Svájc bortermelése igen gyenge, ezért nagymennyiségű bort kell külföldről behoznia. Az évi behozatal 920—980.000 hektóliter között váltakozik. Az elmúlt 1939. évben a behozott borból közel 500.000 hektóliter Olaszország szállított, 137.000 hektólitert Franciaországtól, 127.000 hektólitert Portugáliától, a többi Aigirtól, Görögországtól és Magyarországtól vásárolták. A Spanyolországgal való viszonyt még nem rendezték, pedig a múltban onnan vásárolták a legtöbb bort, míg most az utolsó helyre esett vissza.

□ Uj gyárak Magyarországon gyümölcs és főzelék konzerválására. Budapestről jelentik: Minden agrár jellege ellenére is Magyarországon még mindig nem fejlett eléggé a mezőgazdasági ipar. Így többek között a gyümölcs és főzelékfélék konzerválásával foglalkozó gyárpar még csak röviddel ez előtt létesült. Azóta már számos konzervgyár létesült, most pedig Kiskunhalason építenek nagyobb konzervgyárat, amely évenként 700.000 mázsa főzelékféléket, elsősorban paradicsomot fog feldolgozni.

□ A horvát hajózási vállalat alapítása a Száva szabályzásától függ. Jelentették már, hogy Zágrebben horvát gőzhajózási társulat megalapításáról tárgyalnak. Erről a kérdéssel e héten a zágrebi bányai hatóság illetékes ügyosztályán is tárgyaltak. E megbeszélések eredményeként arra a megállapításra jutottak, hogy jelenleg teljesen céltalan horvát hajózási társulat megalapítása. Megállapították ugyanis, hogy Horvátországban folyamhajózási társulat mindaddig nem működhet eredményesen, amíg a Szávát nem tesszik az eddiginél hosszabb szakaszon hajózhatóvá. Éppen ezért egyelőre nem is várható a horvát folyamhajózási társaság megalapítása.

□ Berlinbe utazott a jugoszláv kereskedelmi küldöttség. Beogradból jelentik: Jugoszlávia és Németország között tárgyalások indultak meg a német katonai hatóságok által megszállott területek: Norvégia, Dánia, Hollandia, Belgium, Luxemburg, Franciaország egy része és Lengyelország, valamint Jugoszlávia közötti kereskedelmi összeköttetésről. Az e tárgyalások céljából kinevezett jugoszláv küldöttség tegnap este utazott el Berlinbe Pilja Milivoj külügyi segédminiszter vezetésével. A jugoszláv—német tárgyalások július 15-én kezdődnek.

□ E hónap végén kerül sor a jugoszláv—svájci kereskedelmi megbeszélésekre. Beogradból jelentik: A jugoszláv—svájci kereskedelmi tárgyalásokat e hónap közepén kellett volna megkezdeni. Tekintve azonban, hogy a jugoszláv kereskedelmi küldöttségnek Berlinbe kellett utaznia, így a Svájccal való gazdasági tárgyalásokat el kellett halasztani. Ezekre a berlini tanácskozások után, valószínűleg e hónap végén kerül sor.

KÖSZÖNETNYILVÁNTÁS

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, akik felejthetetlen halottunk

Blazsovics József
nyug. posta-állítást

temetésen megjelentek, részvénytárgyakat, koszorú- és virágadományokkal mély fájdalomunkon enyhíteni igyekeztek.

Külön köszönetet mondunk a noviszádi postaigazgatóságnak, a postaigazgatóság tisztviselő karának és a postások nyugdíj-egyletének a temetésen való megjelenésért.

Noviszád, 1940. július 14.

A gyászoló család

BAKAR

Klimatikus és tengeri fürdő. Közvetlen vasúti összeköttetés. Homokos strand és fenyves erdő. Egészséges, helyi ivóvíz. Villanyvilágítás és vízvezeték. Orvos és gyógyszerár. Autóbusz és hajójárat minden felé. Kirándulások, halászat szórakozás, tánc. Teljes pansió ára 45.- dinártól feljebb, minden illeték beszámítva.

Felvilágosító:

GRADSKI TURISTIČKI ODBOR
BAKAR

ILIDZSA Bánsági Fürdő

Szarajevo mellett

Nevezetes kén 59° C. meleg forrás. — Fürdők: kén, iszap, sós és szénsavas, hidrotériapia, szabadfürdő a Zselyeznica folyóban. Gyógyító: idült remat, ízületi gyulladást, idült exudációt, női bajokat, idült bőrbajokat, idült és idegbajt, véréngesség, érelmeszesedést, kimerültséget.

Szobaárak az elsőrendű bánsági szállodákban:
1 ágyas szoba 35 dinártól 60 dinárig
2 ágyas szoba 45 dinártól 110 dinárig

Földénben 7-21 napi ottartózkodás után 20%, 21 napon felüli ottartózkodás után pedig nagyobb engedmény a szállodai szobákról. Földénben május-junius, szeptember-október hónapokban 50% engedmény a szobákról és minden földénben. 10 napi ottartózkodás után ingyenes viszáterés a megőrzött vasúti utazási jeggyel.

Szarajevóbeli helyi vonatok és autóbuszok minden órában közlekednek.

Prospektust küld Ilidzsa fürdőigazgatóság

ELITE KÁVÉHÁZ

(A postával szemben)

Uj műsor:

fél 11 órától a kerthelyiségben,
12 órától a bérhelyiségben.

STEYR autók

PFAFF

varrógépek és a legjobb márkájú kerékpárok állandóan raktáron!

„JUNG“ SZUSZEDSZKY
Noviszád, Satarikova 9. — Telefon 32-69.

Gőzkazán

25-30 m² fűtőfelülettel, 3-4 atm. lehetőleg álló elrendezésű

megvételre kerestefik

Állatok Forgács malom, Bácska Topola címre kéretnek

Eladó Beogradban

a legforgalmasabb központban, kitűnően bevezetett, három iparendéssel ellátott

sajt, vaj és csemege üzlet

sürgösen elköltözés miatt. Biztos megélhetés, nagy jövedelem. Megkeresések: »IKARUS« hirdetőiroda, BEOGRAD, Terazije 6. II. 5.

KÖLCSÖNT ~ készpénz

80.000 dinárig, hosszú lejáratra kaphatnak betéblázasra az összes kereskedők, iparosok, földbirtokosok, valamint az állami, báni, városi, községi és magántisztviselők és alkalmazottak, nyugdíjasok, tanítók, tiszttek, altiszttek, vasutasok, csendőrök, finanszok. Azok a tisztviselők és magánalkalmazottak, valamint nyugdíjasok kiknek nincsen ingatlanuk 5.000 dinár kölcsönt kaphatnak azonnal a fizetésükre, illetve nyugdíjukra. Felvilágosítással szolgál: Dusan Cvetnar, felhatalmazott képviselő. Noviszád, Gunduliceva u. 20. Vidékiek válaszbélyeget mellékeljenek.

Jelentés a szénfrontorról:

Németország a háború ellenére is a világ legnagyobb exportörje maradt, termelésben pedig az ötödik helyről a harmadikra került

Nem tudjuk egész pontosan, hogy az emberiség mikor ismerkedett meg ezzel a furcsa fekete kővel, amelyet a gyémánt testvéreinek mondanak és amely ég és meleget áraszt. Az európai irodalomban egyik legrégebb feljegyzés a Kinában járt Marcó Poloé. A világhírű utazó, akit kora mint legnagyobb hazudozót emlegetett, kortársainak hihetetlen dolgokat mesélt a távolkeleti birodalom gazdaságáról és csodálatosan fejlett iparáról.

Hétszáz esztendőnek kellett elmulnia, hogy az utókor ámuló utazói szóról-szóra igazolják a »nagy hazug« igazmondását.

Marcó Polo utirajzában többek között ezeket mondja: Észak-Kinában az emberek egy koromsötét, kő-szerű anyaggal tüzelnek. Ez a márványféle tartós és erős meleget ad. Ha este beteszik a kályhába, reggel még mindig ég. Itt Kinában majdnem minden házban van melegvízes fürdőszoba, a lakásokat központilag fűtik. Ez csak egy lehetséges, hogy feltalálták ezt az égethető követ, — mert fával a nagyfokú tüzelést nem győznék.

Igy szól a legrégebb európai feljegyzés a szénről. Tény, hogy

a kőszén a XVIII. században kezdték Angliában használni, még pedig akkor, amikor a fejlődő vasipart már nem voltak képesek faszénrel ellátni.

AMI ANGLIA HATALMÁT MEGALAPOZTA

Anglia világhatalmát az új tengeri utak felfedezésének köszönhetette, viszont

sorsdöntő volt Anglia életében szénbányáinak kitermelése.

Végtelen szerencséje volt az is, hogy a szénbányák mind vízi utak mentén, vagy közvetlenül a tengerpart mellett voltak.

Elsősorban tehát a szén és a tenger volt az, ami Anglia uralmát megalapozta.

Németország legalább hatvan évet késett a harcban. A német iparosodásnak előbb meg kellett érnie a vasút feltalálását, hogy szénbányáit az ipar szolgálatába állíthassa és megjelenhessék a világkereskedelem küzdő porondján.

A szén immár közel kétszáz év óta őrzi meg döntő közgazdasági jelentőségét. Mint üzemanyag és a modern vegyészeti egyik nélkülözhetetlen nyersanyaga ma is nemzetek élete és halála felett játszik nagy szerepet. Egy pillantást kell csak vetni a világ kereskedelmének számadataira és láthatjuk, hogy

a kőszén a szállított anyagok súlyának 80 százalékát teszi ki,

pénzértékben pedig majdnem a felét!

Ha a kőszén mértékével vizsgáljuk az államok nagyhatalmi pozícióját, természetesen tűnik fel Amerika, Anglia, Németország és a Szovjetunió vezető szerepe. A világ legnagyobb szénbányái ugyanis az előbb említett államok területein fekszenek. Nem túlzás, ha azt mondjuk, hogy

ezeknek az államoknak világhatalmi állása a fekete gyémántra támaszkodva erősödött meg.

Az 1938. évi statisztika szerint egyes országok évi széntermelése a következő volt:

Amerika	381 millió tonna
Anglia	227 " "
Szovjet	98 " "
Franciaország	46 " "
Németország	143 " "

Ezek az adatok azonban csak a fekete szénre vonatkoznak és az 1938-as esztendőre. Jelenleg, amíg a többi államok széntermelése a régiekén vehető, Németország helyzetében egészen másképpen alakultak a termelési viszonyok.

Németország feketeszen termése megnövekedett a lengyel bányák 28 millió és Csehország 11 millió tonnájával.

Azonkívül Németország nagyon sok barnaszén is termel. Az új helyzethez alakítva e számokat,

Németország feketeszen termése 1939-ben 182 tonnára ugrott fel,

a barnaszén termése pedig a legnagyobb a világon, mert ide számítva az elfoglalt bányák termését is, Németország 162 millió tonna barnaszén termel és az utána következő legnagyobb barnaszéntermelő ország a Szovjet, — 11 millió tonnával!

Amint látjuk

első helyen áll Amerika, utána következnek Anglia, majd Németország és Oroszország.

A FINN BÉKE BIZTOSÍTOTTA A NÉMET SZÉNPIAC ZAVARTALANSÁGÁT

A szén azonban nemcsak a belső iparfejlesztésben játszik nagy szerepet, hanem a nemzetek egymás közötti kereskedelmében is. A szénben szűkölködő országok mindenütt örömet vesznek a jó szén, majdnem úgy, mint a buzát. Ha aztán a szénvilágkereskedelmi szempontból mérlegeljük, az egyes hatalmakat, más a helyzet. Ugyanis Amerika, amely a legnagyobb mennyiségű szén bányássza, a legkevésbé bocsát a világkereskedelmi piacra.

A szénkereskedelem terén Anglia irányította a piacot. — Németországgal egyetemben.

Ez a két állam rendelkezett szénfölösleggel és azt igen jól tudta értékesíteni is a szomszédoknál. Anglia szénkivitele főleg a Földközi-tenger menti országok felé irányul, Németország pedig a skandináv államoknál és a duna menti országokban talált piacra. Csak a szakemberek tudják, hogy

a finn-orosz békekötés révén Németország nagyon fontos háborút nyert meg Angliával szemben: Az északi béke biztosította szénkereskedelmének zavartalanságát.

De a mostani Németország széntermeléséhez hozzá kell számítani az ausztriai, a csehországi és főleg a lengyelországi bányák hozadékát. Ezen a téren egészen új helyzet állt elő a skandináv államokban és a Balti-tenger mentén. Arról nem sokat irtak az újságok s a közvélemény már régen el is felejtette, hogy a világháború után

az új lengyel köztársaság tíz évig harcban állt Angliával, mert nem tudtak megegyezni a szénpiacok kérdésében.

NÉMETORSZÁG ÉS AZ OLASZ SZÉNSZÜKSÉGLET

Végül Lengyelország és Anglia bizonyos kulcs alapján megállapodtak a skandináv államok szénellátásában. Ez az egész piac most a háború folyamán Németország gazdasági erejét gyarapította. Nemcsak a régi szénállítás lehetőségeit tudta megőrizni a Harmadik Birodalom, hanem elfoglalta azokat az állásokat is, amelyeket eddig Lengyelország és Anglia biztosított magának a skandináv államokban. Legelsősorban

a kőszén tette megdönthetetlené Németország gazdasági és diplomáciai erejét az északi államokban.

Se Dánia, se Norvégia, se Svédország nem tudott volna szénét kapni, ha Németországgal rossz viszonyba kerül. Szén nélkül pedig ezekben az iparosított államokban ugyszólván megállt volna az élet.

Az abesszin háború folytán keletkezett ellentét Olaszországot arra indította, hogy az elmaradt angol kőszén helyett Németországból keressen segítséget. Ez volt az első eset, hogy

a német kőszén kiszorította az angolt a Földközi-tenger menti legfontosabb piacáról.

Ez a szénháború még most is folyik. Németország helyzete megnehezedett azért, hogy az olcsó tengeri uton egyelőre nem tud szállítani.

M. A.

A legjobb írók

legújabb és legszebb regényei olvashatók az

„Uj kölcsönkönyvtár“

ban, Grünberg, S. Szubotica, Pasiceva 6. Uj üzlethelyiség

Az ismert SALVAT TEA epökövek és epöhólyag megbetegedések ellen kapható a főképviseletnél: Apofeka Sv. Ivanu, Zagreb, Kapitól 17. Ismertetőt a gyógyítás módjáról ingyen küldünk. O. r. S. Br. 27870/1936 Rn. 3487

Büvészetek beugrító tréfák Budapestben az Ezeremester-Bazárban, VIII., József-körút 17

KÖLCSÖNT nyújt állami és önkormányzati tisztviselőknek és nyugdíjasoknak Petrovaradinska Štedionica Petrovaradin

Átadó üzlethelyiség Beograd központjában

Minden szakmának rendkívül megfelelő. Felvilágosítás: „IKARUS“ hirdetőiroda Beograd, Terazija 6 II. 5

Apróhirdetések

UGY HÉTKOZNAP, MINT VASARNAP EGY SZÓ 1.- DINAR VASTAG BETŰS 2.— DINAR A LEGKISEBB APRÓHIRDETÉS ÁRA 12.— DINAR

HIRDETÉSEKET A MÁSNAPI LAPRA DELUTÁN 3 ORAIG, SZOMBATON DELI 12 ORAIG VESZÜNK FEL. A HIRDETÉSI ADÓ A HIRDETŐT TERHELI.

Nyolcvanöt

„A bajoknál, panaszoknál — NŐ-VENYHARMAT mindig használ!” Ára 14 dinár. Vigyázzon a vásárlásnál, ne kapjon utána. 1879

Szeplőt

foltozt, arctisztítást csak a prof. Lavedan-féle ártalmatlan éjjeli és nappali ARCHAMLASZTÓ KENŐCS mulaszt el. Pár nap alatt biztos siker. Postán 45.— dinárért d szkréten és költségmentesen szállítja: Apoteka Gebauer, Bač. 3032

ALLAST KERES

MERLEGGÉPES könyvelő, hosszú gyakorlattal, nyelvismerettel, (adószakértő) ajánlik. Esetleg órákonyvelésre is. Megkereséseket »Megbízható« jellegre. 3992

24 ÉVES özvegyasszony idősebb urhoz házzetónőnek ajánlik. Vidékre is elmenne. Címe: Noviszád, Koszancsics Ivana ucca 6. 4015

NEVELŐNŐ, perfekt német, állást keres. Éves bizonyítványok. Címe: Pajor Jolán, Noviszád, Kralja Petra I. 21. III. emelet. 4038

ELADÓ

ELADÓ SAROKHAZ a Kr. Marka 18. sz. alatt és 2 négyzetű telek a Tekelijina uccában nem messze a Temerin utól. Érdeklődni Kr. Marka 18. 3748

AMATŐRŰK: jó kidolgozást csak fényképezéstől kaphatnak. Tegyen egy próbát, mindig nálunk dolgozzat. Foto Vajda, Zselyeznica 32. 3830

KÜLÖNFÉLE épületanyag, ablakok és ajtók kedvező áron eladók. Érdeklődni a pallernál: Noviszád, Kralja Petra II. 68. volt rendőrség. 3969

100 HOLD PRIMA bácskai föld 5 percre a Tiszától holdanként 17.000.— dinárért eladó. »Ingatlanforgalmi iroda« Noviszád, Zselyeznica 1. 4001

ELADÓ szőlő és gyümölcsös Paragovó felett kétszobás lakóházzal, kitűnő nyaralóhely, forrásvízzel. Közelebbit: Noviszád, Zselyeznica 39. 3920

ALIG HASZNÁLT komplett »Seifert« biliárd-asztal, 100 drb. kávéházi szék, 1 kávéházi kassza eladó. »Elit« kávéház, Noviszád. 3944

ELADÓ teljesen új családi ház, mely áll: téglából épült 5 helyiségből. Dobrotvora Matijevisca 54. Érdeklődni: Noviszád, K'sfaludijeva 3. 3922

GYERMEKKOCSI, elsőrendű, új, rövid ideig használt, továbbá egy szobakocsi és egy új Singer-varrógép eladó. Hacker cukrász, Noviszád, Kralja Alekszandra 7. 4039

HASZNÁLT épületfa olcsón eladó. Noviszád, Dalmatinszka 4. 4014

KOMPLETT hálószoba-butor, szalon-garnitúra, hangverseny-hegedű eladó. Noviszád, Usztavszka 4. V. em. 15. ajtó. 3891

SZŐLŐ és gyümölcsös 800 négyszögű, szép villaépülettel a tiszai park mellett eladó. Érdeklődni lehet Sztáribecsen, Csarnojevicsa u. 13. sz. alatt. 4003

PARÁDES LOSZERSZÁM, teljesen hibátlan eladó. Ugyanott ruganyos sztrófkocsi használt, eladó. Özv. Galambos Sándorné, Sztáribecsej. 4019

Kánikulában!

Ön nyers gyümölcsöt eszik. Jól esz a gyomorra kiváló HORGOSI barackpálinkát!

KONSTANTINOVIC

Noviszád, Kr. Alekszandra 15

JÉGSZEKRENY eladó. Üzembem megtekinthető. Cím: Vigi János, hentes, Temerin. 3963

DINAMO, egyenáramu 220 Volt, 2,5 Amp. komplett kapcsoló táblával eladó. Cím a kiadóban. 4004

ZSÁKOKAT 85 és 50 kgr. használt lisztes, valamint korpás stb. szombori raktárból rögtön szállíthatók jutányos áron. Szlavón tűzifa, faszén legolcsóbb beszerzési forrása: Steiner Marcel bizományos, Szombor. Telefon: 68. 4005

UJ EMELETES HÁZ hat lakással, 550.000 dinárért eladó. Jövedelme 52.000 dinár. — MASSZIV EMELETES HÁZ, több lakással 600.000 dinárért eladó. —

UJ SAROKHAZ, két lakással és két üzlethelyiséggel 260.000 dinárért eladó. UJ HÁZ, 2 szoba, előszoba, konyha, éleškamra stb. szép kert, 130.000 dinárért eladó. — MODERN VILLA 5 szobával, istállóval, cseléd-lakással és 19 hold elsőrendű föld köves ut mellett eladó. Ára: 230.000 dinár. Eladja: Mijatovics Sztevan, közvetítő iroda, Noviszád, Mileticseva 12. Tel. 23-23. 4023

JÓKARBAN levő keményfa hálószoba rugós betéttel, különböző butorok, női ruhaneműek, télikabátok és egyéb háztartási cikkek jutányosan eladók. Rosenzweig, Vilsonov trg 4-I. udvar. 4048

KISEBB lakatos műhely sürgősen eladó. Noviszád, Arsze Teodorovicsa u. 19. 4029

KERESEK társat-nőt élelmiszer üzlethez. Cím a kiadóban. 4042

ÜVEGFAL ajtóval eladó. Radio-Lux. Noviszád, Pasiceva 31. 4044

ELADÓ HŰTŐ JÉGSZEKRENNYEL. Hentes és mészáros, szálloda és nagyobb kávéházaknak igen alkalmas. Egyben jeget is gyárt. Automata rendszer. Alkalmi vétel. Kainz, Petrovgrad. 4045

ELADÓ egy kétszárnyas üvegajtó, méret: 120-220. Noviszád, Kralja Petra II. 100. sz. az asztalosnál. 4046

JÓFORGALMU vendéglő, forgalmas uccában, építés mellett eladó. Bővebbet: »Arany hordó« vendéglő, Noviszád, Temerinszka 15. 4032

NEGYEVEZŐS sportesónak eladó. Megtekinthető: Veszlácska Szekcja, Noviszád, a »Danubius« mellett. Bővebbet: Csányi, Noviszád, Maszarikova u. 19. 4035

70 PÁR cipész-kaptafa eladó 3-5 dinárért párja. Cím: Maurer, Noviszád, Mornarszka 19a. 4039

5 OLEANDER szép, magas, virágzó eladó. Krausz, Usztavszka 4. 4050

NOVISZÁDRÓL való elköltözés miatt eladók: 1 lukszus Biedermayer-stilusu szalóngarnitúra (mahagoni), 1 komplett hálószoba, masszív, 1 luxus ebédlő keményfából, 1 pianinó, 1 tizenkétszemélyes evőeszköz, boros hordók és kádak stb. Megtekinthető naponta 8-12-ig Monasevics, Noviszád, Pasiceva 9. 3974

ELADÓ új családi ház a Futaki-uti villamos végállomástól 15 percre, az Adamovics telep legmagasabb részén. Noviszád, Paunova u. 24. 4041

HAZHELY eladó. Vojvode Vuka 109. Érdeklődni: Orlovička Pavla 35. Detelinara. 4051

LANZ félstabil LOKOMOBIL, tulhevitett gőzzel, 55/85 lóerővel eladó és azonnal átvehető. Levelek »Alkalmi vétel« alatt Schmolka hirdetőbe Noviszád. 4052

BOROSHORDOK, 5 darab és egy jó állapotban lévő ajtó olcsón eladó. Noviszád, Djordja Magarasevitya 41. 4056

HAZHELY, nagy telek, gyárnak alkalmas eladó. Noviszád, Kralja Petra II. 209. 4059

EMELETES HÁZ a város szívében, 6 lakás, évi 55.000.— dinár hozadékkal, 600.000.— dinár. EMELETES HÁZ a központban, évi 57.000 dinár hozadékkal 650.000 dinár. KISEBB BÉRHÁZ 6 lakással, 330.000 dinár. CSALÁDI HÁZ 3 szoba, öszkomforral 250.000 dinár. —

HÁZHELYEK a város legszebb pontjain, mérsékelt áron eladók. Kizárólagos megbízott: »IMOBILIA« közvetítőiroda, Noviszád, Katolícska Porta. Telefon: 40-26. 4060

KIADÓ

BERBEADO 110 hold szántóföld tanyával a mariolani határban. Bővebbet: Dr. Hübsch, Vrsac. 3669

PEKSEG, üzlethelyiség lakással kiadó. P. Szarevics, Noviszád, L. Musicog 37. 3907

KIS VILLA azonnal kiadó: 3 szoba, előszoba, fürdőszoba, konyha, éleškamra és külön a kertben egy szobakonyhás lakás, melyet a bérlo kiadhat. Virágos beültetett veteményes kert és kis baromfi udvar, a városi fürdőtől 5 percre gyalog. Érdeklődni: »Buljana« kozmetika, Noviszád, Nyegoseva 2. I. Telefon: 28-32. 4018

KÉT SZOBA, előszoba, fürdőszoba, konyhából álló lakás kiadó. Noviszád, L. Musiczka 38. 4049

HÉTSZOBÁS lakás augusztus 1-re kiadó. Cím: Noviszád, Vilsonov trg 7. 4062

KERESLET

ELSŐRENDŰ fodrász vagy fodrász, aki kitűnően dolgozik vassal és vízzel, azonnali belépésre kerestetik Vig Benedeknél, Beograd, Presztolonaszedznika Petra 27. 3977

VASESZTERGALYOSOK, jó munkások kerestetnek. Novosadska Livnica, Kostić i Dajč, Noviszád. 3982

FELVESZEK jó házból való fiut borbély és fodrász tanoncnak. Tkalac Pavle fodrász, Bulevar Kraljice Marije 14. (Kroatia palota). 3998

FIATAL cukrász segédet azonnali belépésre keres Papp cukrászda, Bácska Topola. 4011

... és ha nem is állandó vevőm... más cikkek kötelező vásárlása nélkül is

cukrot korlátlan mennyiségben vásárolhat Konstantinovic fűszer és csemege üzletében, Noviszád, Kr Alekszandra 19

Miért volna épen Ön kevésbé szép?

NAGY IGENYŰ! HA IGEN... HASZNÁLJON CSAK

„Salva“

kozmetikai készítményeket, melyek igényeit teljesen kielégítik!

»SALVA« nappali és éjjeli krém, vitamin és hormonból készül, bőrnek kellemet és bájít kölönöz.

»SALVA« vegetabilis arcgőzölő fürdő csodálatos hatásáról fogja Önt meggyőzni.

»SALVA« Shampoo garantáltan tiszta, alkálimentes, hajának különös fényt ad.

»SALVA« Ex-Odor, mindig biztosan megvédi Önt a kellemetlen szagtól és izzadságtól.

»SALVA« Antiperutin C vitamin tartalmával már rövid használat után megszabadítja fejbőrét a kellemetlen és káros korpásodástól.

»SALVA« Regenerator ősz haj ellen, rendszeres használat mellett lehetővé teszi ősz hajának eredeti színét visszaszerzésie.

»SALVA« Creme minden szakállnak csset és víz nélkül való borotválására, minőségével meghódítja Önt.

»SALVA« LABORATORIUM Főlerakat: ZAGREB, Varsavska 3. Minden szaküzletben kapható! 4000

JÓ HÁZBÓL való fiut vagy leányt szücs-tanoncnak felvesz Kovács József szücs, Noviszád, Kralja Petra I. 24 szám. 3890

JÓKARBAN levő használt autógumik 4-30, 4-40, 4-50x21 méterben megvételre kerestetnek. — Ajánlatok: »Autógumi« jellegre a kiadóhivatalba küldendők. 3985

ÁLLANDÓ munkára keresek embert talicskával. Lakást kap. Jelentkezni. Noviszád, Emila Csakre 9, vasut mellett. 4006

KERESEK megvételre szoba-konyha berendezést. Komáromi Sándor, Beocsin. 4016

KÖZÉPISKOLÁT végzett fiu tanoncnak felvétetik. Landsman divatáru üzlet, Noviszád, Kralja Petra I. 13. 4028

50 ÉVES gazdálkodó házzetónőt keres azonnali belépésre, tanyára. Érdeklődni Tokodi Györgynél, Bácsko-gradistá. 4043

VARRÓLANY felvétetik. Modni szalon, Noviszád, Zselyeznica 30. 4054

KERESEK jóra való becsületes aszszonyt bejárónőnek, ezenkívül egy 16-20 éves lányt a kozmetikába, kisegítőnek minden munkában, aki itt lakna nálam. Árva, szegény leányok előnyben. Jelentkezni: »Biljana« kozmetikai intézet, Noviszád, Nyegoseva 2. I. Telefon: 28-32. 4017

Tiszta selyem
IMPRIMÉK
Dln. 80, 96, 100, 120, 100
méterenként

Leszállítottuk árainkat nyári cikkeinkben

a szezon végefele
ezért használja ki a kedvező alkalmat

Jakovljević i Kessler

női és férfi rőfös divatáru kereskedés, Noviszád

PORTAS, éjjeli-őr, lehetőleg biciklivel azonnali belépésre kerestetik. Jelentkezni: Schulz malom, Noviszád. 4034

BUTOROZOTT szobát keresek esetleg teljes ellátással középosztályu családnál. Ajánlatokat: »Julius 15« jellegével a kiadóba kérek. 4036

Íróasztal, esetleg amerikai megvételre kerestetik. Ajánlatok: Bácska Topola, Postanszki fah 30 címre küldendők. 4037

SZABÓ INAS fizetéssel azonnal felvétetik. Noviszád, Ravanicska 22, Nagy-limán. 4040

ELEGÁNS uriszoba, irodaberendezés céljára, használt, jó állapotban kerestetik. Pontos leírása a daraboknak, árral »Uriszoba« jellegére Schmolka hirdetőbe, Noviszád. 4053

FINANSZIROZÓ vagy csendes társat 15.000 dinárral keresek állandó közszükségleti tömegcikk készítésére. Csak teljes című levelekre válaszolok. Jellege: »Biztos jövedelem«. 4064

KERESEK teljesen egészséges tiszta, jobb cselédet kislányom mellé. Noviszád, Kralja Alekszandra 3/L. em. 4055

CIPÉSZSEGÉDET felvesz Nemes József, Noviszád, Tolsztojeva 32. 4061

KERESTETIK kaucióképes jégkíhordó kocsis azonnali belépésre. Jelentkezni Kralja Petra II. 123, jéggyárba. 4026

KONCESSZIONÁLT iparcikk gyártásának kibővítéséhez társat keresek 300.000 dinárral. Magas jövedelem. Bővebbet: Ingatlanforgalmi iroda, Noviszád, Zselezniczka 1. 4012

KERESEK 3 elsőrendű cipésmunkást férfi és női munkára, valamint 2 pappusos segédet azonnali belépésre. Palásthi Adám, cipész, Noviszád, Maszarikova ucca 17. 4020

DESANKA KRÉM

Szeplők, pattanások eltüntetésére: csak Popović-féle Deszanka krém
(Kérjen ingyen mintát.)
JUGOFLORA A. D. BEOGRAD
Cetinjska ul. 26.

FÉMNYOMÓKAT és **SZERSZÁMLAKATOSOKAT** felvesz »Balkán Metál«, Fűzi bádógarugyár, Szubotica.

KERESEK TEHÉNPÁSZTORT, akiknek felesége és fia van, **KOCSIST** és **HÁZMESTERT** azonnalra. Érdeklődni: **LOVAS**, Vojvodjanska 15. 4066

BICIKLIZNI tudó erősebb kifutófiú 16-17 éves, államnyelven beszélő jó fizetéssel és teljes ellátással újságki-hordásra, munkakönyvvel rendelkezőt, felveszek. Jelentkezni: **LOK**, revizor novina, amennyiben nem felel meg, úgy az utókötséget megtérítem. 4065

ASZTALOSSEGÉDET, molnárinast és molnársegédet felvesz Sefer-malom, Noviszád, Rumenczka 121. 4067

KÜLÖNFÉLE

SZÖNYEGEK szövését és javítását házaknál olcsón vállalom. Cím a kiadóban.

ÉRTESITEM a n. é. közönséget, hogy az árvíz miatt lezárt péküzletemet újból megnyitom július 16-án a Bácska ucca 56. sz. alatt. Dinyaski Iván, pék-mester. 4033

DR. FILIPON CREM a legjobb és legelterjedtebb nappali krém. Kapható: gyógyszerárakban, drogériákban, illatszerárakban és kereskedésekben. **APOTEKA KÜCHLER, VRSAC. 2474**

PÓTVIZSGARA előkészíték diákokat úgy a gimnáziumból mint a polgári iskolából. Érdeklődni: Noviszád, Nemacska 32. 3924

REUMÁBAN és **ISIASZBAN SZENVEDŐK FIGYELMÉBE!** A fenti bajok Európában még eddig egészen ismeretlen speciális gyógyítása jótállás mellett megkezdődött. Teljesen új gyógymód, meglepően gyors eredmény. Saját érdeke, hogy minél előbb jelentkezzen. Narodno Kupatilo, Kula. 3990

LEGJOBB HÁZIKOSZTOT adunk, a legolcsóbb áron. Abonenseket felvesszünk. Lemler, Noviszád, Dubrovački put 15. 1986

ZONGORÁK hangolását, szakszerű javítását vállalja Kocsis János, Noviszád, Kalvinova u. 18. Ugyanott egy rövid zongora eladó. 4063

FIAT **DKW** **WANDERER** **AUDI-HORCH** **PIRELLI - AUTOGUMI**
AUTÓ ALKATRÉSZEK ÉS FELSZERELÉSEK
AUGUST KUTALEK-NOVIŠAD
KRALJA PETRA II. 64-84. TELEFON 31-06
VÁRTA ACCUMULÁTOR WÁLVOJIN AUTÓ-OLAJ
ÁLLANDÓ NAGY BAKTAR ÚJ ÉS HASZNÁLT AUTÓKBAN

Olcsó és jó munkát adunk!

Írógépek
a legszakszerűbben javít, tisztít, átalakít latinról cirilre vagy viszont, írógépek havi jókarban tartását a legutányosabban vállalja
„BIRO“ speciális írógépjavitó műhely
Noviszád, Kr. Petra II. 65. Telefon 28-82

LEINER RÁDIOKLINIKA
Végez: Villanyszerelést, motorjavítást és tekereslést
Új cím: Kralja Petra II. u. 69, Noviszád

BULYOVCICS MARGIT paplanokat készít pehelyből, vattából és gyapjuból, kivánságra házhoz is megy. Noviszád, Lua Bartua 53 (volt Magyar ucca). 3972

KÉRJEN INGYENES TANULSÁGOS ARJEGYZÉKET
VILÁGHÍRÜ HANGSZEREIRŐL
LEGNAGYOBB HAZAI HANGSZERECÉG TŐL
SCHNEIDER
KIR. UDVARI SZÁLLITO
ZAGREB NIKOLIČEVA 10

JÉGSZEKRÉNYEKET
a legjobb kivitelben készít és prompt szállít:
Veljko Milošević SOMBOR Telefon 153
Kérjen Répes árjegyzéket

Festést, mázolóást megbízhatóan gyorsan és olcsón végez **BEER JÓZSEF**
Noviszád, Temericska 18.

S. Chovan festő és tisztító intézet
Noviszád, L. Koszicska 13
Festést és tisztást precízen és legolcsóbban végez

Hölgyek, ha szép és fiatalos arcot akarnak, látogassak meg a legmodernebbül berendezett **„LOTOS“** kozmetikai intézetet, Noviszád, Tanurdszics palota II. em. Tulajdonos **K. Sziljanczki**. Megvizsgálás és tanácsok díjlanul!

Jégszekrényt bármilyen használatra jótállással készít Ujvári Ferenc, Temerin. Figyeljen a címre. Árjegyzéket ingyen küld. 2097

SULYOK fest, tisztít. Száraz és vegyi tisztítás. Bőrretikülők, bőrkabátok, bőrbutorok festése minden színben. Olcsó árak. Noviszád, Postanszka 14. 7045

Pilisszirozfatást nem kell Zagrebba vagy Beogradba küldeni
Sugar PLISSZÉT (Plissée du Soleté) készíti a legolcsóbb áron
Kuća Ručnih Radova (azelőtt BUN) Noviszád, Kr. Petra II 7
Üzletvezető: Kaufmann Emil

Reggeli Ujság
Uredništvo i administracija
Szerkesztőség és kiadóhivatal
Noviszád, Kr. Petra II. (Futoski put) 50
Telefon: 21-37, éjjeli 20-58
Felelős kiadó: **Andreo Dezzó**
A kiadóhivatal vezetője **Elaszek Ferenc**
Preplata - Előfizetés:
Egy óra 22- dinár (kihordó útján 30 din.)
Három óra 80- dinár (kihordó útján 86 din.)
Félévre 160- dinár (kihordó útján 172 din.)
Izlati svakodnevno - Megjelenik naponta
Post. čekovni račun - Postacsekkszám: Beograd, 59.754. Zagreb, 46.692

KAKUK...

IRTA: SZALAY LÁSZLÓ

Sárga, sivár, hullámzó homokdombokon, ahol állandó a rettenetes aszály, ahol örökös orkán járja, ahol nem esik az eső, mert nincsen, ami megállítsa az égen robbogó felhőt, — ahol az izzó ég szürke és alacsonyabb, mint más-
hol, — ahol a növény- és állatvilág megdöbbenően sivatagi; ott volt mi birtokunk...

A bucka a szenvedések iskolája, — a türelem próbája, — a nyomorúságok Eldorádója...

Ha nem jól telet az őszi vetésünk, — nem bokrosodott meg eléggé a hó alatt, — tavasszal a bőjti szél elhordta a homokot alóla és elsöpörte, mint a száraz avart.

Nem emlékszem rá, hogy termelt volna csak valaha is egy holdon négy métermázsza rozsunk; s ha csak három métermázsát termelt, már hálát adtunk az egek Urának!...

A kukoricánk nem nőtt csak embermagasságra... És egy-egy szár csak egy, legfeljebb két csövecskét hozott... De ha jött az orkán és elkezdte sodorni, hordani a homokot, másnap már minden kukoricánk a földön feküdt...

Takarmányfüvet nem termelhetünk, mert ahhoz jó föld és eső kell... Ezért a jószág rozs-szalmán, meg rétből kivágott zombóhajon telet és tavaszig sokszor annyira leromlott, hogy nem tudott ekét huzni, s a földjeink szántatlan, vetetlen maradtak...

»Véres verejtékkel keresd a kenyered!« Az Uristennek ez a hegyeket hempergető, rettenetes száva egyenesen miránk vonatkozott.

Es mégis: hogy szerettük, hogy féltettük, milyen büszkék voltunk mi erre a szegényes, átoksújtotta földre!...

Minduntalan bejártuk... Ismét és ismét... Megnézegettük hal-mát, völgyét, bokrait, fáit és számontartottuk és kiméltük, védtük még a vadjaikat, még a madarait is!

Ha idegen közeledett rajta, milyen aggodalommal, minő elborult mentünk eléje, hogy megtudakoljuk, vajjon mit akar, mi szél hozta a mi féltett, drága földünkre?...

Hogy lestük a felhőket, amelyek esőt hozhattak; hogy szidtuk a szelet, amely lopkodta, tépte!

A föld!... Télen és nyáron, korán és este, — mindig a föld!...

Ez volt a szentség, ez volt a gyönyörűség, ez volt a bátorság, a remény, — minden!

A föld, melyre a verőfény, a májusi eső, a pacsirtaszó szóródott hullva; melyen a fű zöldült; melyen a virág nyílt; s ahol a kenyérkénk ringott, szőke kalászkában!...

Szuhay gyakran bejött a városba, ahol tanultunk, látogatába... Az volt a megbízatása, járjon utána, hogy megbecsüjük-e megunkat és tanuunk-e szorgalmasan... Suzhay szóba nem állt egy lélekkel se; nem kérdezett meg senkitől semmit, — mégis vasmarokkal tartott bennünket...

Ezt tette: Benyult a csikos tarisznyájába, e'ghuzott egy otthonról hozott kerek kis rozskenyere', — a rozskenyerre bicskával ke-

resztet karcolt, — aztán komoran megszólalt:

— Mondja el valamelyőtök a Miatyánkot!...

Mikor ez megtörtént, megszegette a kenyeret és átnyújtott mindenikünknek egy karajt...

De ezt olyan ünnepélyességgel, olyan áhitattal, olyan méltósággal cselekedte, mintha Urvacsorát osztott volna, — és mi úgy sirtunk mind a hárman, mint a záporosó...

De hát ehhez földet bíró, földet imádó parasztnak köll lenni, hogy valaki ezt megértse!...

— Nem köll rini, — mondta Suzhay maga is elérzékenyedve, — hanem tanulni köll... A többi osztán a jó lsten dolga...

És bizony tanultunk is, spóroltunk is, — mert gyöngé a földcseske, nem bír el sokat — mondotta öreg Suzhay. — Ha nem spóroltunk, добра kerül!...

Minden gazdának, — urnak és parasztnak egyaránt — siralmas vergődés csak a gazdálkodása sovány homokon...

Különösen a buckában: a kecskeméti, izsáki, tázlári, orgoványi, bugaci, csengődi, bocsaí, páhii, vadkerti, hajósi a halasi és teréz-halmi tarokon, meg a Pest alól Kisköröség lezuhzó istenverte, szélhordta, posszahomokon, ahol régente legfőbb jövedelmi forrás a racka, az ázsiai ivásu magyar birka volt, amely a szél álta' kitakart, üvegkemény tarackgyökereken rágódva, sokszor ezerszámra fordult föl bégetve, éhen...

Ezek a sokszázézerholdas, többnyire pestvármegyei paflogóniak — Magyarország számottevő részei, — régebben nagybirtokok voltak... Vadászterületek, birka-

legelők, meg betyárpátriák, a De-genfeldek, Baráthok, Benediktyek, Szluhák, Ivánkák, Dingák, Vicziánok birtokában... De csak itt-ott szántották, nem sok szerencsével...

A negyvenes—ötvenes—hatvanas években aztán fordult egyet a világ: Az urak, egyik a másik után, fölparcellázták és eladták a maga paflogóniáját az ország minden részéből itt összefutott, tönkrejuttott, desperátus kisémbereknek...

Öt, legfeljebb tíz forintért kinnáltak holdját!... S hogy ennek híre ment, megmozdult az egész ország, s mint a klondykei aranymezőket, előzönlötték a dobra kerülő buckát a szerencsétlen szerencsekergetők...

Lassu ökrösfogatokkal, gyalog vagy lóháton érkeztek... Napról-napra, egymást kergető hullámokban, — mint valamikor a honfoglalók...

S mint az égen kavargó varjúk, bejárták körben-körben a buckát és lassan-lassan valamennyien meg ülepedtek, leszálltak...

Egymást bolondították: Hogy így, meg úgy, — majd megmutatják nekik, mit lehet itt csinálni és összeverődtek vevőtársaságokba, melynek tagjai egymásért álltak jót...

Aztán megkezdődött a hörgő, véres-vereitkes munka: a kincs-ásás... Az erőszakoskodás, a kinnlódás a terméketlen, sivar, posszahomokkal, a porzóval, — hogy teremjen!...

Hiába!... Mikor föltörték az ekét soha nem látott, hitvány, tarackos dombokat, a mezte'len homokba belekapaszkodott a szél és a dombból félév alatt — völgyvett!...

S aki a völgyben szántott, annak a vetését eltemette, mint a tenger, a fölszántott dombok homoklavinája...

Igy csak a hajótöröttek küzdenek hitvány életükért a tengeren! Szomszéd a szomszédjának esett; vasvillával, fegyverrel — a szántás miatt!...

Az elkeseredett, véginségre jutott embernyájából sok lett futó-betyár, sok lett orgazda, sok lett földönfuó... És megindult a buckából a tönkrejutottak, a rongyosok és az éhesek irtózatosszétáramlása...

Es ez így tartott szakadatlanul. Érkeztek és mentek; jöttek és távoztak az emberek... Mert mindig akadtak, akik azt hitték, hogy a bucka is föld, csak akadjon neki gazdája!...

A nyolcvanas—kilencvenes években aztán csoda történt...

Valaki rájött, — örült lehetett, hogy meg merte kísérteni — hogy a buckában, a lehetetlen posszahomokon, ahol fű se nő, nagyszerű szőlő terem!...

Erre ismét rettenetes kavarodás támadt — és pedig joggal!... Mert, im, megtalálták a bányát, melynek kutatásán annyi eszlen-dőn át annyi ezernyi ember tönkrement, elvérzett...

Irtózatosszétáramlottak a jöttek és mindenki vett egy, két, öt, tíz vagy husz hold buckát — és megkezdődött a szőlőtelepítés...

Az elhagyatott, kutyatejes, piro-sító gyökeres, árvalányhajás buckák, — amerre azelőtt csak a siető felhő szállt, s a néma reketyesom-, kökény- és borókabokros hajlatok — melyeket azelőtt csak a kék vakvarjú s a mélaszavú kakuk látogatott, ezek az öket környező ember-óceánok közepette lakatlanul merengő homokszigeteket megteltek emberekkel, munkával és étellel...

Mindenütt embernyáj nyüzsgött... Ásó, kapa, fejsze csattogott, — irtották a fát, bokrot, gazat, ásták, fordították a földet — telepítették a szőlőket...

Minden szőlőhöz ház, kunyhócska, vagy legalább is putri épült; mert az idegenből jött aranyások a telepeiken laktak, s házaik lasként egész utcákat képeztek...

S minthogy a legtöbb telepesnek a szőlőn kívül még néhány hold földcseskeje is volt, ezeket a földeket később a szőlő jövedelméből és irtózatosszétáramlással — szalmával, trágyázással, — leköttették és termővé tették...

Mikor a termelés megindult és kezdetét vette a jövedelem, a gyermekeik részére iskolákat emeltek... Aztán templomok épültek... És egyik község a másik után alakult...

Nyolc-tíz év múlva lerakták a sineket és mindenféle szárnyvontak dübörögtek a buckákban...

Azaz már dehogyan is a buckában!... A gyönyörű száz- és százézerholdas, hullámos ligeteket át... A virágzó falvak, szőlők, gyümölcsösök, villák között!...

A ködfátyolkép, az ábránd, a mese, amit azelőtt a hiába vergődő, kinnlódó telepeseknek csak a csalóka délibáb mutogatott inceslegve, Kalifornia, Klondyke, az aranymezők minden elgondolt álma, minden fényes ábrándja, a valóságos délibáb itt ékeskedett a nagyszerű homokpusztában!...

Ejnye be jó...

PIRON ALEXIS (1689—1773)

francia költő egyszer valami éjszakai utcai láрма miatt a rendőrségre került. A rendőrkapitány nagy méltósággal tette fel a szokásos kérdéseket, hogy »kicsoda, micsoda?« stb. Midőn eszerint megtudta, hogy ki az előtte álló egyén, engesztelő hangon kezdett beszélni.

— Ah, Piron költő ur — mondá, — mi barátok vagyunk, mert nekem is van egy öcsém, ki jeles költő.

— Ez ugyan szép — felelte Piron —, mert nekem is van egy öcsém, ki szintén igen ostoba.

*

IFJ. DUMAS ALEXANDRE (1824—1895)

francia költő szellemes megjegyzéseiből:

— Ha nekem kellene véleményem mondanom a férfiak és asszonyok közötti erkölcskülönbségről, azt mondanám, hogy a férfiak sokat érnek és az asszonyok még többet.

— A nők vagy semmire sem, vagy más valamire gondolnak.

— Több becsületes asszony van, mint ahogy gondoljuk, de nincs annyi, mint amennyiről beszélnek.

*

CASSAGNAC PAUL (1842—1904)

francia újságíró Páris egyik legtekintélyesebb és legbefolyásosabb kritikusa volt, ki jól megfizette műbírálatait minden valamirevaló színésszel.

Egy napon meglátogatta Cassagnacot Bataille, az egyik párisi színház művésze és arra kérte a mindenható kritikust, hogy legközelebbi új szerepében való felléptéről lehetőleg jóakarattal nyilatkozzék. S bár — mint mondá — jelenleg nem képes a szivességgel »csengő«: viszontszolgálatot nyújtani, biztosította, hogy a jövő hónapban tetemes pénzösszeggel fogja a kritikát jutalmazni. Cassagnac kijelentette, hogy mindenkor számíthat rá.

A kritikus az összes szereplőkről dicsérettel emlékezett meg, Bataillerről pedig így szólt:

— A művész igen sokat ígér s reméljük, hogy várakozásunknak megjelelve, ígértét be is fogja váltani.

Az apám husz holdat telepített... A legkiválóbb borfajokkal... Egy kiirított ákácus helyén...

Gyönyörűen bevált... Mikor elkezdett teremni, lassan-lassan hatfordítottunk a szegénységnek...

Jutott pénz mindenre... A tanulásra. A ruházódásra. A könyvekre... A tudás, a tapasztalat eszközeinek megszerzésére, sőt még a szórakozásra is!

Kezdünk szabadabban lélegzeni, hangosabban beszélni, néha önfeláldozóan kacagni is...

Vagonszámra hozattuk a műtrágyát a földjeinkre... A völgyekben pompás heréseink, bükkönyöseink és répatábláink létesültek... A jószágállományunk megszapordott, s az istállótrágya a legsoványabb buckánkat is pompás rosztermőfölddé varázsolta...

Öreg Szuhay állandóan pityókos volt... Kulacs lógott a nyakában szíjon, melyet gyakran a szájához vett...

De előbb mindig föltekintett az égbe:

— Hála Istennek, aki a csodákat műveli!

De így voltak a szomszédjaink is valamennyien; mindnek tellett emberséges életre... Tisztességes ruházódásra... Étkezésre... Gyerekek iskoláztatására... Közterhek viselésére...

Ugy látszott már minden, mintha a Jó Isten megbékélt volna...

Egyszer csak valami szörnyűség, valami megfoghatatlan, kábitó, szédítő jelenség kezdődött...

Ugy jött, mint a távoli mennydörgés, — vagy mint a méhében megrendülő föld dübörgő dörgése — mint a végítélet harsogása: — A bor elvesztette értékét!... A bor senkinek se kell!... A bort nem lehet külföldre szállítani!...

Irtózatossá esemény volt!... Egy világ omlott össze!...

Elsősorban megszűnt a költséges termelés, mert nem volt már semmi értelme...

Aztán, mintha a földből kénköves lángra, mérges gáz szűrődött volna, — elpusztult minden: ember, állat, növényzet — egyaránt...

A beláthatatlan szőlőligetek vad bozótokká váltak, üvöltő farkasnyájjal... S a házak, falvak, mint a kártyavárak, összeomlottak s lakóik, mint a Babel népe, szerte szóródtak...

És eljött a pusztákról a szél, a vihar — amint az irás mondja — és betemetett mindent, amit emberi két kéz alkotott...

Mint hajdanta ama két város a hegyek lábára; ezt a tájat az átok hordta homokfójtotta hamvába...

Mint az özönvíz árja; rádólt torló hulláma, s már csak tornyok, s holnap már azok se jelzik a városok hulláját...

Minden a régi: újjászülettek a buckák, — eltűnt a délibáb órája...

Sárga, sivar homoktorlaszok... melyek fölött ijedten száguld a felhő... Völgyek, vulkánkatlanok...

Itt-ott kutyatej, árvalányhaj, pirosító gyökér, — közben romok, gerendák, téglák — tövises bozótok, lapuló farkassal, viperával...

Silány cserjék közt láthatatlan ósmadár bujkál, hallgatódzik, — majd félénken hangot ad:

— Kakuk!... Kakuk!... Kakuk!...

— Kakuk!... Kakuk!... Kakuk!...

— Kakuk!... Kakuk!... Kakuk!...

— Kakuk!... Kakuk!... Kakuk!...

„Uj Hold, új Kiráj! Köszöntelek téged ezön üdvözlettel!..”

Miért tartották tiszteletben a pogány magyarokat az Ujholdat?

Hogyan gyógyítanak még ma is az alföldi tanyákon?... — A finn kalevala is megénekli a Hold-királyt! — Mit regél az Ur-város 5000 éves szentélye?

(I. közlemény)

BODROGHY SZABOLCS

...Nyári, csillagos éjszaka. Kint a pusztán az este kihajtott nyáj már elpihent. A pásztor tüzet rak. Pattog a kőrő, hevesen lobog föl lángja a fekete ég felé.

...A juhász csak nézi, nézi. — Majd körülhéz a tájon. S egyszerre csak föláll. És csak áll, áll, mint a cövek... A tűz még párat serceg, s aztán lassan kialszik... De ő csak áll mozdulatlanul. Csak, ni, ni, az ajka mozog: suttog valamit!...

...De hová néz? Keletre. Mert, ime: ott emelkedik most ki a látóhatár mögül egy vöröstüzi sarló. Még egészen vékony, mint a fűszál, de mégis vígan látható: az Ujhold.

...Igen: aki gyakran jár kint a tanyákon, ámulva tapasztalhatja, hogy a tanyák, puszták népének idősebbjei még ma: a kereszténység felvétele után 900-ik évben is, imádsággal tiszteli meg az Ujhold meglátásának pillanatát...

E holdtisztelet népiünkönél oly régi, hogy eredete szinte a történelem előtti időkbe nyúlik. A legújabb kutatások, különösen a régészek ásatásai megdöbbentő újdonságokat hoztak e tiszteletre vonatkozólag napfényre. Habár pár év előtt már rámutattunk arra, hogy a Holdtisztelet népiünkönél még ma is kétszefogható valóság, mégis érdemesnek tartjuk, hogy e tiszteletnek mibenlétére most részletesebben is rávilágítsunk.

HOGYAN ÜDVÖZLIK MÉG MA IS AZ UJHOLDAT?

A tanyák fiatalabb nemzedékénél már nem találjuk meg azt a szokást, hogy az Ujhold megpillantásakor imádkoznának. Ennek főoka minden bizonnyal az a tény, hogy az öregek azokat az ősi pogány imádságokat mindig is szerették a rejtelmesség fátyla alá burkolni és a fiatalok elől lehetőleg eltitkolni. Ma azután, amikor az idősebb nemzedék a fiatalabbtól az iskolázottság és önművelés terén jóval hátramaradt, úgy látszik, az öregek teljesen és így már mindörökre magukba temetik azokat az ősi titkokat, amelyek még az ezer évek előtti horkázóktól, garaboncoktól és táltosoktól maradt rájuk, — nehogy a mai »felvilágosodott« fiatalok kinevessék őket...

Azonban, hála a magyarok Öregnyelvének, mégis, még idejében, — igaz, hogy a végső pillanatban! — sikerült megmenteni ama fohászok töredékeit, melyeket még pogány eleink küldtek az ég felé minden Ujhold megpillantásakor.

Igy a nagy Tömörkény István feljegyezte, hogy Szeged határában a pusztalukó így sóhajt fel, amikor meglátja az Ujholdat:

»Uj Hold,
Pénzös zacskó,
Uj reménység
Lészon!«

Sőt még talált e neves tudós egy más igen érdekes ősi szokást is ama tanyákon. Észrevette, hogy amikor a Hold fogyni kezd, akkor a pusztai gyerek szidalmazni kezdi a hűtlen égi világitót és pedig e szavakkal:

»Ideadó
Visszajövő
Karáz
Kiskutyája!«

Kálmán Lajos, híres néprajzi kutatóknak pedig sikerült szíven Szeged környékén e hosszabb, Ujholdat tisztelő imára is akadnia:

»Uj Hold; új Kiráj!
Aggyá neköm jó hetöket,
Jó hetökbe jó napokat,
Jó órákba jó szörönesét.
Azután mög jó egészséget!«

A Hold-tisztelő pogány szertartást illetően pedig Türk Frigyes néprajzi kutató talált egy töredéket és pedig Eger vidékén. Ott ugyanis ez a felfogás:

»Mikor az Ujságot (Ujholdat) először meglátod, hajolj meg előtte.«

MILYEN ERŐT TULAJDONITANAK AZ UJHOLDNAK?

...Ámbár a Holdat tisztelő imák már kiveszőben vannak, de magának az Ujholdnak megtisztelése még minden magyarlakta vidéken a néphit számtalan alakjában még igen élénken él. Ugyanis a tanyai és pusztai népiünk az Ujholdnak még ma is olyan rejtelmes és nagy erőt tulajdonít, amelynél, nagyobb csak az éltető Nap élvez nálal!

E néphiedelem vidékenként különböző. Duna-Tisza közén ez a felfogás járja:

»Ujholdkor jó haját, körmöt vágni; akkor gyorsan és szépen nő.«

»Aki Holdujulásakor születik, nagyon kövér lesz.«

Szatmármegyében azt tartják: »Aki Ujholdkor pénzt tart markában, annak egész hónapban lesz pénze.«

Zágon környékén így hiszik: »Nem szabad meszelni Ujholdkor, mert akkor bemeszelik a szerencsét.«

»Ha a csirke Ujságra kelt ki, jó tojóvá lesz.«

»Fát oltani, gabonát vetni Ujságra kell.«

»De dísznót ölni Ujságra nem jó, mert husa hamar megnyüvesedik.«

»Holdujulásakor nem szabad épület- és szerszámfát vágni, mert szurágott lesz.«

Lozsád népe viszont azt tartja: »Ha Ujságra malacozik a koca, akkor agyarái nőnek a malacnak, miket le kell vágni.«

Egyes vidékeken az Ujhold utáni pénteknek meg külön titokzatos hatásokat tulajdonítanak. Így a palócok azt tartják:

»Ujhold péntekjén jó haját nyírni, akkor sűrűen nő.«

Zágonban úgy vélik:

»Ujhold péntekjén fésülnödni nem szabad, mert az ember meg-némul, vagy legalább is haja kihull.«

A tyukot Ujhold péntekjén kell elültetni, hogy jól költson.«

Már egy multévi értekezésünkben leszögeztük, hogy a pogány magyarok a pénteket valószínűleg a család védőszellemének tiszteletére szentelték. Így óvakodtak minden olyan munka végzésétől, amely a család nyugodt együttlétét megzavarná, vagy a család kényelmének megrövidülését okozná, — amint azt a szörványos adatok is világosan bizonyítják.

Vizont szerencsésnek mondták az olyan apróbb dolgok e napi végzését, amelyek a család kényelmét segítették elő, amilyen pl. a kenyersütés stb. is.

Hogy az Ujhold utáni pénteknek teljesen sajátos erőket tulajdonítottak, ez azt mutatja, hogy e napon két erő hatását is hitték: az Ujholdét és a család védőszelleméjét.

A HOLDTÖLTÉNEK IS VANNAK REJTELMEI...

Türk Frigyes fölötté érdekes és értékes adatot talált Szabolcs megyében. Ugyanis, amint ott a pusztai nép között az ősi néphagyományok után kutatott, egy pusztán az ispán, vendége volt. Egy este a lámpa eloltása után nem fekiült le azonnal: éppen akkor kelt föl a Telihold. Kikönyökölt hát az ablakon és nézte a gyönyörű látványt.

Egyszerre csak észreveszi, hogy kint az istálló végén egy emberi alak tűnik fel; ott megáll és merően néz a Telihold felé. És azután ott áll, áll, merően, már negyed-órája, akár egy szobor!

Erre a tudós vigyázva kisurrant a szobájából és kellő távolságban vigyázva a gyanus alak mellé lopódzott. Hát látja ám, hogy az urasági csordás áll ott levett kalappal a Telihold felé fordulva suttog: imádkozik...

Igen: pusztai népiünk a Telihold iránt is rejtelmes és mély tisztelettel viseltetik.

Igy a palóc nép így hiszi: »Vetni, ültetni Holdtöltekor jó, akkor bő termés lesz.«

Csurgón meg azt tartják: »Aki Holdtöltekor születik, az a hetedik éven tul nem viszi.«

Duna-Tisza közén ez a felfogás járja:

»Holdtöltekor köll a virágot vetni, akkor mind »dufla« lesz.«

(Jövő vasárnap folytatom)

Az iskolánktól való népnevelés, minden egyesület első kötelessége

Éva és Gogo

Irta Megyeri Ella

Elöttem fénykép, amelyet egyik francia képeslapban fedeztem fel. Első pillanatban át akartam lapozni. Nem akartam, mert egymás mellett kétféleképpen «indokina» táncosnőt ábrázol. Persze, olyanformán, ahogy a párisi éjszaka két félelmetesen szép indokina táncosnőt elképzelt. Sulyos és merev brokátokban, holdsarló-saruban, csörgőkigonyakláncsal és olyan Shiva-jelvényekkel, amilyeneket a Rue de la Paix környékén árulnak. Hajuk lakkozott-merev, szemük ferdén szalad a halántékre, fekete körmeik hosszú, mint a gölyacsőr. Természetesen, háromszorta hosszabb és fenyegetőbb, mint a legszebb igazi táncosnő az összes Indiákban.

Valamelyik párisi jelmezszakáról kerültek ide, gondoltam, ó vidám szajnaparti felső-négyszáz, amelyik ma is ráér ilyesmivel foglalkozni. Megtekintették tavaszra a Maginot-egyenruha asszonydivatot és közben dekoratív éjszakákat rendeznek, esetleg valamelyik hadi jótékonycélra.

De azután megakadt szemem az egyik néven, amelyik a szebbik táncosnőt jelölte. A név kötelezett, hogy észrevegyem. Arra is kötelezett, hogy ne lapozzam rögtön át. Sőt, hogy eltűnődve és megilletődve nézem és ujanézsem. Ez a név pedig Curie volt. Madame Curie lányának neve, Eve Curie-é. Azt hittem első percben nem látok jól.

Azután megnéztem a másik táncosnő nevét. Azét, aki Eve Curie mellett ikerként szerepel. Az is elég ismert név. Éppen csak egészen másként ismert. És ott is, az anyja híres: Schiaparelli szabónő. Leánya, Gogo Schiaparelli, az eladó lányok sorában, úgy rémlik, már végigtáncolt és szívt jó néhány divatidényt. Tehát Eve Curie — Pierre Curie és Maria Szklodovszka leánya, a rádiumfeltaláló házaspár kisebbik gyermeke — felöltözik Gogo Schiaparelli ikertestvéreinek, kivonul ebben a parádében a párisi éjszakába, sőt ideáll Gogóval a fényképezőgépre. Az én nagyon egyszerű és nem-párisias eszemnek ez majdnem hihetetlen.

Le kell hunynom a szemem és tüstént megjelenik előttem egy másik kép. Nagyon magas homlok, hátrafésült sima-szőke haj, a hatalmas homlok alatt két mélyen ülő, hamuszürke szem, szilvós orr és elmondhatatlanul finomrajzu száj. Az áll nőtlen. Itt nem az áll, hanem a homlok akar. Madame Curie homloka.

A kezét is hadd nézzem meg — itt, az emlékezet lemezén —, miután leányáét a képeslapban jól láttam. Nem, a keze nem agyonápolott kéz. Ha kicsi is, de csontos, kiszikkadt, forradásos kéz, munkásember keze, a rádium égette ki. A körmet a fényképezőgép előtt össztönszerűen eldugja, mert azt eltöredezte és megdugta a rádium. A milliók gyógyszerre. Megmentője. Az emberiség talizmánja. Amelyet Marie Curie agyonégetett kezétől kapott.

Hogy fáj e pillanatban az indokina táncosnő negyedméteres körme, amelyet bizonyára Antoine mester, az üvegpalotás fodrászművész, nagy kozmetikai tudománnyal ragasztott.

★

Eve Curie — állapítom meg magamban azt, amit tudok róla — 1904-ben született, ennél fogva ma harminchat éves. Nénjével, Iréne-nel szemben, — aki anyjuk tanítványa

volt, őt követte a tudományos pályán s a párisi rádiumintézet legtehetségesebb munkatársához, Frédéric Joliot kollégához ment 1926-ban férjhez — Eve nem ment férjhez, nem lépett tudományos pályára, hanem 1934-ig, anyja haláláig, Madame Curie imádott «kislánya». Sokat jár társaságba már akkor is. A fáradt Curie asszony egésznap laboratóriumi munkája s az éjszakai tanulmány-írás előtt végignézi, ahogy Eve estére öltözködik. Leánya szobájában végigdől a diványon és mosolyogva szemléli a divathölgyi felkészülést. Régen feladta, hogy hadakozzék. Ugyis tudja, hogy Eve az erősebb. Nem fogja leszoktatni, hogy ne öltözködjék úgy, mint egy nagyszínű nő utánzó királynő. Inkább neki kell akárhányszor engednie s egy-egy újabb sima, fekete, magas ruhát rendelnie, amikor a régié már átlátszóvá koptak. De azért csendesen humorizál leánya holmija fellett:

— Ó, drágám, — sóhajtja — ezek a szörnyű cipősarkok! Csak nem hiszed, hogy a nőknek gölyalábba kell járniuk! És ezek a hátnélküli ruhák! Milyen elviselhetetlenek! Elsősorban: szemérmetlenek. Másodsorban: veszedelmesek. Tüdőgyulladást fogsz kapni. Végül: igazán csunyak. Legálább ezt látnád be...

De legjobban a kendőzés döbbsenti meg. Amikor Eve elkészült az esti kifestéssel, az anyja megszólalt:

— Fordulj meg, kedvesem, hadd lássalak.

És ekkor nézte, tárgyilagosan, becsületesen, tudományosan. És vállalt vont:

— Tudom, hogy az asszonyok mindig kipingálták magukat. Az őskori Egyiptomban még sokkal jobban, mint ma. De azt is tudom, hogy ez ijesztő. Megkínzod a szemöldököt, fölöslegesen mázold be a szádát.

Asszonyom,

nézzen a tükörbe!

A hosszantartó, borongós tavasz bő alkalmat adott a hölgyeknek, hogy nyári ruháikat gondosan összeállítsák. Ezt meg is tették. Tiszta öröm az ilyesmi mindenkor az asszonyok számára, az idén meg különösképpen az. Annyi a divat-újdonosság, hogy a divathölgyi kebel azt sem tudja, hová legyen nagy szívbeli gyönyörűségében. Duskálhatnak az imprimék, kockák, petytyek áradatában! Ez az áradat végighömpölygött már az egész város és végül elborította a pesti műtengerek és műtavak partjait is, ahol napfényes időben a mondán nők szektája tartja gyülekezetét. A strand kedvenc szórakozóhelye a nőknek, de most még arra is alkalmas, hogy bemutassák a nagyközönségnek, mennyire takarékoskodnak — az anyaggal. Az ideai fürdőruha, illetve ruhácska alig-alig rófnyi s így szép példáját mutatja a spórolós szellemnek.

Süt a nap, a mütenger partjait csapkodják a mülhullámok, a homokon a fürdődresszek páratlanul látványos kiállítására vonul fel a hölgyek jóvoltából. Bizonygatják, hogy a rövid trikó mily praktikus, mert

— Anyám, — felelte Éve — biztosítalak, hogy ez így előnyösebb nekem.

— Előnyösebb? Ugyan menj! Majd reggel benézek hozzád, mikor még ágyban fekszel. Akkor még nem borzasztó az arcod. Majd akkor csókollak meg.

★

Hogy ez a párbeszéd így és ilyenformán folyt le nem egyszer közöttük, azt magától Éve Curietől tudjuk. Mert anyja halála után ő írta meg Madame Curie élete történetét, oly mélyen, felejtethetetlenül és ragyogóan, mintha egészen nagy író volna. Aki azt a könyvet írta: valóban író is.

Igaz, hogy egész Páris azt sutogta — és azt állítja még ma is —, hogy Éve Curie-t az emlékei megírásában öreg és tapasztalt író-barátja, az egykor nagy hírű színpadi szerző, Henry Bernstein segítette. Akár igaz, akár nem, Éve Curie és Henry Bernstein sokat mutatkoznak együtt és Éve nagyon ragaszkodik ehhez az öreg és legjobb barátjához. És akár igaz, hogy nem egyedül írta, akár nem, tény, hogy a gyönyörű könyv mesés vagyont hozott Éve Curie-nek, nagyobb, mintha elnyerte volna a Nobel-díjat, miként az édesanyja két ízben és miként a Joliot-házaspár is néhány évvel ezelőtt. Madame Curie életrajza két év alatt Éve Curie-t Páris egyik leggazdagabb nőjévé tette.

De azért talán mégsem kellene ilyen jelmezben Gogóval együtt a fényképezőgépre állania. A szelid és nagyszerű Marie Curie talán ezt is elnézné. Talán. De aki hisz Marie Curie küldetésében — az emberiség, a szenvedő emberiség Éve Curie-től, az íróktól, hogy a jelmezeit tegye magánüggé és glóriás nevét — az örököseket — emberi méltósággal viselje.

zebra és a foltos párdúc-utánzatok is. Az utóbbi a stranddémonok kedvenc viselete.

Néhány pillantás jobbra-balra és megállapítható, hogy a nők trikói csak mintázatban és színben különböznek, nagyságára teljesen egyformák. A divatos fürdőruha hátul a slussznál kezdődik és alig kezdődött, máris végződik. Elülső része hasonlóképpen a lehető legtakarékosabban van kiszabva.

Nyolcvankilós hölgy bujik ki a habokból. Kétarasznyi lilimos trikó van rajta.

— Istenem, — csóválja fejét a fehérhajú nagymama, — vajjon ez a nő megnézte így magát a tükörben? Vagy annyira elvakult önmagával, hogy nem látja, milyen izlátelen és komikus ebben az ici-pici trikóban?

Aztán jön egy hosszú, sovány nő. Meszelőrud-termetének előnyére válna valami szélesítő, gömbölyítő öltözék, — ehelyett rajta is szoros trikócska feszül. És jönnek kövérek, görbelábúak, szeplőshátúak, zsákde-rekuak, díjbirkozókaruak, mind-

mind tarka-barka, tenyéryni vízi dresszben. Egyik sem gondol arra, hogy a divatot nem mindenki követheti százszázalékosan. Nem jut eszükbe, hogy ami egy karcsu, fiatal leánynak jól áll, azt nem engedheti meg magának egy negyvenéves tölgyfa. Tükörbe kell nézni, hölgyeim és eifogulatlanul megbírálni; illik-e ez az öltözék, ez a trikó természethez, koromhoz, egyéniségemhez! A divattól nem szabad teljesen elmaradni, de nem szabad azt olyan tulzába vinni, hogy a megjelenés, vagy a józilis és az esztétika rovására menjen!

Önkritikát, hölgyeim, önkritikát!

Bartók Irén

A király nem fukarkodik

VII. Keresztély dán király, külföldi útja során meglátogatta Velence doge-ját. A doge nagy vacsorát adott a király tiszteletére és lakoma után az előkelő vendégek leültek kártyázni. Csupa dús gazdag ember ült együtt, hát meglehetősen nagy tételekben folyt a játék. Csak a dán király játszott rendkívül takarékosan: sohasem tett fel egy dukátnál többet egy kártyára. Ez persze szemet szurt és a társaság tagjai sokat jelentő pillantásokkal jelezték egymásnak, milyen neveltségnek tartják ezt a kicsinyes játékot. A dán király végül észrevette a botránkozást és megszólalt:

— Uraim, látom önöknek nem tetszik, hogy ilyen kicsiben játszom, de gondolják meg, hogy én a nemzetem pénzét nem dobálhatom ki olyan haszontalanságokra, mint a kártyajáték.

— De egy uralkodóhoz nem méltó ez a fukarság — dörmögte az egyik vendég. Az uralkodó meghallotta a csendes szót és általános meglepetésre a következő pillanatban — tartotta a bankot. A bankár osztott és a király nyert. Hatalmas pénzesomót toltak eléje. Erre Keresztély király felszólította a játékosokat, hogy vegyék magukhoz az asztalon fekvő pénzüket, majd feállt és erőteljes mozdulattal felborította az egész asztalt és a szerteguruló aranyakra mutatva, gögösen szökött:

— Ez a pénz a szolgálkék legyen! Dánia királya nem nyul ilyen uton szerzett pénzhez! De nem is fukarkodik — tette hozzá, miközben az imént fukarságot emlegető urra villant a szemé.

REGGELI UJSÁG
A MAGYARSÁG NAPILAPJA

Vallatás — régi módra

Ha a gyanúsított hazudik, ebből még nem bizonyos, hogy ő a tettes

A régi világban nem voltak szabályok arra, hogy a törvény kezébe kerülő embert hogyan kell vallatni, de a nyomozás és a vizsgálat nem is tartott olyan sokáig, mint mostanában. Minden jóézésű ember elítél minden erőszakoskodást és azok, akik a nyomozásban olyan nagy sikereket értek el, mint Osváth Pál sárréti csendbiztos, nem kintással és veréssel bírták vallomásra a gyanús embereket, hanem lelki eszközökkel. Érdekes példája ennek egy csökmői gyilkosság kiderítése.

Még 1875-ben történt, hogy Csökmői községben hirtelen meghalt egy igen gazdag özvegyasszony, alighanem Oroszné volt a neve. Már hónapok óta a földben nyugodott szegény, amikor Osváth Pált névtelen levélben figyelmeztették, hogy az özvegy nem természetes halállal halt meg, hanem megölte őt a veje, aki már nem akart az örökségre tovább várni. A csendbiztos kiszállt Csökmőre, ahol legelőször a »terítő asszonyokat« hallgatta ki, akik az özvegyet halotti ruhájába felöltöztették. Ezek csakhamar bevallották, hogy a halott nyakán kékes-barna foltok voltak, de nem szóltak róla senkinek, mert semmit sem mertek gyanúba keverni.

A csendbiztos elővette a vőt is, aki nagyon furfangos eszű ember volt; csürte-csavarta a szót és minden kérdést megismételt, mielőtt felelt.

— Nagyon furcsa ember vagy te, János — mondotta neki a csendbiztos. — sohasem tudom, hogy a szavad mikor igaz, mikor nem igaz.

— Pedig ez nagyon egyszerű dolog, tekintetes uram — felelte a vallatott János. — Ha én valamire azt mondom, hogy »esküszöm, hogy igaz«, akkor az nem igaz. De ha valamire azt mondom, hogy »becsület-szavamra, igaz«, akkor az esküszöm, hogy igaz.

Igy cáfolta meg egyik szavával a másikat. Osváth Pál azonban nem olyan ember volt, hogy könnyen félre lehetett volna vezetni: ő sohasem a szavakból ítélte meg a vallomás igazságát vagy hamisságát, hanem a szemből, az arckifejezésből és a hangból. Amikor a vallatott ember nyilvánvalóan hazudozó ember volt, a csendbiztosnak az volt az érzése, hogy most az egyszer igazat mond, amikor nem vállalja a gyilkosságot.

De hát akkor ki ölte meg az özvegyasszonyt? Hiszen az, hogy eltegyék láb alól, egyedül a vejenek volt érdeke.

A csendbiztos helyszíni szemlét tartott és hamar megállapította, hogy az özvegyasszony félős természetű volt, és emiatt a szolgálgyerekek benn kellett aludnia a szobájában.

Elővették a fiut, aki tizenöt-tizenhat éves, jónövésű gyerek volt. Osváth Pál tisztában volt vele, hogyha ez a fiu benn volt a szobában, amikor az özvegyasszony meghalt, akkor neki tudnia kell, hogy ki volt a gyilkos.

A fiu azonban nem akart a gyilkosságról tudni. Azt mondta, hogy a gazdasszony teljesen egészséges volt, amikor lefeküdt, de hajnalfele nagyon hánykolódott az ágyában és mire megvirradt, akkorra már meghalt. Azt elismerte, hogy a halál-

eset híret csak reggel vitte el az özvegy vejéhez, de késlekedését azzal mentegette, hogy reggelfelé elaludt és a hiradást különben sem tartotta sürgősnek.

A csendbiztos estig vallatta a fiut, de nem ment vele semmire. Felmerült az a gyanu, hogy a fiu talán a vőt akarja kimélni. Kettejük közül az egyik bizonyosan tudja, hogy ki a gyilkos, de a hazudozó vő ezt nehezebben vallaná ki, mint ez a suhanc, gondolta magában a csendbiztos, és el kell ismernünk, hogy gondolatainak menetében nem is volt hiba.

Ezt a két embert éjszakára szabadon hagyni nem lehet, mert bizonyos, hogy további vallomásukat illetőleg összebeszélnek.

Osváth Pál kocsin jött Csökmőre és egyik pandurja kocsisruhába öltözve hajtotta a lovakat.

— Marci — szólta a csendbiztos a kocsinak, — éjszakára átmegyünk Darvasra az apósomhoz, Matolcsy tiszteletés urhoz. Ennek a suhancnak kötzd össze szépen a kezét és hajtsd fel a fickót a saroglyába.

A csendbiztos is felült a kocsiába, de úgy, hogy hátat fordított a lovaknak. Amint kiérték a faluból, elkezdett beszélni, mintha csak hangosan gondolkodnék:

— Milyen szép este van!... Hogy ragyognak a csillagok!... Jó dolguk lehet a tiszta lelkeknek odafenn a mennyeknek országában!... De bezzeg annál többet szenvednek az elkárhozottak a pokolban... Nem hallanak mást az örök sötétségben, mint jajveszékést és a fogaknak csikorgatását. Ugy égnek a pokol tüzében, mint a nyársra huzott kárpán, vagy pedig nagy üstbe dobálva forró olajban sütik őket. De vannak, akiknek előbb egy nagy mozsárban apróra török minden csontját... Meg is érdemlik sorsukat, mert az Ur az ő egyszülött fiát feláldozta az emberiség megváltására; az ember elkerülheti az örök kárhozatot, ha töredelmesen megvallja bűnét; az tehát, aki nem szánja-bánja bűnét és meg nem vallja, jól megérdemli a pokol minden gyötrelmét.

Ezt a kenetteljes papolást a fiu a saroglyában nyugodtan hallgatta és a legcsekélyebb jelét sem adta annak, hogy vallani akar. Már a darvasi határhoz közeledtek, amikor a csendbiztos rászólt a kocsinak:

— Marci, térjünk le az utról, hajts a Berettyóhoz!

Amikor a folyó partjához értek, mind a hárman lezárták a kocsirol.

— Fiam — szólta a csendbiztos a fiuhoz, — te nagy bűnös vagy, nagyon megátalkodott bűnös. Én sajnállok téged, de nem segíthetek rajtad. Tudom, hogy téged egy gonosz ember vitt bele a bűnbe, és tudom, hogy azért nem beszélsz, mert te még most is kiméled azt, aki téged lelkiismeretlenül szerencsétlenségbe vitt. Elég eszed van, fiam, bizonyosan tudod, hogy a törvény a te töredelmes bűnbánatodat és igazmondásodat enyhítő körülménynek vette volna. Azonban látom, hogy makacs vagy és konok; téged már nem lehet a javulás útjára vezetni. Te bizonyosan hallottad már a híremet és tudod, hogy én nem sokat tekintő vagyok. Te, fiacskám, nem fogod busi-

tani a tekintetes törvényszéket és nem fogod fogyasztani a vármegye kenyereit a börtönben, mert most itt majd én teszek igazságot. Az igazság pedig az, hogy ha az az öreg özvegyasszonyt megfullasztották, akkor neked is meg kell fulladnod és nem sok idő multával annak a gonosz embernek is, aki téged bűnbe vitt. Itt fogsz megfulladni a Berettyóban, és ha majd nem lesz már benned élet, levesszük a zsineget a szedről. A törvényszék urai, elhíheted, nem sokat fognak utánad óánkódni. Azt fogjuk majd mondani, hogy elszöktél tőlünk és amikor majd kifogják a holttestedet a víztől mindenki azt fogja gondolni, hogy az akasztófa elől önként menekültél a halálba.

— Csakugyan, ez lesz a legjobbi! — mondotta a kocsinak öltözött pandur. — Tekintetes ur, ugy a vizára nyomom ezt a hitvány ferget, hogy nem szuszog többet!

Már fogta is a fiu gallerját, de a csendbiztos rákiáltott!

— Marci, várj!

Aztán a fiunak ezt mondta: — Fiam, itt az utolsó perc... Térj Istenhez, imádkozzál és kérd tőle bűneid bocsánatát!

A fiu erre úgy megilletődött, hogy összeroskadott.

— Tekintetes ur, ne bántsanak, inkább elmondok mindent. Tóth Miska, a juhász fojtotta meg az özvegyasszonyt. Én eresztettem be a Miska bácsit, a dunyhát rádobta az özvegyasszony fejére, én meg az asszonyt a lábát nyomtam le... Én egyebet nem csináltam, csak a lábát fogtam a bokájánál, de Miska bácsi nagyon sokáig markolászta az asszony nyakát, addig, amíg meg nem halt. Aztán az asszony párnája alól kivette a láda kulcsot, a ládából kivette a pénzt, hogy mennyi volt, azt és nem tudom, nekem csak husz forintot adott.

— Mi lett azzal a husz forinttal? — kérdezte a csendbiztos.

— Az édesanyámnak adtam, még most is megvan az ő ágyában a szalmazsákban.

Felültek a kocsiira, de nem mentek be Darvasra, hanem visszafordultak Csökmőre. Egyenesen a fiu anyjához hajtottak; az asszonyt fölkellették, de semmit sem kérdeztek tőle, csak felbontották a szalmazsákját, valóban benne volt a husz forint!

Elmentek Tóth Miskához, a juhászhoz is; ott is az asszony szalmazsákjában találták meg a pénzt. Még nem is pitymallott, amikor a fiut, az anyját, a juhászt és a feleségét megkötözve bezárárták Berettyóújfaluba a fogházba.

A meggyilkolt özvegy vejenek az ártatlansága ilyen módon kiderült. Osváth Pál pedig élete végéig vezetett naplójába ezt a szentenciát írta bele, a jövőbeni idők vizsgálóbíráinak okulására:

»Ha a gyanúsított hazudozik, ebből még nem bizonyos, hogy ő a tettes«.

KOZMETIKAI NAPOK

A Kozmetikus Iparosok Országos Egyesülete u. n. kozmetikus napokat tartott, melynek keretében érdekes előadásokat, ipari bemutatót, szakmai kiállítást stb. rendeztek.

KIKÉSZÍTÉSI VERSENY

Engem, mint szakmabelit, beengedtek »az öltözőbe«, ahol izgatottan készülődtek a jelöltek, legnagyobb részt kozmetikus segítők, tehát fiatal lányok. — Üdék, csinosak, igen kevés ruzszal; fehércsokoládéban s némelyik szemüveggel inkább komoly bölcsészkiasszonyoknak látszik, mint a modern szépművészet eljövendő mesterének... Csengetnek, kezdődik a verseny; a lányok turnusokban vonulnak az emelvényre, mely előtt a zsüri tagok foglalnak helyet. Bemondják a pontos időt (25 perc a megengedett idő, mialatt a kozmetikusnők széppé varázsolhatják magukat hozott modelljeiket) s rajta felkiáltással kezdődik a lázas munka! Tégelyek csörögnek, csipezsek villannak, szemfestékek csillognak, kefék simogatnak, pár pillanat alatt finom puder illat az egész teremben s hipp... hopp... mint a mesében, alig nyitjuk ki a szemünket... a boszorkányos ügyességű kozmetikusok már élénk reflektorfényben mutogatják diszkrét, de valóban remekül sminkelt pácienseiket. A közönség dübörgő tapsal fogadja egy magas-szöke lány szépségét, — mégis mire a zsüri pontszámait összeszámolják, kiderül, hogy a szakértők egy kis pikánsarcu, fekete lánynak ítelték a pálmát, illetve a díjul kitűzött ezüst serleget.

ALKALMI SMINKEK

Az előadó kozmetikus három hölgyet vezet az emelvényre s bemutatja őket a közönségnek.

Az első egy 16—17 éves fiatal lányka, kiről megtudjuk, hogy most áll az első majálisa előtt, amikor már szükséges egy kis kozmetika.

Mindenekelőtt lesminkeli a modellt, majd alapozásul matt-krémeket rak a bőrére. Az arca félszáros krém után lehellet-vékony világos ruzs kerül, melyet halvány drapp puderrel borít a mesternő. A száj szinte halványan ruzszozott s felhívják a közönség figyelmét, hogy ilyen fiatal lányoknál sohasem igyekezzünk a száj alakját festéssel megváltoztatni, (tehát se' cakkot, se' íveket) hanem kövessük a természetes vonalat. A szemöldököt csak kikéféli, de nem sötétíti s a szemhéjra halványkék festék kerül. A pillákat ugyan csak kékre festi. Ime a fehér kezelőszékből feláll egy kész fiatal hölgy! Bájosan pukedlizik a közönség felé s valóban úgy érezzük, hogy tényleg egy májusi majálisra illik.

BUTA BOSSZU

— Te, a szomszédom betörte az ablakomat, mert mindig rádióztam.
— Elég számár volt. Így még jobban fogja hallani.

* * *

Pincér: Milyen konyhát parancsol?

Magyar, francia, angol, olasz vagy hollandit.

Vendég: Ahogy akarja! Hozzon két kemény tojást.

Rejtvények,

látékok, mókák és egyéb huncutságok
Mezejtése a lünderország multiel számájól

- Betürejtvények,** 1. Párizs, 2. Egyenlőtlén, 3. Tengerelattjáró, 4. Heivenkedő.
Rejtett város nevek, 1. Sid, 2. Celje, 3. Csók, 4. Pacsir, 5. Borovo, 6. Oszló, 7. Hága.
Rácsrejtvény. Füg: 1. Erdő, 2. Eper, 3. Alom, 4. Toil. A vastagon rajzolt sor: elefánt.
Keresztrejtvény. Vízszintes: 1. Magyarai Imre, 7. Emiék, 8. Le, 10. E. L. K. 11. Me, 12. Ada, 14. El, 15. Cena, titok, 17. N. A. 18. Ági, 19. Gy. 20. S. E. N. 22. Ol, 23. Sáros, 25. Kertész. Függ: 1. Malac, 2. G. E. 3. Emy, 5. Kér, 6. Ik, 9. Edény, 11. Mlógó, 13. Ana, 14. Eta, 16. Kilió, 19. Ga, 20. Sár, 21. Noe, 23. Se, 24. Ss.

A HIBAKERESŐ PÁLYÁZAT MEGFEJTÉSE

A Tünderország meséiben több szót készakarva fordítva nyomunk, s a gyermekek feladata, hogy kikeressék a fordítva nyomott szavakat. A megtalált hibákat azután beírják a »Megfejtés« szelvényébe, a szelvényt aláírva beküldik Dezső bácsinak postán, vagy bedobják a Tünderország postaszekrényébe a szerkesztőség folyosóján szerda estig, legkésőbb csütörtök reggelig. A hibakereső pályázat megfjtői, továbbá a rejtvény és festményt beküldői között jutalmakat sorsolunk ki.

A multbeli Tünderországban a következő hibák fordultak elő: men, nav, za, si, kacs, gyav, ah, kos, sé, za. A hibakereső pályázat nyertesé Bobgyó Klárka, könyvtulajtmát postán küldjük el Szubotícára.

A REJTVÉNYEKET EGÉSZBEN, VAGY RÉSZBEN MEGFEJTETTÉK, SZEP FESTMÉNYT KÜLDTEK BE:

- Sziák Bözsike, Urbán Jolika, Barta Annus és Viktória, Vései Ottó és Laci, Csabradí Boriska és Katica, Schnell Juliska, Szilák Katica, Csabradí Mariska és Ilonka, Vései Olga, Jung Mariska és Petyike, Szabó Magtuska, Gillich Ilonka, Horváth Juliska és Lidi, Lukács Juliska, Horváth Margit és Öcsi, Vastag Ilonka, Drenyák Erzsike, Schomerer Annuska, Pecze Géza, Tényi János, Tényi Kornélia, Homály Viktória, Popovics Mária, Rácz György, Novák Janika, Pethő Magda, Horváth János és Margit, Gertner Feri, Mari és Ilonka, Somogyi Zsuzsika és Ferike, Kovács Cica, Ritz Irénke, Budai Bözsi és Margit, Kuszli testvérek, Bogner Annus, Fromm Gretl és Anci, Mayer Olga és Margitka, Bezdán Gabriella, Szűcs Ibolyka, Czollner Rudolf, Szilágyi László, Trifun Petyike és Ilonka, Nádi Ilonka, Schrantz Katica és Bözsi Viktória, Farkas Mária, Trifun Laci, Girc Ilonka, Palásti Mihály és Terezia, Hauswirth Karoly, Varga Pistika, Szilák Pista, Fındrich Karesi, Baerli Ferenc, Juhász Tibor, Mutsch Odón, Kiss Annuska, Lahos Erzsébet, Silyka Erzsike, Jenel Teruska, Göröncsics Magda, Vida Karesi, Maurics Márta, Maurics Bandi, Györi Laci és Mariska, Jung Julianna, Skraván Olga, Szegi Bats-

csináljanak, törték egy csomó zöld ágat, betakarták vele a húst, arval utnak erdtek. Jónnek a katonák, az egyiket igen csipete a légy, mert nagy melegség volt, sok volt a légy, azt mondja a másiknak:

— Komám — azt mondja — várjál, hadd veszek fel innen gye zöld ágat, könnyebben hajtom ezt a cudar legyet.
 Hát így megtalálták a sok szép disznópécenyét, leültek hozzá, mind megették az a két nagybélű katoná. Mikor osztán bezabáltak, megint ráhángták a zöld ágakat a csontokra. Jónnek a cigányok nagy vígan visszafelé, leszedték a zöld ágat a husról, hát csupa csontot találnak ott, a csonton meg egy nagy falca légy legelész. Hogy a devla verje meg, ni, megették a legyek a pecsenyét.
 Mit tegyenek a szegény cigányok, szaladnak vissza a faluba, egyik jobban óvogatott, mint a másik, úgy értek el a bíró házához.

— Mi a bajotok, fekete népség?
 Előállott a vajda:
 — A sz bajunk, hogy megették azs idevaló legyek a mi ételünket. Tegyen nekünk igazságot, bíró uram!

Hát a bíró igazságot tett:
 — Agyoncsaphatjátok — azt mondja — ahány legyet a faluban láttok!
 — Itt is egy ni! — errel a vajda felkapta a fokosát, odahuzott a bírónak a kopasz fejére, agyoncsapta a legyet is meg a bírót si.

Megfogták az emberek a vajdát, rögtön fel akarták akasztani. De a vajda azt követelte, hogy menjenek Mátvás király elébe, mert éppen a szomszéd határba táborozott Mátvás király. Jól van, elvitték a vajdát meg mind a cigányoságot Mátvás király elébe.
 Mátvás király meghallgatta a panaszt, ki-mondta az igazságot:
 — El kell eresztieni a vajdát, nem tett egyebet, mint megfogadta a bíró szavát. Bíró uram meg máskor jobban nézze körül a fejét, mielőtt szót teszzen.

ÖNERZET

- szusika! Örül a testvérkéjünk?
- Miért ne örülnék?
- Mert ha nem lenne, még most is magát kocsikáztatnám
- De vagyok... — szóal meg... a másfél esztendő Miska.

KEGYELET

Fürdön lévő apukának anizsát...
 — Kedves atyám. Hála az uristennek, meghalt a tanító ur édesapja, nyolc napig nem kell iskolába menni.

lászik, így is volt, talán ő volt a kert törpéinak a festőművésze, mert mikor a lepével végzett, megint hasonló foglalkozáson csiptem rajta. Tárta, egy másik fiatal törpe egy hatalmas höscincér hátán lovagolt elő, s mikor huszáros lendülettel leugrott a höscincér hátáról, a kis művész belekapaszkodott az egyik hosszú csápjába vagy mijebe és egy cipőkremes skatulyából sik kenőkefével elkezdte fényesre kefélni a »jambor« höscincér viézi bajuszát, társa pedig, hogy teljes legyen a paráde, egy jókora kefével fényesítette a hős hátát és pedig olyan sikernel, hogy bátran felvehette volna a versenyt az öreg törpe fényes bogarával. Annyi bizonyos, hogy ha a tükröben megnézte volna magát, hát még a tükrő is elszégyelhetne volna magát a kivisvíksolt hős fényességétől.

Mikor két kis emberem készen volt munkájával, szépen összehajkolták szerszámjaikat, mint akik jól végezték dolgukat, megfordultak s elfoglalták örhelyüket a virágok között, mosolygva néztek felém, szinte láttam, hogy gondolják magukban: ez az óriás ugyancsak megnav lepve a mi művésztinktől.

De még ezzel nem volt vége a mulatságnak. Egyszerre nagy zümmögést hallok s odanézek, hát látom, hogy a kis öreg törpe előkerült, de nem egyedül, hanem egy hatalmas darázs kíséretében. Nos, ebből baj lesz, gondoltam, ha a darázs megcsip, kis öreg. De nagyot csalódtam. A darázs zümmögött meg egy-két nőiát, az öreg pedig egy köszörűkötvet cipelt elő, elkezdte forgatni, mint a köszörűsök. A darázs pedig egész barátságosan alkudozni kezdett vele, hogy köszörűje ki a fullánkját, mely az imént, mikor egy pajkos gyerekek az arcába eresztette, lecsorbult. Csakhamar megalkudtak s aztán megindult a munka. A darázs szépen odafektette megmaradt fullánkját a köszörűkőhöz, a kis öreg elkezdte gyorsan forgatni s hamarjában olyan hatalmas hegyesre köszörűlte, hogy a megelégedett darázs soha nem ment meg olyan vígan újabb áldozatot keresni.

Azt gondoltam, ezzel vége is a törpéim mesterkedésének, mert hát többet már igazán, mi óriások se kivánhatnánk tőlük, ed mikor bevégezte a kis öreg a köszörűlést, egy hatalmas béka ugrott eléje, kopott, vörösésbarna hátú, a csufabb békák fajtájából. Az öregnek se kellett egyéb. Nemetszett neki, hogy ő körülötte ilyen csunya békák tanyázzanak, hamar előkapott egy kis vödört teli szép zöld festékekkel, meg egy pemzli; s aztán egy-kettő, olyan szép zöldbékává varázsoltta az öreg varangyost, hogy a levelibékák bizonyára sorba megpukkadtak volna — ha látnák volna — az irigységől. Maga a béka is annyira meg volt elégedve a szeplítéssel, hogy hálás brekegéssel köszönte meg a kis öreg szíveségét.
 A brekegés oly élénk volt, hogy magam is felriadtam szundikálásomból s megnyugodva

láttam, hogy a kis öreg törpe is, meg a fiatalok is megint ott állanak őrt a virágok között a Pityu pajtás is összeszedett hetvenhét cserebogarat, míg engem a törpék mulattattak.

A Kis libapásztor

Szegény kis Erzsike mindig szomorú volt. Amióta mostoha került a hához, arcát sohasem vidította fel mosoly. De volt is szegénynek oka a szomorúságra, mert mostohaapja valódi mesebeli gonosz és szivtelen ember volt. Még saját édesanyja is csak titokban ölelhette keblére.

Erzsike nagyon elhagyottnak érezet magát, sokszor sirta vissza titokban a boldog időt, amikor még édesapja térdén nyargalt és hallotta tőle azt a sok szép nótát, amit sohasem fog elfelejteni.

Egy szép napon, gyu gondolta a gonosz mostoha, Erzsike már elég nagy ahhoz, hogy valami hasznót huzzon belőle. Elvitte hát falura, ott majd csak akad valami a részére, legálább nem kell neki enni adni és azonkívül pénzt is kereshet.

Igy lett Erzsikéből libapásztor.

Jószívű emberek voltak Vargáék, akik fel-fogadták a kis libapászort. Nem volt saját gyermekük és úgy vélték, ha Erzsike méltó lesz rá, akár örökbe is fogadják, mert megfészt nekik a csendes szerény leánya.

Erzsike si melegséget érzett kis szívében. Miután mostohája felvette a fizetést, bucsuzásul odavetett egy pár infó szót és távozott.

Erzsike keblét hosszú, felszabadító sóhaj hagyta el. Nem panaszkodott, de új gazdái megsejtették a valóságot és elhatározták, hogy pótolni fogják a szülői szeretetet.

Es Erzsike megérdemelte.

Másnap reggel tehát megkezdődött a munka. Az volt a feladata, gyoh reggelként kiterelje a libákat a mezőre, vigyázzon, hogy ne menjenek a tilosba és estére a teljes létszám visszakérüljön a portára.

Első nap, mivel idegen volt még a faluban gazdája hajította ki a libákat. Ő mellette tipgett serényen, jobbkezeben lóhálla tiszta kenődobé kötött tizoraiját. Mikor a rém ékezek, gazdája megmagyarázta a cserdöket, szeretettel megcirógatta sovány arcát és otthagyta a nagy sereg libával.

Ott állt a szabad ég alatt, a hatalmas réten, azt sem tudta, mit kezdjen. Gondolta, hogy kicsit széjjelnéz birodalmában. Elkezdte számolgatni a rábizott libákat. Nem nagyon sikerült, mert ide-oda futkostak. Egy nagy libapapa, két nagy libamama és harmanharom gyönyörű, aranysárga, selyempihés libuska. Es ezeknek ő az öre!

Különös versengés

A csecsemő egész nap a kocsiában feküdt. Többnyire aludt, vagy ha kivételesen ébren volt, szemelt a mennyezetre függeszett. Nem esoda, hogy ilyen körülmények között unatkoztak az arc tartozékai.

— Alig várom, hogy nagyobb legyen a gazdánk és én is megkezdhessem munkámat! — mondta egyszer a fül, amikor a csecsemő ismét elaludt.

— Bizony én is nehezen várom ezt az időt; felelte a szem. — Amikor felismeri értékeimet és aszerint használ.

— Ami azt illeti, za én hasznomat fogja legelőször felismerni! — szólt a kissé öntelt orr. — Én szolgáltatnom a legnagyobb munkát!

— Nono, talán nem egészen van így! — hallották a szájj szavait. — A legnagyobb munkát és végzem, hiszen most is engem használ a leg többször.

— De öntudatlanul, mint mindannyiunkat! — felelt az orr. — Ez a munka még nem számit.

— Akkor pedig én fogom végezni a legfontosabbat! Én irányítom majd a lépéseit! — szólt közbe a szem.

Beszélgésük most félbeszakadt, mert a csecsemő felébredt. Csak akkor folytathatták a megkezdett vitát, amikor ismét elaludt, ed most is mindegyik a maga fontosságát dícsérte. Végül is a száj indítványát fogadták el, aki azt ajánlotta, várjanak egy évig, amíg gazdájuk kissé megőrd, de közben valamennyien próbálják ki hatalmukat olyképpen, hogy felváltva egy időre megszüntetik munkájukat. Ebből megállapítható, hogy melyiket tudja legjobban nélkülözni és melyiknek a hiányát érzi leginkább.

A csecsemő szépen fejlődött. Már nem csak a mennyezettel figyelt, amikor ébren volt, hanem rájött, hogy a szemét másfelé is fordíthatja. A csörgőnek is nemsokára hasznát vette, mert ha megmozdította, csodálatos hangok jutottak el a füléhez. Amikor pedig egy virág került a kezébe, azt vette észre, hogy más szag tölti be a levegőt, mint eddig.

Csupa felfedezés volt ez a csecsemő részére, de a legnagyobb meglepetés akkor érte, amikor a megszokott tej helyett másféle itz si érkezett.

És egy reggelen nem nyithatta ki a szemét, hogy megámulhassa az ablakon keresztül beáradó nagy sárga tányért. Hiába erőlködött, szemhéjai nem engedelmessédték akaratainak. Csak a doktor bácsi segített a bajon, aki megborogaltást rendelt a kis betegnek.

Pár nap múlva hiába emelgette magára a csörgőt, nem adott többé hangot. Késerves kísérés fáradt és ismét a doktor bácsi segítségét

kellett igénybevenni, aki óvatosan kitisztította a tübe került szalpanchobot.

Alig pár napi nyugalom után ismét baj támadt. A virág élvezetét ilatát, pedig eddig olyan kellemes szórakozást nyújtott. No ed hámarosan rendbejött a hiba és még nagyobb élvezettel szolgálhatta a kert minden egyes virágát.

Már-már zavartalanul multak a napok, a csecsemő csakhamar saját hibáit is kipróbálta, amikor egy nap észrevette, hogy nem éhes. A legizesebb falatot sem vette be a szája és hiába unszolták, semmi sem használ. Végül doktor bácsi avakozott a dőitőgá és ágyba parancsolt. Bizony, egy hét is beletelt, amíg ismét kivitték za utcára.

Egy év letelt. Az arc tartozékai alig váltak, hogy gazdájuk elámosodják, ami mostanában nehezen követhetett be. De végül mégis csak elaludt és ők zavartalanul beszélgethettek.

— Amint megfigyeltem, mindannyian ki próbáltuk hatalmunkat! — szólt meg elsőnek a száj. — Nos, mi a véleményetek? Kinek a munkája ér a legtöbbet?

— Mindannyiunké egyformán értékes! — hallatszott minden oldalról.

— Igazatok van, én is ezt állapítottam meg! Egyikünkét sem nélkülözhet a gazdánk, mert mindegyikünkre szükség van és így legokosabb, ha a jövőben nem akadályozzuk fejlődését!

A vita ezzel véglegesen befejeződött és soha nem is volt baj egyikkel sem.

A cigányok, a lény meg Mátyás

Hát ezt hallottatok-e gyerekek.

Egyszer a régi sátoros cigányok nagyon eléheztek, mert olyan tábbe voltak, hogy nem találtak az uton se vadkörtét, se eperet a fáján, es a földtöken káposztát meg árnnyét, amit elcsószolhattak volna. Hát amint nagy szomoruan nézelődtek ott az országútján, meglátták az arók fenekeket, a lapu közt egy szép nagy ezüst tálat. Na lett jókedve a cigányoknak, el lehet gondolni. Míngyár odavittek az ezüst tálat a kondáshoz, aki nem messzi a gyepen halottta a disznóit. A kondás adott nekik az ezüst tálat egy kövér kocát. Rögton megültek a kocát a cigányok, nekitaltak a sátesnek-főzések.

Mikor készen lettek, egy cigányasszonynak eszébe jutott, hogy se sójuk, se paprikájuk. Ki meggyen be a faluba só, paprikát koldulni? Hát osztan kislit, hogy egyik se akar elmenni magába, attól felt, hogy addig a többi megezi a részt. Mert ilyen a cigány. Megegyeztek, hogy mind együttesen szaladnak be a faluba.

De amint meg akarnak indulni, észreveszik ám, hogy két katona jön az országúton. Hát ezek megeszik a pecsenyét, ha meglátják! Mit

Büszkeség fogta el arra a gondolatra, hogy 61. az elnyomott árvát biztár gem ilyen nagy tisztásgal. Lehajolt, hogy megfogjon egyet azokból az aranyárgákából. Igen ám; De nem gondolt arra, hogy hibapapa, a gunár, nem bizzik az emberekben és védi tőlük gyermekét. Amint látta, hogy valaki a kislábához nyúl, aban a hitben, hogy bántani akarják, szétártta szárnyait és...

— Gi-ga-ga — nekronított Erzsikének. Szegény Erzsike majd hanyatvádogott az ijedségtől. Uccu neki, futásnak eredt és sem sem állt addig, amíg a gunár a sarkában volt. Amikor végre biztonságban érezte magát, szepve leült egy köre. Kezét hevesen dobogó szívére szoritotta és szép lassan lecsillapodott. Gondolkodni kezdett, hogy mitévő legyen? Hogy visszamenjen, ahhoz nem érzett elég bátorságot. A kötelességérzet küzdött a félelemmel.

Felnevelt az égre mintegy segítséget keresve. És ekkor észébe jutott az edesapja kedvenc dala, amit ő is úgy szerelt. Először halkan, majd hangosabban énekelti kezdett...

A szél elvitte az éneket a libatáborig. Azok fellegyeket a szokatlan hangra, nyilván tet-

A sokfortnyu vár

Régi, régi mese, egy száll szájról-szájra: Volt egy öreg király s annak két szép lánya. A nagy tenger partján, nagy kaszélyban éltek. Bizony, nem jól mondtam hiszen ma is élnek! Ott állott a kaszély egy nagy magas hegyen.

Éppen szót tornya volt, aki falut oda, derek ember legyeni azon csupa ablak. Legszébb két toronyban királylányok laknak. Egyik néz keletre, a másik meg délre. Ottan nélték nagyra, apjuk örömeire. Hallámozik a tenger, haik járnak rajta. Vitorlás, meg gőzös, mindenkéle fajta, Messzi országokból jönnek is, meg mennek Gyönyörűségére a bármaló szemnek.

A két királylánynak mindez trefa, játék. Nagy tehetségük van, tudáeri ajándék. Ha nyugatra futnak, szörnyű vihar támad, He pedig keletre,

szelt nekik, mert összedugták fejüket, kérdően néztek egymásra. Mint minden kíváncsi líba, ők si közelről akarták hallani, tehát elindultak a hang irányába. Nemsokára észreverték a közön ülő kislányt. Az egyik kis libuska odalopakodott Erzsike szoros közelébe, a többi meg állt körülfőtte.

Hamar meggyőződtek egymásrattá jóindulattal és örök időre összehozta őket a dal. Mikor itt volt az indulás ideje, a gunár felkerekedett és utána a család, szép libasorban. »Gunár ur« úgy ment elől, hosszúra nyújtott nyakal és magasra emelt fővel, mint valami katonazenekar karmestere. Közben mindig visszanézett, hogy megvan-e még Erzsike, úgy látszott, mintha ő vigyázott volna a kis libapásztorra.

Mindenki szerette a szolgálattéssz kislányt sé miker szolgálatté ideje lelet, szomoruan gondoltak a vááásra. De erre nem került sor, mert gazdái örökre fogadták, hiszen már ugys maguké-nak tekintették.

Erzsikával ellejejtették a mutát, csak mint egy rossz álom maradt meg emlékeztében és meg most is együtt él jó nevelésűleivel,

Még egy szempillantást! S most esodt lássatoki! Megfordult a vihar, tótnulnak a habok, Kifele a partra, fel a köszklatra, Beadul a tenger. A sokfortnyu várban! Levissz magával tenger fenekeire. Gonosz királylányok itt a birtékése. A másik királylányt kimentti a hajó, Nem hiába volt ám szélid, kedves és jó! Jó tündérlányi feleségül veszi. Ez a mese vége, mindenki ezt hiszi!

Bizony nem így történt! Tündérek királyja Siró feleséget szívdól megszajlja, Ugys tudja, mért sir, hát épp csak harmat int.

A sokfortnyu várat kiemeli megint, Tündérlányasszony mosolyog v dában, Testvéreivel együtt ott lakik a várban. A sok gonoszsgot elmosza a tenger. Két jó királylányt áldja minden ember!

Ha két királylányok mindez trefa, játék. Nagy tehetségük van, tudáeri ajándék. Ha nyugatra futnak, szörnyű vihar támad, He pedig keletre,

szelt nekik, mert összedugták fejüket, kérdően néztek egymásra. Mint minden kíváncsi líba, ők si közelről akarták hallani, tehát elindultak a hang irányába. Nemsokára észreverték a közön ülő kislányt. Az egyik kis libuska odalopakodott Erzsike szoros közelébe, a többi meg állt körülfőtte.

Hamar meggyőződtek egymásrattá jóindulattal és örök időre összehozta őket a dal. Mikor itt volt az indulás ideje, a gunár felkerekedett és utána a család, szép libasorban. »Gunár ur« úgy ment elől, hosszúra nyújtott nyakal és magasra emelt fővel, mint valami katonazenekar karmestere. Közben mindig visszanézett, hogy megvan-e még Erzsike, úgy látszott, mintha ő vigyázott volna a kis libapásztorra.

Mindenki szerette a szolgálattéssz kislányt sé miker szolgálatté ideje lelet, szomoruan gondoltak a vááásra. De erre nem került sor, mert gazdái örökre fogadták, hiszen már ugys maguké-nak tekintették.

Erzsikával ellejejtették a mutát, csak mint egy rossz álom maradt meg emlékeztében és meg most is együtt él jó nevelésűleivel,

Még egy szempillantást! S most esodt lássatoki! Megfordult a vihar, tótnulnak a habok, Kifele a partra, fel a köszklatra, Beadul a tenger. A sokfortnyu várban! Levissz magával tenger fenekeire. Gonosz királylányok itt a birtékése. A másik királylányt kimentti a hajó, Nem hiába volt ám szélid, kedves és jó! Jó tündérlányi feleségül veszi. Ez a mese vége, mindenki ezt hiszi!

A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIOMUSORA

Művészlet — keringő. (Bécsi filharmonikus zenekar). 6. Huszka Japó Beóthy L.: Két veréb — dal (Szántó Gyuta). 7. Ponce: Két mexikói dal. (Gitárszó: Miguel Llobet). 8. Gallet: a) Bambalele; b) Morena — spanyol dalok. Cristina maristany). 9. Orff: Gyermekbevonulása és körtánc (A berlini IX. olimpiai ünnepi játékból). 10. Stolz: Szülőházam előtt hársfa áll — dal. (Karl Schmidt, Walter). 11. Hager — Ring: Madár a vízész-nél — füttyező. Margaret Mc. Kee. 12. Székács Aladár: Fülemben cseng egy dal (Nagy Margit). 13. Találkozás Lehárnál — egyveleg (Ultraphona szimfonikus zenekar).

14.30 (2.30): **Hírek.**
14.45 (2.45): Műsorismertetés.
15 (3): Árfolyambírek, piaci árak, élelmiszer-árak.

16.15 (4.15): Ölbey Irén meséi: 1. Szappanos Jutka. 2. A tulipános pajtás; 3. Az ezüst furulya.
16.35 (4.35): A sárgabarack megőrzése cukor nélkül. Geszö Sándorné előadása.
16.45 (4.45): Időjelzés, időjárásjelentés hírek.
17 (5): Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 (5.15): Rádiózás telep-s készülékekkel. Kádár Géza s.-mérnök, postaműszaki előadása.
17.45 (5.45): Simenszky Valéria zongorázik. Liszt-művek. 1. a) Wallenstađti tó; b) Effe-lejtett keringő. 2. Schubert — Liszt: Szerenád 3. Hárfá etüd. 4. Szerelmi — átom. (No. 1.) 5. Valse impromptu

18.15 (6.15): Szep magyar novella. 1. A sebesz; 2. Gyilkosság. Csáth Géza elbeszélései.
18.45 (6.45): Hangképek a magyar-német vizilabdamerkőzésről. Közvetítés a Nemzeti Sportuszodából. Beszél Páth István.
19.15 (7.15): **Hírek.**
19.25 (7.25): Küllgyvi negyedóra.
19.40 (7.40): Hangfelmézőparba. Vivják Pethes Sándor és Dénes György. Összeállította Lán-czy Gábor.

20.40 (8.40): A debreceni nyári egyetem. Dr. Milleker Rezső egyetemi tanár előadása
20.55 (8.55): Erzsi tekintetes asszony. Hangjárték három részben. Irta Laczóné Kiss Ibolya dr. Rendező Csanády György. Személyek: Erzsi — Tasnády Ilona; Fráter Balázs — Pethő Attila; Klobuseczky — Kubányi György; Tiszt — Szakács Zoltán; Mari — Gazdy Aranka; Csandbirtos — Laczó Jó-zsef; EjjeliÓr — Kabó Győző; Kocsis — Mátray József; Egy férfi — Daniss Jenő; Ci-gányprimás — Sala Domonkos; Szikszay tiszteletes — Gárdy Lajos.

21.40 (9.40): Hírek időjárásjelentés, hírek szlo-vák és ruszin nyelven.
22.10 (8.10): Balatoni képeslap. Táncoló Bala-ton. Közvetítés Siófokról. Közreműködik Horváth Jancsi cigányzenekara a fürdőtelepi étteremből; az Alács-jazzhármás a Grillből és a Magyar Revü Tánccenzekar a Casino-ker-től.

23 (11): Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

23.20 (11.20): Horváth Jancsi cigányzenekara muzsikál a Siófoki Fürdőtelep éttermeiből. 0.05 (éjjel 12.05): Hírek.

BUDAPEST II.

17.15—17.45 (5.15—5.45): Pusztay Sándor énekel zongorakísérettel. 1. Liszt: Napsugarak a tengeren. 2. Magyar László: Az én rózsafám (Selymes verse). 3. Lányi Ernő: a) Messze, messze lakik az én rózsám (Szepessy László verse). b) Le az égről hull acsillag. (Petőfi verse). 4. Clement Károly: A gond. 5. Igyártó Zoltán: Különös fa (Falu Tamás verse). 6. Schack Manka: Székely ringató (Jékey Vil-ma verse). 7. Mészáros Pál; a) Kis harang lett verse). 8. Szabolcsi Bence: Erdő, erdő, erdő (népdalfeldolgozás).

17.45 (5.45): A Rádió Szalonzenekara olasz mű-veket játszik.
18.45—19.15 (6.45—7.15): A földművelésügyi mi-nisztérium mezőgazdasági felőrája.

20 (8): Hírek, üetöversenyeredmények, hírek szlovák és ruszin nyelven.
20.25 (8.25): Maday Sándorné (zongora), Ziper-novszky Fülöpke (hegedű) és Szécsi Magda (hegedű) kamarahármasa. 1. Haendel: E-dur szonáta. 2. Campioni: Szonáta. 3. Avison: Szonáta.

20.55 (8.55): Beethoven: IX. szimfónia. A Fila-delfiai Zenekart Stokowski vezényli. (Hang-lemezről).

22 (10): Időjárásjelentés.
A német állomások egységes műsora adnak ki, miután a világesemények rendkívül gyors sodrá-ban minden műsorszámot időszertűvé tettek. A műsorok vázát hétfőnél közöljük.

NEMET MÜSOROK

I. műsor. 19.30: Operalemezek • 20: Zenés, dalos jelenetek • 21: Hangverseny • 22: Vegyes zene.
II. műsor. 20.45-kor magyarul a 263.2 méteren. • 21.10: Kamarazene • 23: Éneknégyes és ének-hármas.

OLASZ MÜSOROK

(19 óráig minden műsor közös, 19-től zárásig két párhuzamos műsor van. Az első műsora 420 m, 491.8 m és 230.2 méteren adják. A második mű-sor 263.2 m és 221.1 méteren megy.)
I. műsor. 19.30: Operalemezek • 20: Zenés, dalos jelenetek • 21: Hangverseny • 22: Vegyes zene.
II. műsor. 20.45-kor magyarul a 263.2 méteren. • 21.10: Kamarazene • 23: Éneknégyes és ének-hármas.

PRÁGA. 19.50: Kép a régi Prága nyári életé-ből • 20.30: Rádiózenekar gyermekkarral. Jere-mias: II. népközegeveg. Smelana; Galopp a Cseh táncokból. • 21: Brunn • 22: Jüüst; Cseh nép-dalegyveleg.

SZOFIA. 20: Korova Constantza és Petrova Sya énekesnők (kettősök) • 20.30: Könnyű és tánczene • 22: Népies zene.

STOCKHOLM. 19.30: Régi tánczene • 20.20: Tarka műsor • 21.40: Rúbrandt Dagmar énekel • 22.15: Tánczene.

1940. július 14-16-17 20-19

BEOGRAD, RÓVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS

VASÁRNAP. 6.45: Himnusz, pontos idő, rádiónaplár, időjárásjelentés, első hírek, műsorolvasás • **7.45:** Lapszemelvények és egyéb közlemények • **9.30:** Istentisztelet a görögkeleti székes-egyházból • **12.50:** Pontos idő, délutáni műsorközlés, hírek és lapszemelvények francia nyelven. **13:** Rádiónapló • **13.10:** Népdalok • **13.40:** Hírek, esti műsorközlés • **17:** Pontos idő, műsorköz-lés, hangfelmézők • **17.20:** Közmuvelődési előadás arab, török, görög és román nyelven • **18:** Köz-művelődési előadás olasz, francia, német, magyar és angol nyelven • **18.50:** Hangfelmézők • **19.10:** Esti hírek • **19.20:** Jugoszláv nemzeti óra • **19.40:** Népdalok • **20.10:** Közmuvelődési előadás • **20.20:** Hírek arab, török, görög és román nyelven • **21:** Hírek olasz, francia és német nyelven • **21.30:** Hírek magyar és angol nyelven • **22.10:** Könnyű zene • **22.40:** Utolsó hírek, a másnapi műsor ismertetése, himnusz.

KÖZNAPOKON. 6.45: Himnusz, pontos idő, naplár, időjárásjelentés, első hírek, műsorköz-lés • **7:** Reggeli hangverseny • **7.45:** Lapszemelvények és egyéb közlemények • **12.50:** Ponto-s idő, délutáni műsorközlés, hírek és lapszemelvények francia nyelven • **13:** Rádiónapló • **13.10:** Könnyű zene • **13.40:** Hírek, esti műsorközlés • **17:** Pontos idő, esti műsorközlés, hangfelmézők • **17.20:** Előadás arab, török, görög, román, olasz, francia, német, magyar és angol nyelven • **18.50:** Hangfelmézők • **19.10:** Esti hírek • **19.20:** Jugoszláv nemzeti óra • **19.40:** Népdalok • **20.10:** Elő-adás szerb nyelven • **20.20:** Hírek arab, török, görög és román nyelven • **21:** Hírek olasz, francia és német nyelven • **21.30:** Hírek magyar és angol nyelven • **22.10:** Hírek magyar és angol nyelven • **22.40:** Utolsó hírek, a másnapi műsor ismertetése, himnusz.

július 14

BEOGRAD

6.15—7.20: Induló, torna, hangfelmézők, étrend, hírek
9.25: Pontos idő, műsorközlés.
9.30: Istentisztelet a görögkeleti székesegyházból. Énekel az Első Beográdi Dalárda.
11.50: Vizálásijelentés.
11.59: Pontos idő.
12.00: Harangzó a görögkeleti székesegyházból. — Szórakoztató zene lemezekről.
12.35: Reklámok. — Tánclemezek.

13.00: Darinka Takovics tamburakísérettel népdá-lokat énekel. 1. Szinoty mi dragi dolazi. 2. Aoj Alyo. 3. Moj sze dragi na put szprema. 4. Szad moj dragi na Drini na sztrazsl. 5. U basti mi zumbul cveta. 6. Szvi dilberi.
13.30: Pontos idő, hírek.
13.40: Hangfelmézők.

14.30: Beograd vasárnap, riport.
14.40: Hírek.
14.50: Hangfelmézők.
15.50: Pontos idő, műsorközlés.
15.55: Dr. Vlasztimir Crucevics Jelölésének gyümölcseinek jelentősége.

16.15: Közvetítés a népek: Közreműködik: Neven-ka Vukelics és Petar Dzelebozics (K.M.), a trá-dió népies és tambura-zenekara.
Közben 17.15—17.25: Popovics Kocsis műsorköz-lés szaktanácsal.
18.00: Tánclemezek.
19.00: Reklámok.
19.10: Hírek.

19.20: Jugoszláv nemzeti óra. Dr. Jorje Radics fel-olvasása: Muzmánjának szlovák szelmele.
19.40: Népdalok. Énekel Donka Vasziljevics és Ni-kola Tausanovics. Kíséri a rádió népies és tam-bura-zenekara. 1. a) Ravno polje. b) Doerzbano. 2. a) Kolika je nofca; b) Kosa Ana Jeno. 3. Tye ti umtam mano; b) Szam mi Jeno. 4. Igrali sze vrani konyi; b) Szam raszala. 5. Lubeli sze diva lubinya; b) Godilo mi zena. 6. Planino moja; b) Szatan kama.

Büszkeség fogta el arra a gondolatra, hogy szett nekik mert összedugták fejüket, kérdően tisztásgal. Lehajolt, hogy megfogjon egyet. Mint minden...

A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIÓMŰSORA

10. ubaví. 7. Legnala Gyurgya. 4. Pomina szelo Dolmen. 5. Nevezszo kalas ubava. 6. Odit mo-meto.
- 12.35: Reklamok. — Rossini: A szevillai borbély. Róvidített opera 2 felvonásban, a milánói Scála előadásában (lemez).
- 13.30: Pontás idő, hírek, tőzsde.
- 13.50: Evgenija Gabajeva énekhangversenye. Lehár, Kálmán és Granichstaedten művel.
- 14.20: Hanglemek.
- 14.40: Hírek.
- 17.45: Pontos idő, műsorközlés.
- 17.50: Mornar Anika tamburakísérettel népdalokat énekel. 1. Zarudeia slyiva ranka. 2. Oj javore. 3. Mali pijac.
- 18.00: Davidovics Ella felolvasása: A nő szövetkezetek.
- 18.20: Tánemezek.
- 19.00: Reklamok.
- 19.10: Hírek.
- 19.20: Jugoszláv nemzeti óra. Antun Dobronics (Zagrebi) felolvasása: Az illírek és szerbek zenei kapcsolatai.
- 19.40: Alevina Kubzanova orosz románokat énekel.
- 20.00: Napi riport.
- 20.10: A nagy rádiózenekar szimfonikus hangverseny. Közreműködik: Ivka Manetics (hárfa) és Sergio Fazini (beszedő), vezényel Mihajlo Vukdragovics. 1. Haendel: Hangverseny. 2. Sztrojanovics: Hangverseny. 3. Beethoven: VI. szimfonia. Pastorale.
- 21.40: Pontos idő, hírek, rádióaptár.
- 22.00: Modern zene lemezekről.
- 22.40: Hírek.
- ZAGREB. 17.45: Bruckner Mira énekesnő • 20.30: Lemezek.

BUDAPEST I.

- 6.40: Ébresztő, Torna.
- 7: Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemek. 1. Egressy-Figyed: Klapka-induló (Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara, vez. Figyed Sándor). 2. Ziehrer: Tessék beszélni — keringő (Bécsi Bohém-zenekar). 3. Ollas: Induló (Furózenekar). 4. a) Seprik a pápai utcát; b) Ha felmegyek, c) Fiumei kikötőben — katonanóták (Honvéd Cserkész Országoskar). 5. Rixner: Gyermekvágyak — intermezzo (Leó Eysold zenekara). 6. Figyed Sándor: Magyar páncélosok — induló (Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara, vez. Pongrácz Géza).
- 10: Hírek.
- 10.20: A gyermek és a pénz. János Alfréd előadása.
- 10.40: A fejfájások. Somogyi Béla dr. előadása.
- 11.10: Nera ikozi vízjelzőszolgálat.
- 12: Haragszó. Himmusz. Időjárásjelentés.
- 12.10: Rendőrszerepek. Vezényel Szöllőssy Ferenc. 1. Titl: Havasi gyopár — nyitány. 2. Figyed Sándor: Magyar nóták. 3. Lehár: Drótoslót — operettrészletek. 4. Seregi Artur: Napsugár — keringő. 5. Sándor Jenő: Egy-veleg a Weekend c. operettből. 6. Peter: Em-lékezés a Kesz-cirkuszra — galopp (xilofon Somorjay Arpád).

A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIÓMŰSORA

- 22.10 (10.10): Közvetítés a Hangli-kioszkból. Heine-mann Sándor jazz-zenekara játszik.
- 23 (11): Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
- 23.20 (11.20): Közvetítés a Paross-kávéházából. Told Horváth Gyula cigányzenekara muzsikál.
- 0.05 (éjféli 12.05): Hírek.
- BUDAPEST II.
- 11—12: A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István. 1. Auber: Ércparipa — nyitány. 2. Saint Saens: Lisszaboni éj. 3. Liszt: II. Rapszódia. 4. Lehár: Zenei emlékek. 5. Rajter Lajos: Verbunkos. (Hangfelvétel).
- 12.05—12.35: Levente-rádiófelőrá: 1. a) Kossuth-induló (Rendőrszerepek, vez. Szöllőssy); b) Erdélyi Mihály: Fenyő, fenyő (Rendőrszerepek, vez. Szöllőssy). 2. Vidám esetek a katonalétekből. Bor-sos Miklós előadása. 3. Magyar nóták hangre-mezről. 4. Üzenetek. 5. a) Müller—Szegő: Jász kun induló (József nádor 2. honvédgyalogezred zenekara, vez. Szegő Sándor); b) Fricsay Richard: Mária Terézia 1. honvédgyalogezred in-dulója (Mária Terézia 1. honvédgyalogezred ze-nekara, vez. Fricsay Richard).
- 15.05—15.40 (3.05—3.40): Jazzszámok hanglemeze-ről. 18.20—18.40 (6.20—6.40): Budapesti Hangverseny Ze-nekar. Vezényel Rajter Lajos. 1. Ottó Ferenc: Julia szép leány — nyitány. 2. Vécsey Jenő: Di-vertimento (Bemutató).
- 19.30 (7.30): A helsinki Kivi-iskola. Erdődy József dr. előadása.
- 20 (8): Hírek, jóversenyeredmények, hírek, szlovák és ruszin nyelven.
- 20.25 (8.25): Kedvelt hanglemek. 1. Rossini: Se-miramis — nyitány (Newyorki filharmonikusok, vez. Toscanini). 2. Cilea: Az arlessi leány — Fe-darico románcja (Gigli). 3. Elgar: Szerelmi üdvöz-let (Victor koncertzenekara). 4. Serrano—Del Campo: Carmencita — bolero (ének: Rosita Ser-rano). 5. Rimszkij-Korszakov: Viharzene a Rette-netes Iván c. operából (Londoni szimfonikusok, vez. Albert Coates). 6. Longas: Bor, dal, asszony — keringő (Erdélyi férfienekkar, vez. Miessen-er). 8. Fibich: Pepona (Gézy Barnabás szalonze-nekara). 9. Krámer—Bertini: Un giorno ti diro — o-asz, fangó (ének: Bellell). 10. Kreuder: Blin-deküh — dal a fox (Greta Keller). 11. Ippolli-tov—Ivanov: A szerdár felvonulása — részlet a Kaukázusi v. atok szvitből (Sydney Kyte zene-czali verse) (Óh Ferenc). 13. Robrecht: Szá-mum — szimfonikus frottó (Sydney Kyte ze-nekara). 14. Peigár Tibor: Halálos tavasz (Na-dányi verse) — angol keringő (Rózsa Annie), Heidtzenekara).
- 21.35 (9.35): Időjárásjelentés.

NÉMET MŰSOROK

- A német állomások egységes műsort adnak ki, miután a világsemmények rendkívül gyors sodrá-ban minden műsortermot időszerűvé tekek. A mű-sorok váza a következők:
- Vasárnap:
- 5—7: Kikötői zene Hamburgból, közben idő-szerű csevegés és 6: Hírek • 7: Egyházi zene •

8. Kacsics ládikó, örök német szavak és han-harctéri eseményei • 10: A két legfontosabb 11: Déli zene. Közben 11.30: Hírek • 13: A német és olasz harctéri jelentés • 13.15: Nép- és karna-razene • 15: A k...-téri jelentés megismétlése • 15.15: Szóalkotás zene • 15.30: Délutáni német népzene • Közben hangok az arcvonaltól és 16: Hírek • 17: Szóalkotás zene • 17.30: Időszerű eseményekről. 18: Harctéri helyszíni közvetíté-sék • 18.30: Indulók • 19: Hírek • 19.15: Szó-alkotás zene • 19.50: A politikai helyzet • 20: A hadi helyzetéről • 20.15: Népszerű zene • 21: Hírek • 21.30: Esti zene • 23: Hírek, majd zárásig a zene folytatása • 24—0.55: Csak Deutschland-sender és Bréma I. Bajtársi szolgálat.
- OLAJ MŰSOROK
- (19 óráig minden műsor közös, 19-től zárásig két párhuzamos műsor van. Az első műsort 420.8 m, 491.8 m és 230.2 méteren adják. A második mű-sor 263.2 m és 221.1 méteren megy.)
- 18.15: Fuvőegyüttes • 18.40: Lemezek
- I. műsor: 19.30. Pucini: Tosca • 22: Vegyes zene.
- II. műsor. Magyarul 20.45-kor a 263.2 méteres hullámon • 21.40: Cetra-zenekar. Könnyűzene • 23: Szimfonikus zene.
- PRAGA I. 18.25: Lemezek • 19.30: Nedbal—Novák: Jácint hercegnő, mese a FOK zenekar közreműködésével • 21.30: Könnyű zene.
- SZÓFIA. 19: Balettrészletek • 19.50: Könnyű zene • 20: Dalok lemezen • 20.30: Martchinkov Svétoslav gordonkarvező • 21: Éneknégyes • 21.25: Könnyű és tánczene.
- STOCKHOLM. 20.30: Operettrészletek • 22.15: Az orosz zene, előadás lemezekkel.

1935. július 15

BEOGRAD

- 6.00—6.50: Induló, torna, hanglemek, érend. hírek
- 11.50: Vizálásijelentés, műsorközlés.
- 11.59: Pontos idő.
- 12.00: Optenáci haragszó. — Rada Szilankovics népdalokat énekel, kísérli a rádió népies zene-kara. 1. Rado, ktye, Rado. 2. Duni mi blagya-ne. 3. A sto zsvim. 4. Szinoty ja i moja majka. 5. Szini janko szunce. 6. Gde ima voda duboka.
- 12.35: Rekámok. — A nagy rádiózenekar szó-alkotás hangversenye, vezényel Szöllőssy L. Suppe: A modell, nyitány. 2. Schubert—Berté: Három a kislány. 3. Woodford: Hindu szerelm-dalok. 4. Schmeijng: Egy este Toldeóban.
- 13.30: Pontos idő, hírek, tőzsde.
- 13.50: Hanglemek. Tito Schippa, Helene Gerhard és Milica Corjus énekel.
- 14.20: Klasszikus zene lemezekről.
- 14.40: Hírek.
- 17.40: Pontos idő, műsorközlés.
- 17.45: Rafailo Blum harmonikás népdalokat játszik.

A REGGELI USAG HETI RADIOMUSORA

BR.00: Brandelov Doljos felolvasas: Kert meg... 18.20: A radizzenekar hangverseny. 1. Boildien: A feter no nyitany. 2. Ghinka: A paszirta. 3. Verdi: Otello, abrand. 4. Delibes: A forras. Ballet. 19.00: Beklalom. 19.10: Hitek. 19.20: Jugoszlav nemzeti ora. Dr. Alekszander Szolovjev felolvasasa: Szent erdek az orosz hadseregben. 19.40: A havall negyes hangverseny. Tagjai: Szavorics, Gencos, Szepsojevic és Szekamovics. 20.00: Napi riport. 20.10: Liza Popova, a begrafni Opera tegje dalokal enekkel. 20.40: Tanszon: Enoch Arden. Fordította Jovan Jovanovic-Zmaj, radiszirpedra elvezimazia P. Sz. Popovics. Eladja a radio szintes szvitte. 21.40: Pontos ido, hitek, radionaplaj. 22.00: Talfara Hihna dalokat enekkel. Leht. Benes, Tijerovics, Del Apua, Pergolose és Ardit szerzemenyel. 22.40: Hitek. ZAGREB. 17.45: Stefan Silva enekhangverseny. 20: Zagrebi kanarok. 21: Dalok. 21.30: Temburhangverseny.

BUDAPEST I.

6.40: Ebrezd, Torna. 7: Hitek. Kozlemenyek. Eitrend. Hangfentek. 1. Borsy: Szannosment indulo (Regnum Maria-num 3. sz. csekeszcsapat fuvszenekara, vez. Kell Ernő), 2. Granados: El Turia — spanyol kerinog (Bécsi Bohem Zenekar noi enekegyuttes-vel), 3. Müller: A 18-as huszarak szindulija Wolschach fuvszenekara), 4. Csárdások: Ede-nyam ha bejon Egerbe. Októbernek elsejen. Harmincketes beka varagok en — katonanóták (Magyar Imre cigányzenekara), 5. Wehowski: Törpek faktyasmenete (Szalonzenekar), 6. Ficsay Richard: Alba Regia — hitek (Hunyadi János 9. harr. kv. e. zenekara, vez. Fricsey Ferenc). 10: Hitek. 10.20: Régi magyar viláki utasok emelkedése a haborn idejen (Felolvasás). 10.45: Mihya pályára adtam szermemet? — Vas Olga dr. előadása. 11.10: Nemzetközi vízfelkaszolgálat. 11.20: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés. 12.10: Lakatos Vince és Lakatos Gyula cigányzene-kara. 12.40: Hitek. 13.20 (1.30): Időjárás- és vízállásjelentés. 13.30 (1.30): Országos Postás Zenekar. Vezényel Erdőgh János. 1. Rusz: Aranyalma — nyitány. 2. Alex: Vidám kózzákk. 3. Müller Károly: Elegia (hegedűszó), 4. Buday Ferenc: Csodaitükör — részletek. 5. Hanzsér Zoltán: Szari bál — kerinog. 6. Siede: Fuhsi ünnepek — hangulat-bán. 14.30 (2.30): Hitek. 14.45 (2.45): Műsorismertetés. 15 (3): Artyolymhitek, piaci árak, híradarok. 15.10 (3.10): Műsorismertetés. 15.20 (3.20): Műsorismertetés. 15.30 (3.30): Műsorismertetés. 15.40 (3.40): Műsorismertetés. 15.50 (3.50): Műsorismertetés. 16 (4): Műsorismertetés. 16.10 (4.10): Műsorismertetés. 16.20 (4.20): Műsorismertetés. 16.30 (4.30): Műsorismertetés. 16.40 (4.40): Műsorismertetés. 16.50 (4.50): Műsorismertetés. 17 (5): Műsorismertetés. 17.10 (5.10): Műsorismertetés. 17.20 (5.20): Műsorismertetés. 17.30 (5.30): Műsorismertetés. 17.40 (5.40): Műsorismertetés. 17.50 (5.50): Műsorismertetés. 18 (6): Műsorismertetés. 18.10 (6.10): Műsorismertetés. 18.20 (6.20): Műsorismertetés. 18.30 (6.30): Műsorismertetés. 18.40 (6.40): Műsorismertetés. 18.50 (6.50): Műsorismertetés. 19 (7): Műsorismertetés. 19.10 (7.10): Műsorismertetés. 19.20 (7.20): Műsorismertetés. 19.30 (7.30): Műsorismertetés. 19.40 (7.40): Műsorismertetés. 19.50 (7.50): Műsorismertetés. 20 (8): Műsorismertetés. 20.10 (8.10): Műsorismertetés. 20.20 (8.20): Műsorismertetés. 20.30 (8.30): Műsorismertetés. 20.40 (8.40): Műsorismertetés. 20.50 (8.50): Műsorismertetés. 21 (9): Műsorismertetés. 21.10 (9.10): Műsorismertetés. 21.20 (9.20): Műsorismertetés. 21.30 (9.30): Műsorismertetés. 21.40 (9.40): Műsorismertetés. 21.50 (9.50): Műsorismertetés. 22 (10): Műsorismertetés. 22.10 (10.10): Műsorismertetés. 22.20 (10.20): Műsorismertetés. 22.30 (10.30): Műsorismertetés. 22.40 (10.40): Műsorismertetés. 22.50 (10.50): Műsorismertetés. 23 (11): Műsorismertetés. 23.10 (11.10): Műsorismertetés. 23.20 (11.20): Műsorismertetés. 23.30 (11.30): Műsorismertetés. 23.40 (11.40): Műsorismertetés. 23.50 (11.50): Műsorismertetés. 24 (12): Műsorismertetés. 24.10 (12.10): Műsorismertetés. 24.20 (12.20): Műsorismertetés. 24.30 (12.30): Műsorismertetés. 24.40 (12.40): Műsorismertetés. 24.50 (12.50): Műsorismertetés. 25 (13): Műsorismertetés. 25.10 (13.10): Műsorismertetés. 25.20 (13.20): Műsorismertetés. 25.30 (13.30): Műsorismertetés. 25.40 (13.40): Műsorismertetés. 25.50 (13.50): Műsorismertetés. 26 (14): Műsorismertetés. 26.10 (14.10): Műsorismertetés. 26.20 (14.20): Műsorismertetés. 26.30 (14.30): Műsorismertetés. 26.40 (14.40): Műsorismertetés. 26.50 (14.50): Műsorismertetés. 27 (15): Műsorismertetés. 27.10 (15.10): Műsorismertetés. 27.20 (15.20): Műsorismertetés. 27.30 (15.30): Műsorismertetés. 27.40 (15.40): Műsorismertetés. 27.50 (15.50): Műsorismertetés. 28 (16): Műsorismertetés. 28.10 (16.10): Műsorismertetés. 28.20 (16.20): Műsorismertetés. 28.30 (16.30): Műsorismertetés. 28.40 (16.40): Műsorismertetés. 28.50 (16.50): Műsorismertetés. 29 (17): Műsorismertetés. 29.10 (17.10): Műsorismertetés. 29.20 (17.20): Műsorismertetés. 29.30 (17.30): Műsorismertetés. 29.40 (17.40): Műsorismertetés. 29.50 (17.50): Műsorismertetés. 30 (18): Műsorismertetés. 30.10 (18.10): Műsorismertetés. 30.20 (18.20): Műsorismertetés. 30.30 (18.30): Műsorismertetés. 30.40 (18.40): Műsorismertetés. 30.50 (18.50): Műsorismertetés. 31 (19): Műsorismertetés. 31.10 (19.10): Műsorismertetés. 31.20 (19.20): Műsorismertetés. 31.30 (19.30): Műsorismertetés. 31.40 (19.40): Műsorismertetés. 31.50 (19.50): Műsorismertetés. 32 (20): Műsorismertetés. 32.10 (20.10): Műsorismertetés. 32.20 (20.20): Műsorismertetés. 32.30 (20.30): Műsorismertetés. 32.40 (20.40): Műsorismertetés. 32.50 (20.50): Műsorismertetés. 33 (21): Műsorismertetés. 33.10 (21.10): Műsorismertetés. 33.20 (21.20): Műsorismertetés. 33.30 (21.30): Műsorismertetés. 33.40 (21.40): Műsorismertetés. 33.50 (21.50): Műsorismertetés. 34 (22): Műsorismertetés. 34.10 (22.10): Műsorismertetés. 34.20 (22.20): Műsorismertetés. 34.30 (22.30): Műsorismertetés. 34.40 (22.40): Műsorismertetés. 34.50 (22.50): Műsorismertetés. 35 (23): Műsorismertetés. 35.10 (23.10): Műsorismertetés. 35.20 (23.20): Műsorismertetés. 35.30 (23.30): Műsorismertetés. 35.40 (23.40): Műsorismertetés. 35.50 (23.50): Műsorismertetés. 36 (24): Műsorismertetés. 36.10 (24.10): Műsorismertetés. 36.20 (24.20): Műsorismertetés. 36.30 (24.30): Műsorismertetés. 36.40 (24.40): Műsorismertetés. 36.50 (24.50): Műsorismertetés. 37 (25): Műsorismertetés. 37.10 (25.10): Műsorismertetés. 37.20 (25.20): Műsorismertetés. 37.30 (25.30): Műsorismertetés. 37.40 (25.40): Műsorismertetés. 37.50 (25.50): Műsorismertetés. 38 (26): Műsorismertetés. 38.10 (26.10): Műsorismertetés. 38.20 (26.20): Műsorismertetés. 38.30 (26.30): Műsorismertetés. 38.40 (26.40): Műsorismertetés. 38.50 (26.50): Műsorismertetés. 39 (27): Műsorismertetés. 39.10 (27.10): Műsorismertetés. 39.20 (27.20): Műsorismertetés. 39.30 (27.30): Műsorismertetés. 39.40 (27.40): Műsorismertetés. 39.50 (27.50): Műsorismertetés. 40 (28): Műsorismertetés. 40.10 (28.10): Műsorismertetés. 40.20 (28.20): Műsorismertetés. 40.30 (28.30): Műsorismertetés. 40.40 (28.40): Műsorismertetés. 40.50 (28.50): Műsorismertetés. 41 (29): Műsorismertetés. 41.10 (29.10): Műsorismertetés. 41.20 (29.20): Műsorismertetés. 41.30 (29.30): Műsorismertetés. 41.40 (29.40): Műsorismertetés. 41.50 (29.50): Műsorismertetés. 42 (30): Műsorismertetés. 42.10 (30.10): Műsorismertetés. 42.20 (30.20): Műsorismertetés. 42.30 (30.30): Műsorismertetés. 42.40 (30.40): Műsorismertetés. 42.50 (30.50): Műsorismertetés. 43 (31): Műsorismertetés. 43.10 (31.10): Műsorismertetés. 43.20 (31.20): Műsorismertetés. 43.30 (31.30): Műsorismertetés. 43.40 (31.40): Műsorismertetés. 43.50 (31.50): Műsorismertetés. 44 (32): Műsorismertetés. 44.10 (32.10): Műsorismertetés. 44.20 (32.20): Műsorismertetés. 44.30 (32.30): Műsorismertetés. 44.40 (32.40): Műsorismertetés. 44.50 (32.50): Műsorismertetés. 45 (33): Műsorismertetés. 45.10 (33.10): Műsorismertetés. 45.20 (33.20): Műsorismertetés. 45.30 (33.30): Műsorismertetés. 45.40 (33.40): Műsorismertetés. 45.50 (33.50): Műsorismertetés. 46 (34): Műsorismertetés. 46.10 (34.10): Műsorismertetés. 46.20 (34.20): Műsorismertetés. 46.30 (34.30): Műsorismertetés. 46.40 (34.40): Műsorismertetés. 46.50 (34.50): Műsorismertetés. 47 (35): Műsorismertetés. 47.10 (35.10): Műsorismertetés. 47.20 (35.20): Műsorismertetés. 47.30 (35.30): Műsorismertetés. 47.40 (35.40): Műsorismertetés. 47.50 (35.50): Műsorismertetés. 48 (36): Műsorismertetés. 48.10 (36.10): Műsorismertetés. 48.20 (36.20): Műsorismertetés. 48.30 (36.30): Műsorismertetés. 48.40 (36.40): Műsorismertetés. 48.50 (36.50): Műsorismertetés. 49 (37): Műsorismertetés. 49.10 (37.10): Műsorismertetés. 49.20 (37.20): Műsorismertetés. 49.30 (37.30): Műsorismertetés. 49.40 (37.40): Műsorismertetés. 49.50 (37.50): Műsorismertetés. 50 (38): Műsorismertetés. 50.10 (38.10): Műsorismertetés. 50.20 (38.20): Műsorismertetés. 50.30 (38.30): Műsorismertetés. 50.40 (38.40): Műsorismertetés. 50.50 (38.50): Műsorismertetés. 51 (39): Műsorismertetés. 51.10 (39.10): Műsorismertetés. 51.20 (39.20): Műsorismertetés. 51.30 (39.30): Műsorismertetés. 51.40 (39.40): Műsorismertetés. 51.50 (39.50): Műsorismertetés. 52 (40): Műsorismertetés. 52.10 (40.10): Műsorismertetés. 52.20 (40.20): Műsorismertetés. 52.30 (40.30): Műsorismertetés. 52.40 (40.40): Műsorismertetés. 52.50 (40.50): Műsorismertetés. 53 (41): Műsorismertetés. 53.10 (41.10): Műsorismertetés. 53.20 (41.20): Műsorismertetés. 53.30 (41.30): Műsorismertetés. 53.40 (41.40): Műsorismertetés. 53.50 (41.50): Műsorismertetés. 54 (42): Műsorismertetés. 54.10 (42.10): Műsorismertetés. 54.20 (42.20): Műsorismertetés. 54.30 (42.30): Műsorismertetés. 54.40 (42.40): Műsorismertetés. 54.50 (42.50): Műsorismertetés. 55 (43): Műsorismertetés. 55.10 (43.10): Műsorismertetés. 55.20 (43.20): Műsorismertetés. 55.30 (43.30): Műsorismertetés. 55.40 (43.40): Műsorismertetés. 55.50 (43.50): Műsorismertetés. 56 (44): Műsorismertetés. 56.10 (44.10): Műsorismertetés. 56.20 (44.20): Műsorismertetés. 56.30 (44.30): Műsorismertetés. 56.40 (44.40): Műsorismertetés. 56.50 (44.50): Műsorismertetés. 57 (45): Műsorismertetés. 57.10 (45.10): Műsorismertetés. 57.20 (45.20): Műsorismertetés. 57.30 (45.30): Műsorismertetés. 57.40 (45.40): Műsorismertetés. 57.50 (45.50): Műsorismertetés. 58 (46): Műsorismertetés. 58.10 (46.10): Műsorismertetés. 58.20 (46.20): Műsorismertetés. 58.30 (46.30): Műsorismertetés. 58.40 (46.40): Műsorismertetés. 58.50 (46.50): Műsorismertetés. 59 (47): Műsorismertetés. 59.10 (47.10): Műsorismertetés. 59.20 (47.20): Műsorismertetés. 59.30 (47.30): Műsorismertetés. 59.40 (47.40): Műsorismertetés. 59.50 (47.50): Műsorismertetés. 60 (48): Műsorismertetés. 60.10 (48.10): Műsorismertetés. 60.20 (48.20): Műsorismertetés. 60.30 (48.30): Műsorismertetés. 60.40 (48.40): Műsorismertetés. 60.50 (48.50): Műsorismertetés. 61 (49): Műsorismertetés. 61.10 (49.10): Műsorismertetés. 61.20 (49.20): Műsorismertetés. 61.30 (49.30): Műsorismertetés. 61.40 (49.40): Műsorismertetés. 61.50 (49.50): Műsorismertetés. 62 (50): Műsorismertetés. 62.10 (50.10): Műsorismertetés. 62.20 (50.20): Műsorismertetés. 62.30 (50.30): Műsorismertetés. 62.40 (50.40): Műsorismertetés. 62.50 (50.50): Műsorismertetés. 63 (51): Műsorismertetés. 63.10 (51.10): Műsorismertetés. 63.20 (51.20): Műsorismertetés. 63.30 (51.30): Műsorismertetés. 63.40 (51.40): Műsorismertetés. 63.50 (51.50): Műsorismertetés. 64 (52): Műsorismertetés. 64.10 (52.10): Műsorismertetés. 64.20 (52.20): Műsorismertetés. 64.30 (52.30): Műsorismertetés. 64.40 (52.40): Műsorismertetés. 64.50 (52.50): Műsorismertetés. 65 (53): Műsorismertetés. 65.10 (53.10): Műsorismertetés. 65.20 (53.20): Műsorismertetés. 65.30 (53.30): Műsorismertetés. 65.40 (53.40): Műsorismertetés. 65.50 (53.50): Műsorismertetés. 66 (54): Műsorismertetés. 66.10 (54.10): Műsorismertetés. 66.20 (54.20): Műsorismertetés. 66.30 (54.30): Műsorismertetés. 66.40 (54.40): Műsorismertetés. 66.50 (54.50): Műsorismertetés. 67 (55): Műsorismertetés. 67.10 (55.10): Műsorismertetés. 67.20 (55.20): Műsorismertetés. 67.30 (55.30): Műsorismertetés. 67.40 (55.40): Műsorismertetés. 67.50 (55.50): Műsorismertetés. 68 (56): Műsorismertetés. 68.10 (56.10): Műsorismertetés. 68.20 (56.20): Műsorismertetés. 68.30 (56.30): Műsorismertetés. 68.40 (56.40): Műsorismertetés. 68.50 (56.50): Műsorismertetés. 69 (57): Műsorismertetés. 69.10 (57.10): Műsorismertetés. 69.20 (57.20): Műsorismertetés. 69.30 (57.30): Műsorismertetés. 69.40 (57.40): Műsorismertetés. 69.50 (57.50): Műsorismertetés. 70 (58): Műsorismertetés. 70.10 (58.10): Műsorismertetés. 70.20 (58.20): Műsorismertetés. 70.30 (58.30): Műsorismertetés. 70.40 (58.40): Műsorismertetés. 70.50 (58.50): Műsorismertetés. 71 (59): Műsorismertetés. 71.10 (59.10): Műsorismertetés. 71.20 (59.20): Műsorismertetés. 71.30 (59.30): Műsorismertetés. 71.40 (59.40): Műsorismertetés. 71.50 (59.50): Műsorismertetés. 72 (60): Műsorismertetés. 72.10 (60.10): Műsorismertetés. 72.20 (60.20): Műsorismertetés. 72.30 (60.30): Műsorismertetés. 72.40 (60.40): Műsorismertetés. 72.50 (60.50): Műsorismertetés. 73 (61): Műsorismertetés. 73.10 (61.10): Műsorismertetés. 73.20 (61.20): Műsorismertetés. 73.30 (61.30): Műsorismertetés. 73.40 (61.40): Műsorismertetés. 73.50 (61.50): Műsorismertetés. 74 (62): Műsorismertetés. 74.10 (62.10): Műsorismertetés. 74.20 (62.20): Műsorismertetés. 74.30 (62.30): Műsorismertetés. 74.40 (62.40): Műsorismertetés. 74.50 (62.50): Műsorismertetés. 75 (63): Műsorismertetés. 75.10 (63.10): Műsorismertetés. 75.20 (63.20): Műsorismertetés. 75.30 (63.30): Műsorismertetés. 75.40 (63.40): Műsorismertetés. 75.50 (63.50): Műsorismertetés. 76 (64): Műsorismertetés. 76.10 (64.10): Műsorismertetés. 76.20 (64.20): Műsorismertetés. 76.30 (64.30): Műsorismertetés. 76.40 (64.40): Műsorismertetés. 76.50 (64.50): Műsorismertetés. 77 (65): Műsorismertetés. 77.10 (65.10): Műsorismertetés. 77.20 (65.20): Műsorismertetés. 77.30 (65.30): Műsorismertetés. 77.40 (65.40): Műsorismertetés. 77.50 (65.50): Műsorismertetés. 78 (66): Műsorismertetés. 78.10 (66.10): Műsorismertetés. 78.20 (66.20): Műsorismertetés. 78.30 (66.30): Műsorismertetés. 78.40 (66.40): Műsorismertetés. 78.50 (66.50): Műsorismertetés. 79 (67): Műsorismertetés. 79.10 (67.10): Műsorismertetés. 79.20 (67.20): Műsorismertetés. 79.30 (67.30): Műsorismertetés. 79.40 (67.40): Műsorismertetés. 79.50 (67.50): Műsorismertetés. 80 (68): Műsorismertetés. 80.10 (68.10): Műsorismertetés. 80.20 (68.20): Műsorismertetés. 80.30 (68.30): Műsorismertetés. 80.40 (68.40): Műsorismertetés. 80.50 (68.50): Műsorismertetés. 81 (69): Műsorismertetés. 81.10 (69.10): Műsorismertetés. 81.20 (69.20): Műsorismertetés. 81.30 (69.30): Műsorismertetés. 81.40 (69.40): Műsorismertetés. 81.50 (69.50): Műsorismertetés. 82 (70): Műsorismertetés. 82.10 (70.10): Műsorismertetés. 82.20 (70.20): Műsorismertetés. 82.30 (70.30): Műsorismertetés. 82.40 (70.40): Műsorismertetés. 82.50 (70.50): Műsorismertetés. 83 (71): Műsorismertetés. 83.10 (71.10): Műsorismertetés. 83.20 (71.20): Műsorismertetés. 83.30 (71.30): Műsorismertetés. 83.40 (71.40): Műsorismertetés. 83.50 (71.50): Műsorismertetés. 84 (72): Műsorismertetés. 84.10 (72.10): Műsorismertetés. 84.20 (72.20): Műsorismertetés. 84.30 (72.30): Műsorismertetés. 84.40 (72.40): Műsorismertetés. 84.50 (72.50): Műsorismertetés. 85 (73): Műsorismertetés. 85.10 (73.10): Műsorismertetés. 85.20 (73.20): Műsorismertetés. 85.30 (73.30): Műsorismertetés. 85.40 (73.40): Műsorismertetés. 85.50 (73.50): Műsorismertetés. 86 (74): Műsorismertetés. 86.10 (74.10): Műsorismertetés. 86.20 (74.20): Műsorismertetés. 86.30 (74.30): Műsorismertetés. 86.40 (74.40): Műsorismertetés. 86.50 (74.50): Műsorismertetés. 87 (75): Műsorismertetés. 87.10 (75.10): Műsorismertetés. 87.20 (75.20): Műsorismertetés. 87.30 (75.30): Műsorismertetés. 87.40 (75.40): Műsorismertetés. 87.50 (75.50): Műsorismertetés. 88 (76): Műsorismertetés. 88.10 (76.10): Műsorismertetés. 88.20 (76.20): Műsorismertetés. 88.30 (76.30): Műsorismertetés. 88.40 (76.40): Műsorismertetés. 88.50 (76.50): Műsorismertetés. 89 (77): Műsorismertetés. 89.10 (77.10): Műsorismertetés. 89.20 (77.20): Műsorismertetés. 89.30 (77.30): Műsorismertetés. 89.40 (77.40): Műsorismertetés. 89.50 (77.50): Műsorismertetés. 90 (78): Műsorismertetés. 90.10 (78.10): Műsorismertetés. 90.20 (78.20): Műsorismertetés. 90.30 (78.30): Műsorismertetés. 90.40 (78.40): Műsorismertetés. 90.50 (78.50): Műsorismertetés. 91 (79): Műsorismertetés. 91.10 (79.10): Műsorismertetés. 91.20 (79.20): Műsorismertetés. 91.30 (79.30): Műsorismertetés. 91.40 (79.40): Műsorismertetés. 91.50 (79.50): Műsorismertetés. 92 (80): Műsorismertetés. 92.10 (80.10): Műsorismertetés. 92.20 (80.20): Műsorismertetés. 92.30 (80.30): Műsorismertetés. 92.40 (80.40): Műsorismertetés. 92.50 (80.50): Műsorismertetés. 93 (81): Műsorismertetés. 93.10 (81.10): Műsorismertetés. 93.20 (81.20): Műsorismertetés. 93.30 (81.30): Műsorismertetés. 93.40 (81.40): Műsorismertetés. 93.50 (81.50): Műsorismertetés. 94 (82): Műsorismertetés. 94.10 (82.10): Műsorismertetés. 94.20 (82.20): Műsorismertetés. 94.30 (82.30): Műsorismertetés. 94.40 (82.40): Műsorismertetés. 94.50 (82.50): Műsorismertetés. 95 (83): Műsorismertetés. 95.10 (83.10): Műsorismertetés. 95.20 (83.20): Műsorismertetés. 95.30 (83.30): Műsorismertetés. 95.40 (83.40): Műsorismertetés. 95.50 (83.50): Műsorismertetés. 96 (84): Műsorismertetés. 96.10 (84.10): Műsorismertetés. 96.20 (84.20): Műsorismertetés. 96.30 (84.30): Műsorismertetés. 96.40 (84.40): Műsorismertetés. 96.50 (84.50): Műsorismertetés. 97 (85): Műsorismertetés. 97.10 (85.10): Műsorismertetés. 97.20 (85.20): Műsorismertetés. 97.30 (85.30): Műsorismertetés. 97.40 (85.40): Műsorismertetés. 97.50 (85.50): Műsorismertetés. 98 (86): Műsorismertetés. 98.10 (86.10): Műsorismertetés. 98.20 (86.20): Műsorismertetés. 98.30 (86.30): Műsorismertetés. 98.40 (86.40): Műsorismertetés. 98.50 (86.50): Műsorismertetés. 99 (87): Műsorismertetés. 99.10 (87.10): Műsorismertetés. 99.20 (87.20): Műsorismertetés. 99.30 (87.30): Műsorismertetés. 99.40 (87.40): Műsorismertetés. 99.50 (87.50): Műsorismertetés. 100 (88): Műsorismertetés. 100.10 (88.10): Műsorismertetés. 100.20 (88.20): Műsorismertetés. 100.30 (88.30): Műsorismertetés. 100.40 (88.40): Műsorismertetés. 100.50 (88.50): Műsorismertetés. 101 (89): Műsorismertetés. 101.10 (89.10): Műsorismertetés. 101.20 (89.20): Műsorismertetés. 101.30 (89.30): Műsorismertetés. 101.40 (89.40): Műsorismertetés. 101.50 (89.50): Műsorismertetés. 102 (90): Műsorismertetés. 102.10 (90.10): Műsorismertetés. 102.20 (90.20): Műsorismertetés. 102.30 (90.30): Műsorismertetés. 102.40 (90.40): Műsorismertetés. 102.50 (90.50): Műsorismertetés. 103 (91): Műsorismertetés. 103.10 (91.10): Műsorismertetés. 103.20 (91.20): Műsorismertetés. 103.30 (91.30): Műsorismertetés. 103.40 (91.40): Műsorismertetés. 103.50 (91.50): Műsorismertetés. 104 (92): Műsorismertetés. 104.10 (92.10): Műsorismertetés. 104.20 (92.20): Műsorismertetés. 104.30 (92.30): Műsorismertetés. 104.40 (92.40): Műsorismertetés. 104.50 (92.50): Műsorismertetés. 105 (93): Műsorismertetés. 105.10 (93.10): Műsorismertetés. 105.20 (93.20): Műsorismertetés. 105.30 (93.30): Műsorismertetés. 105.40 (93.40): Műsorismertetés. 105.50 (93.50): Műsorismertetés. 106 (94): Műsorismertetés. 106.10 (94.10): Műsorismertetés. 106.20 (94.20): Műsorismertetés. 106.30 (94.30): Műsorismertetés. 106.40 (94.40): Műsorismertetés. 106.50 (94.50): Műsorismertetés. 107 (95): Műsorismertetés. 107.10 (95.10): Műsorismertetés. 107.20 (95.20): Műsorismertetés. 107.30 (95.30): Műsorismertetés. 107.40 (95.40): Műsorismertetés. 107.50 (95.50): Műsorismertetés. 108 (96): Műsorismertetés. 108.10 (96.10): Műsorismertetés. 108.20 (96.20): Műsorismertetés. 108.30 (96.30): Műsorismertetés. 108.40 (96.40): Műsorismertetés. 108.50 (96.50): Műsorismertetés. 109 (97): Műsorismertetés. 109.10 (97.10): Műsorismertetés. 109.20 (97.20): Műsorismertetés. 109.30 (97.30): Műsorismertetés. 109.40 (97.40): Műsorismertetés. 109.50 (97.50): Műsorismertetés. 110 (98): Műsorismertetés. 110.10 (98.10): Műsorismertetés. 110.20 (98.20): Műsorismertetés. 110.30 (98.30): Műsorismertetés. 110.40 (98.40): Műsorismertetés. 110.50 (98.50): Műsorismertetés. 111 (99): Műsorismertetés. 111.10 (99.10): Műsorismertetés. 111.20 (99.20): Műsorismertetés. 111.30 (99.30): Műsorismertetés. 111.40 (99.40): Műsorismertetés. 111.50 (99.50): Műsorismertetés. 112 (100): Műsorismertetés. 112.10 (100.10): Műsorismertetés. 112.20 (100.20): Műsorismertetés. 112.30 (100.30): Műsorismertetés. 112.40 (

BEOGRAD
6.00-6.50: Induló, torna, hanglemek, éttrend, hírek
1.50: Vizálásijelentés, műsorközlés.

12.00: Harangzó a görögkeleti székesegyházból
A nagy rádiózenekar szórakoztató hangversenye, vezényel Szelinszki. 1. Auber: Kómvés és lakolaj-nyitány. 2. Montusco: Halka, ábránd. 3. Milojevics: Falusi jelenetek. 4. Foulds: VIII. Henrik, szöveg.

12.35: Reklámok - Alekszander Petrovics felolvasása: Mit lehet készíteni a meggyből?
13.00: Vladimir Zdravkovic népdalokat énekel, kíséri a rádió népies zenekara. 1. Proselah devet godini. 2. Slo mi je milo. 3. Kradem ti sze. 4. Od danasz te draga vise lyubit nyetu. 5. Kad ja imam konya vana. 6. Doneszti vina krcsmanice.
13.20: Pontos idő, hírek, tézse.
13.50: Szalonzene lemezekről.
14.20: Hanglemek. Pablo Casals játéka gondolkodóknak.

14.40: Hírek.
17.40: Pontos idő, műsorközlés.
17.45: Ifjúsági óra. A nyári sportokról.
18.30: A rádiózenekar hangversenye. 1. Jenko: A tó rossza. 2. Binicski: Háremdalok a világ körül utából. 3. Krsztics: D-moll scherzo.
19.00: Reklámok.
19.10: Hírek.
19.20: Jugoszláv nemzeti óra. Dragi Potocnik (Zagreb) felolvasása: A szlovén vasipar története és jelenlegi állapota.

19.40: Vojislav Matijevics dalokat énekel.
20.00: Vidám óra.
21.00: Lela Gyorgyevics és Szima Begovics népdalokat énekelnek.
21.30: Napi riport.
21.40: Pontos idő, hírek, rádiónaplár.
22.00: Hanglemek. Civesanin: Bozsosztvenaja Liturgija Szv. Joana.
22.40: Hírek.

ZAGREB. 17.45: Faulwetter Drágica énekesnő
20: Mathais Filip hegedűművész
20.30: Radosa Marjana énekesnő.
21: Vaulin Evgenij zongoraművész
21.30: Serdoz Nada énekesnő.
BUDAPEST I.
6.40: Ébresztő, Torna.
7: Hírek, Közlemények, Éttrend, Hanglemek. 1. Ichó István: Ludovika induló (Mária Terézia 1. honv. gy. e. zenekara, vez. Fegydy Sándor). 2. Bordin: Bécsi vízfénnyek - keringő (Inog bécsi zenekara). 3. Nyvlt: Örmester - induló (katonazenekar). 4. Teghze-Gerber: Sárgul már a kukoricaszár (Kunery verse). Csárdás (Farkas Lajos cigányzenekara). 5. Siede: Tábor-tűznél (Szabolcs zenekar). 6. Král: Kék dandár - induló (Hunyady János 9. honv. gy. e. zenekara, vez. Fricsay Ferenc).
10: Hírek.

ZAGREB. 17.45: Mándóhinnégyes
20.30: Vlahovics Marlon Pavai hangversenye
21: Papanopolu Boris zongoraszerzeményei.
21.30: Divatos dalok.
BUDAPEST I.
6.40: Ébresztő, Torna.
7: Hírek, Közlemények, Éttrend, Hanglemek. 1. Dávid Péter: Szent László - induló (Hunyady János 9. honv. gy. e. zenekara, vez. Fricsay Ferenc). 2. Strauss János: Mária-keringő (Kiss Lajos zenekara). 3. Neumann: Pepia induló (Wolfschach fuvószenekara). 4. a) A jó lovas katonának; b) Háznak előtt meunek el a huszárok; c) Azért, hogy én huszár vagyok - katonanóták (Honvéd Cserkész Örsvezetői Kar). 5. Voelker: Vadászat a Fekete erdőben (Paul Godwin zenekara). 6. Fiala János: Gyere be rózsám - induló (Rendőrzzenekar, vez. Szöllőssy Ferenc).
10: Hírek.
10.20: Verse a hegyekről, Hunyady István dr. előadása.
10.45: Divatúditás, (Felolvasás)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Harangzó, Hinnusz, Időjárásjelentés.
12.10: Hanglemek. 1. Beethoven: István király - nyitány (Bécsi filharmonikus zenekar, vez. Robert Heger). 2. Flofow: Márta - ária a III. felvonásból (Pataky Kálmán). 3. Liszt Ferenc: Hófúvós - zongoraszó (Sigfrid Grundeis). 4. Benedic: Velencei karnevál - ária (Mária Gunglielmetti). 5. Popper Dávid: Tarantella - gondolkasztó (Földessy Arnold). 6. Verdi: A végzet hatalma - kettős a II. felvonásból (Rosa

19.20: Vers a hegyekről, Hunyady István dr. előadása.
10.45: Divatúditás, (Felolvasás)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Harangzó, Hinnusz, Időjárásjelentés.
12.10: Hanglemek. 1. Beethoven: István király - nyitány (Bécsi filharmonikus zenekar, vez. Robert Heger). 2. Flofow: Márta - ária a III. felvonásból (Pataky Kálmán). 3. Liszt Ferenc: Hófúvós - zongoraszó (Sigfrid Grundeis). 4. Benedic: Velencei karnevál - ária (Mária Gunglielmetti). 5. Popper Dávid: Tarantella - gondolkasztó (Földessy Arnold). 6. Verdi: A végzet hatalma - kettős a II. felvonásból (Rosa

22.10 (10.10): Közvetítés a Spolarich-kávéházból.
Mindszenti István énekel, Farkas Jenő cigányzenekara muzsikál. Dalok: Fráter Loránd: Tele van a város; Székács Gyula: Tejbe fürdik a én rózsám (Pósa Lajos verse); Mihály: Szőlő; Fecske-madár (Selymessy verse); Hídeg szél fúj...
- népdal; Gergelyffy Gábor: Légy enyém, angyalom; Végigmentem az ocmódi temetőn - népdal; Farkas Jenő: Elkórt az ezüsthangu tólinkóm (Korányi verse). Szóvöld Richard: Zúgok egy imakönyvet (Karafiát Jenő verse). Zúg anyám, ha bejön - népdal; Teghze-Gerber: Akinek már könnye sincsen (Barcái verse); Háznak előtt meunek el a huszárok - népdal.
23 (11): Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.20 (11.20): Tánclémezek.
0.05 (éjjel 12.05): Hírek.

BUDAPEST II.
19.25 (7.25): Vay Abraham revénye. - Csap (A. S. Gárdonyi Klára dr. előadása).
20 (8): Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
20.25 (8.25): A fényképezés útirója. Pataky Ferenc dr. előadása Petzval Józseftről.
20.45 (8.45): A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István. 1. Kenessy Jenő: Két magyar tánc. 2. Strauss János: Denevér - nyitány. 3. Zách István: Hangulatképek a Tabáni orgonának c. operettből. 4. Liszt: XII. magyar rapszódia.
21.35 (9.35): Időjárásjelentés.

NEMET MŰFOLK
A német állomások egységes műsort adnak ki, miután a világsemmények rendkívül gyors sodrásban minden műsorszámot időszertűvé tettek. A műsorok vázát hétfőnként közöljük.
OLASZ MŰFOLK
(19 óráig minden műsor közös, 19-től zárásig két párhuzamos műsor van. Az első műsort 420.8 m, 491.8 m és 230.2 méteren adják. A második műsor 263.2 m és 221.1 méteren megy.)
I. műsor. 18.15: Kamarazene. 19.30 Orf. részletek. 20.15: Hangjáték egy üveghúzó. 20.35: Cetra-zenekar • 21.45: Hírek • 22: Vegyes zene.
II. műsor. 20.45-kor magyarul a 263.2 méteren • 21.10: Szimfonikuszene • 23: Vegyes zene.

PRAGA. 18.25: Rádiózenekar • 19.15: Tánclémezek • 20.30 Smetana: Csehországi emlékek: Tengerparton • 21.30: Rádiózenekar. Smatek: Kis szvit. Vackarzs: Humoreszk. Friml: Orosz rommörva szvit. Ostresil: Mesze.
SZOFIA. 19: Tamburin hangverseny • 19.50: Mozart: Szóktetés a szerálynól • 22: Népies zene
STOCKHOLM. 19.30: Jönsson Karen saját dalait éneklő • 20.15: Katonazene • 21.30: Mozart: X. B-dúr szonáta hegedűre és zongorára. 21.45: Nofurno; Keringő. Juon: Románc. Fusella: Svédországi emlékek. Ruthström Julius és Hiller-Dunbar Anila előadásában • 22.15: Táncezene.

10: Hírek.
10.20: Verse a hegyekről, Hunyady István dr. előadása.
10.45: Divatúditás, (Felolvasás)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Harangzó, Hinnusz, Időjárásjelentés.
12.10: Hanglemek. 1. Beethoven: István király - nyitány (Bécsi filharmonikus zenekar, vez. Robert Heger). 2. Flofow: Márta - ária a III. felvonásból (Pataky Kálmán). 3. Liszt Ferenc: Hófúvós - zongoraszó (Sigfrid Grundeis). 4. Benedic: Velencei karnevál - ária (Mária Gunglielmetti). 5. Popper Dávid: Tarantella - gondolkasztó (Földessy Arnold). 6. Verdi: A végzet hatalma - kettős a II. felvonásból (Rosa

10: Hírek.
10.20: Verse a hegyekről, Hunyady István dr. előadása.
10.45: Divatúditás, (Felolvasás)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Harangzó, Hinnusz, Időjárásjelentés.
12.10: Hanglemek. 1. Beethoven: István király - nyitány (Bécsi filharmonikus zenekar, vez. Robert Heger). 2. Flofow: Márta - ária a III. felvonásból (Pataky Kálmán). 3. Liszt Ferenc: Hófúvós - zongoraszó (Sigfrid Grundeis). 4. Benedic: Velencei karnevál - ária (Mária Gunglielmetti). 5. Popper Dávid: Tarantella - gondolkasztó (Földessy Arnold). 6. Verdi: A végzet hatalma - kettős a II. felvonásból (Rosa

10: Hírek.
10.20: Verse a hegyekről, Hunyady István dr. előadása.
10.45: Divatúditás, (Felolvasás)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Harangzó, Hinnusz, Időjárásjelentés.
12.10: Hanglemek. 1. Beethoven: István király - nyitány (Bécsi filharmonikus zenekar, vez. Robert Heger). 2. Flofow: Márta - ária a III. felvonásból (Pataky Kálmán). 3. Liszt Ferenc: Hófúvós - zongoraszó (Sigfrid Grundeis). 4. Benedic: Velencei karnevál - ária (Mária Gunglielmetti). 5. Popper Dávid: Tarantella - gondolkasztó (Földessy Arnold). 6. Verdi: A végzet hatalma - kettős a II. felvonásból (Rosa

10: Hírek.
10.20: Verse a hegyekről, Hunyady István dr. előadása.
10.45: Divatúditás, (Felolvasás)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Harangzó, Hinnusz, Időjárásjelentés.
12.10: Hanglemek. 1. Beethoven: István király - nyitány (Bécsi filharmonikus zenekar, vez. Robert Heger). 2. Flofow: Márta - ária a III. felvonásból (Pataky Kálmán). 3. Liszt Ferenc: Hófúvós - zongoraszó (Sigfrid Grundeis). 4. Benedic: Velencei karnevál - ária (Mária Gunglielmetti). 5. Popper Dávid: Tarantella - gondolkasztó (Földessy Arnold). 6. Verdi: A végzet hatalma - kettős a II. felvonásból (Rosa

More vrytal konya. 4. Sze szobrala. 5. Na mszlam. 6. Haj, szedam dana.
13.30: Pontos idő, hírek, tézse.
13.50: Hanglemek. Jacques Thibaud hegedűl.
14.20: Csajkovszki: Seseikunusik (lemez).
14.40: Hírek.
17.40: Pontos idő, műsorközlés.
17.45: Radomir Kosztics tamburakisérettel népdalokat énekel. 1. Kad sze szelim mulla duso. 2. Devojese, pavojese. 3. Da zna zora.
18.00: Dr. Ante Matkalo felolvasása: A déli tengerpart turizmusának két szorgalmas pionirja.
18.20: Hanglemek. 1. Couperin: Zenesorozat. 2. Rameau: A dobos. 3. Berlioz: Római farsang. 4. Berlioz: Domeo és Julia, részletek.
19.00: Reklámok.
19.10: Hírek.
19.20: Jugoszláv nemzeti óra. Koszta Domazetovics riportja a zagrebi életéről.
19.40: A rádió-dalárda hangversenye, vezényel Milan Bajszanski.
20.00: Napi riport.
20.10: Dobrivoje Jotic népdalokat énekel, kíséri a rádió népies zenekara. 1. Jedren grade. 2. Doska Drina. 3. Danasz jeszte oszmi dan. 4. Oj Dunavo plavi. 5. Mene majka jednog ima. 6. Oj gyevojkic gyingyo moja.
20.40: A nagy rádiózenekar szórakoztató hangversenye, vezényel Szelinszki.
21.40: Pontos idő, hírek, rádiónaplár.
22.00: Respligbi-művek lemezekről. 1. A madaral. 2. Róma kútjai. 3. Régi olasz dalok és táncok.
22.40 Hírek.

ZAGREB. 17.45: Mándóhinnégyes • 20.30: Vlahovics Marlon Pavai hangversenye • 21: Papanopolu Boris zongoraszerzeményei. • 21.30: Divatos dalok.
BUDAPEST I.
6.40: Ébresztő, Torna.
7: Hírek, Közlemények, Éttrend, Hanglemek. 1. Dávid Péter: Szent László - induló (Hunyady János 9. honv. gy. e. zenekara, vez. Fricsay Ferenc). 2. Strauss János: Mária-keringő (Kiss Lajos zenekara). 3. Neumann: Pepia induló (Wolfschach fuvószenekara). 4. a) A jó lovas katonának; b) Háznak előtt meunek el a huszárok; c) Azért, hogy én huszár vagyok - katonanóták (Honvéd Cserkész Örsvezetői Kar). 5. Voelker: Vadászat a Fekete erdőben (Paul Godwin zenekara). 6. Fiala János: Gyere be rózsám - induló (Rendőrzzenekar, vez. Szöllőssy Ferenc).
10: Hírek.
10.20: Verse a hegyekről, Hunyady István dr. előadása.
10.45: Divatúditás, (Felolvasás)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Harangzó, Hinnusz, Időjárásjelentés.
12.10: Hanglemek. 1. Beethoven: István király - nyitány (Bécsi filharmonikus zenekar, vez. Robert Heger). 2. Flofow: Márta - ária a III. felvonásból (Pataky Kálmán). 3. Liszt Ferenc: Hófúvós - zongoraszó (Sigfrid Grundeis). 4. Benedic: Velencei karnevál - ária (Mária Gunglielmetti). 5. Popper Dávid: Tarantella - gondolkasztó (Földessy Arnold). 6. Verdi: A végzet hatalma - kettős a II. felvonásból (Rosa

10: Hírek.
10.20: Verse a hegyekről, Hunyady István dr. előadása.
10.45: Divatúditás, (Felolvasás)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Harangzó, Hinnusz, Időjárásjelentés.
12.10: Hanglemek. 1. Beethoven: István király - nyitány (Bécsi filharmonikus zenekar, vez. Robert Heger). 2. Flofow: Márta - ária a III. felvonásból (Pataky Kálmán). 3. Liszt Ferenc: Hófúvós - zongoraszó (Sigfrid Grundeis). 4. Benedic: Velencei karnevál - ária (Mária Gunglielmetti). 5. Popper Dávid: Tarantella - gondolkasztó (Földessy Arnold). 6. Verdi: A végzet hatalma - kettős a II. felvonásból (Rosa

10: Hírek.
10.20: Verse a hegyekről, Hunyady István dr. előadása.
10.45: Divatúditás, (Felolvasás)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Harangzó, Hinnusz, Időjárásjelentés.
12.10: Hanglemek. 1. Beethoven: István király - nyitány (Bécsi filharmonikus zenekar, vez. Robert Heger). 2. Flofow: Márta - ária a III. felvonásból (Pataky Kálmán). 3. Liszt Ferenc: Hófúvós - zongoraszó (Sigfrid Grundeis). 4. Benedic: Velencei karnevál - ária (Mária Gunglielmetti). 5. Popper Dávid: Tarantella - gondolkasztó (Földessy Arnold). 6. Verdi: A végzet hatalma - kettős a II. felvonásból (Rosa

10: Hírek.
10.20: Verse a hegyekről, Hunyady István dr. előadása.
10.45: Divatúditás, (Felolvasás)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Harangzó, Hinnusz, Időjárásjelentés.
12.10: Hanglemek. 1. Beethoven: István király - nyitány (Bécsi filharmonikus zenekar, vez. Robert Heger). 2. Flofow: Márta - ária a III. felvonásból (Pataky Kálmán). 3. Liszt Ferenc: Hófúvós - zongoraszó (Sigfrid Grundeis). 4. Benedic: Velencei karnevál - ária (Mária Gunglielmetti). 5. Popper Dávid: Tarantella - gondolkasztó (Földessy Arnold). 6. Verdi: A végzet hatalma - kettős a II. felvonásból (Rosa

10: Hírek.
10.20: Verse a hegyekről, Hunyady István dr. előadása.
10.45: Divatúditás, (Felolvasás)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Harangzó, Hinnusz, Időjárásjelentés.
12.10: Hanglemek. 1. Beethoven: István király - nyitány (Bécsi filharmonikus zenekar, vez. Robert Heger). 2. Flofow: Márta - ária a III. felvonásból (Pataky Kálmán). 3. Liszt Ferenc: Hófúvós - zongoraszó (Sigfrid Grundeis). 4. Benedic: Velencei karnevál - ária (Mária Gunglielmetti). 5. Popper Dávid: Tarantella - gondolkasztó (Földessy Arnold). 6. Verdi: A végzet hatalma - kettős a II. felvonásból (Rosa

10: Hírek.
10.20: Verse a hegyekről, Hunyady István dr. előadása.
10.45: Divatúditás, (Felolvasás)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Harangzó, Hinnusz, Időjárásjelentés.
12.10: Hanglemek. 1. Beethoven: István király - nyitány (Bécsi filharmonikus zenekar, vez. Robert Heger). 2. Flofow: Márta - ária a III. felvonásból (Pataky Kálmán). 3. Liszt Ferenc: Hófúvós - zongoraszó (Sigfrid Grundeis). 4. Benedic: Velencei karnevál - ária (Mária Gunglielmetti). 5. Popper Dávid: Tarantella - gondolkasztó (Földessy Arnold). 6. Verdi: A végzet hatalma - kettős a II. felvonásból (Rosa

10: Hírek.
10.20: Verse a hegyekről, Hunyady István dr. előadása.
10.45: Divatúditás, (Felolvasás)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Harangzó, Hinnusz, Időjárásjelentés.
12.10: Hanglemek. 1. Beethoven: István király - nyitány (Bécsi filharmonikus zenekar, vez. Robert Heger). 2. Flofow: Márta - ária a III. felvonásból (Pataky Kálmán). 3. Liszt Ferenc: Hófúvós - zongoraszó (Sigfrid Grundeis). 4. Benedic: Velencei karnevál - ária (Mária Gunglielmetti). 5. Popper Dávid: Tarantella - gondolkasztó (Földessy Arnold). 6. Verdi: A végzet hatalma - kettős a II. felvonásból (Rosa

Ponselle és Ezio Prizzi, 7. Puccini: Tosca — Atea az I. felvonásból (Riccardo Straciani), 8. Cilea: Adriana Lecouvreur — ária (Gina Cigna), 9. Vecsey Ferenc: Chanson nostalgique — hegedűszó (Vecsey Ferenc), 10. Catalani: Loreley — ária a III. felvonásból (Scacciati és Merli), 11. Goldmark: Karoly: Sába királyneje — bevonulást indító (Berlini áll. opera zenekara, vez. Leo Blech).

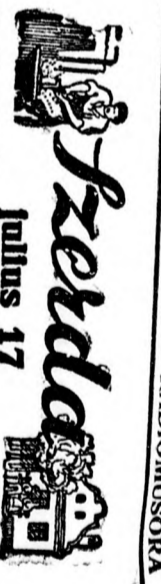
Közben 12.40: Hírek
 12.20 (1.20): Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
 12.30 (1.30): A rádió szalonzenekara. Vezényel: Bertola István. 1. Polgár Tibor: Megy a gózsó; 2. Essemann Mihály: Három kis darab; 3. Lehár: Pocsolya — egyveleg; 4. Kálmán Imre: Cirkusz-becenő — egyveleg.
 12.40 (2.40): Hírek.
 12.45 (2.45): Műsorszórás.
 12.50 (2.50): Arfolyamhírek, piaci árák, élelmiszerekről.
 13.15 (3.15): Arfolyamhírek, piaci árák, élelmiszerekről. 1. Liszt: Hubay: Rime impromptu, 5. Takács Jenő: Keleti rapszódia.
 13.25 (3.25): Templomi művészet. Molnár Ernő, a közönség egyházművészeti hivatal igazgatójának előadása.
 13.35 (3.35): As Aranyhegyi-pályázat ötödik hangversenye. A műsört összeállította dr. Kovács Géza. II. ker. Alsó Törökvezető 6. Kézreménybódi Enikő: László szalonzenekara. — 1. Hall: Születés napsza — keringő; 2. Rixner: Bagatelle — nyitány; 3. Elgar: Szerelmi üdvözlés; 4. Riedel: Keleti képek; 5. Bertha: Napkelet hangja; 6. Kéler Béla: Gyöngyök — egyveleg; 7. Madách: Rózsák és pillangók; 8. Kálmán: Orffókörös — palotás.
 13.45 (3.45): Hírek.
 13.50 (3.50): A magyar-démet válogatott országos vízilabdakapitány előadása.
 13.55 (3.55): Hóleány Akos énekesrítése. (Hangfelvétel).
 14.00 (4.00): A magyar föld sorsa Erdélyben. Moricz Miklós dr. előadása.
 14.10 (4.10): Nagy Mária magyar nőiakként énekel. Praock Bulka Márkus tárogatózik, Kiser Oláh Kálmán énekeszenekara. Nagy Mária számai: Farkas Jenő: Elkötött az ezüstbágu tihinkom (Korányi Miklós verse); Balázs Árpád: Édes anyám ártja (Barényi verse); Bányai Aladár: Mit ér nekem (Arányi Gábor verse); Mészáros: Kim lakom én Kispestesen. Kilenet ütött az óra. Cigány vagyonok — népdalok Csárdások: Gábori Kálmán: Bemertem a palotába (Heródeleke verse); Moray: Kacsaringós bajusza van (Szondi verse); Simonty Kálmán: Eresz alatt fészkel a fecske. Tárogatószámok: Görög Tibor: Zug az óra. Pirok bárszony elvegem. Kanász-csárdás. Csárdások, melyemnyem. Rossz sora van a szegény szegénynek. Cigánykóvadás nőiája.
 14.40 (4.40): Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven.

22.10 (10.10): Wagner-hangverseny hangfelvétel. 1. Iskenet alkony; a) Siegfried rajnai utja; b) Siegfried halála; c) Brunnhildtűzhála; d) Zárófonikusok vez. Stokowski; 2. Tamhauser — Bevonulást indító (Csikgói szimfonikusok, vez. Friedrich Stock).

23 (11): Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
 23.20 (11.20): Közvetítés a Károk-étteremből. Lovász Ferenc énekeszenekara muzsikál.
 0.05 (éjféli 12.05): Hírek.

BUDAPEST II.
 18.15 (6.15): Ruszin hallgatónak. A tanító lakóháza díjnyújtásának. Irta Miloszlav-szky Péter. (Felolvasás).
 18.45—19.15 (6.45—7.15): A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.
 19.25 (7.25): A valóság mesemondója. (Meggyműködés) Gottfried Kellerrel halálának ötvenedik évfordulójára emlékező. Pukánszky Béla dr. egyetemi tanár előadása.
 20 (8): Hírek, hírfelolvasások, hírek szlovák és ruszin nyelven.
 20.25 (8.25): Mozart: Hátrahagyományok. K. 388. Előadja a New York Filharmonikusok Torszani vezényelésevel (Hangfelvétel).
 20.50 (8.50): A házasság fasztika bűntudatával. — Rácz György dr. előadása.
 21.15 (9.15): Közvetítés a marifarsangi Tejeszalonból. A 15. honvédegyezmény zenekara vezényel. Vezényel Fogarassy József. 1. Turczai: Dorogi frontharosok indulója; 2. Kéler Béla: Rákóczi — nyitány; 3. Strauss János: Művészélet — keringő; 4. Huszka: Részletek a Lili bárónő c. operából; 5. Blankenburg: Gladiátorok búcsúja — induló.
 22 (10): Időjárásjelentés.

NEMET MŰSOROK
 A német állomásokról egyes műsorszámok adnak ki, melyek a világszemélyek rendkívül gyors sodrásában minden műsorszámot időszerteve tettek. A műsorszámok között helyet foglalnak a következők:
 (19 óráig minden műsor közös, 19-10) zárásig két párhuzamos műsor van. Az első műsorszám 420 m, az utolsó 230 m métereken adják. A második műsor 263,2 m és 221,1 métereken megy.)
 I. műsor: 19.30: Voros zenekar ● 20: Szimfonikus hangverseny dalokkal ● 21.20: Jelenet ● 22: Vegyes zene.
 II. műsor: Magyarul 20.45-kor a 263,2 métereken Felolvasott műsorszámok ● 23: Bagyi szoprán és Földtől tenor éneke.
PRAGA. 19.15: Dalok ● 20.20: Dvorszák: Aranypókka; A vízi ember, szimfonikus költemény ● 21.30: Krsziska: Kisértés a pusztában, kantáta ● 22: Cseh filharmonikusok és énekes. Osturssi: Paszintinop, szimfonikus kép. Foerster: Debora. analízis jelenet. Smetana: Hazám, részlet. Fibich: Hedy, lakodalmi jelenet.
SZÓFIA. 19: Paganini-művek ● 20: Tabakova Liliana énekesnő ● 20.30: Orgonaverseny ● 20.45: Terzi dalok ● 21: Citera hangverseny ● 21.25: Könyv és tánczene.

BEOGRAD
 6.00—6.50: Induló, torna hangfelvétel, éjféli hírek
 11.50: Vízállásjelentés, műsorfelolvasás.
 11.59: Pontos idő.
 12.00: Oplandát hangverseny. — Zorja Katinzka táncművészetével népdalokat énekel. 1. Semicsice 2. Tri sze plice sasztale; 3. Kolika je Javorina; 4. Vino piju Age Szarajlje; 5. Nekad cval le bele ruzse; 6. Vihor rusu niz polje terase.
 12.35: Beküldések. — Verdi-művek lenyelve. 1. Traviata. 2. Aida. 3. Rigoleto. 4. Aiarcosból. 5. A trubadur.
 13.30: Pontos idő, hírek, térség.
 13.50: Tanulmányok.
 14.10: Hija Todovolis gordonka-hangversenye.
 14.40: Hírek.
 17.40: Pontos idő, műsorfelolvasás.
 17.45: Dr. Lyubisa Mitrovics felolvasása: Az egészségügyi törvényekről.
 18.05: Natalija Golyavovska dalokat énekel. 1. Mljofevics: Ozi elégia; 2. Gotovaci: Zasto szmose szreli; 3. Versza: Szeh dus dan; 4. Grecsaninov: Ostrom szekrom; 5. Rahmaninov: Dal; 6. Csajkovszki: a) Ni recsi o druzsei; b) To je bilo u rano proleto; v) Noty.
 18.35: Pletnaya Szavita hegedűre és zongorára. Játssza Marguerite Simics-Pichon és Farkas Lucy.
 19.00: Reklámok.
 19.10: Hírek.
 19.20: Jugoszláv nemzeti óra. Dr. Atanaszije Uro-sevics egyetemi tanár felolvasása: A Rigómező néprajzi múltja.
 19.40: Napi riport.
 19.50: A követező műsorszám kismértéke.
 20.00: Verdi: Aida. Opera 4 felvonásban, a milánói Scala előadásában. Vezényel Carlo Sabajno (lemez).
 A színházban 21.40: Pontos idő, hírek, rádiónaplár. 22.40: Hírek.
ZAGREB. 17.45: Bozin Maja énekesnő ● Schubert-lemezők.

BUDAPEST I.
 6.40: Ébredés, Torna.
 7: Hírek, közlemények. Éjféli hangfelvétel.
 1. Farkas Dező: Horthy Miklós — induló (Mária Terézia I. honv. gy. e. zenekara, vez. Fiedy Sándor); 2. Waldteufel: Virágkerítő (Bécsi hegyzenekar); 3. D'Elia: Győztes sergének felvonulása — induló (olasz penzugyzenekar, vez. a szerző); 4. Dankó Pista: a) Nem jó mindig... b) Lyukas a kalapom — csárdások (Csécsényi József); 5. Transzlatur: Virágok álma — keringő (Meggyműködés); 6. Fautsch: Eljen a haza — induló (Mária Terézia I. honv. gy. e. zenekara, vez. Fricsey Richard).
 10: Hírek.

10.20: Bózsák szigetén Irta Kolumbán István. Felolvasás.
 10.45: Virágnyelv, legyezőnyelv és egyébek. Irta Esiky Livia Felolvasás.
 11.10: Nemzetközi Vízolvasás.
 12: Hangverseny. Himnusz, időjárásjelentés.
 12.10: Lenhardt Gizella és Megyesi Pál, az Operaház tagjai énekel — Zongorán Kiser Földes László. 1. a) Schubert: Bölcsődal; b) Schumann: Népdal; c) Strauss Richard: Alázat (Lenhardt); 2. a) Puccini: Nyugat leánya — ária; b) Lenhardt népdal (O. Waermeland) (Zakál földolgozás) — (Meggyműködés); 3. Turry Peregrin: a) A napot is szeretem; b) Szeretlem Kun László; Lenhott a kezi róza (Lenhardt); 4. a) Kereszty Jenő: Tavasz este; b) Dörsch Zoltán: I. Uram. II. Azért (Meggyműködés); 5. a) Dankó Pista: Volt nekem egy... b) Kereszty Jenő: Almafa alatt; c) Tarnay: Harmonia; d) Csikgy: Engyegés (Lenhardt); 6. a) Áy, ay — kreol népdal; b) Santa Lucia — olasz népdal (Meggyműködés); 7. a) Leonovalló: Mattinata; b) Tosti: Szeretend (Lenhardt).
 Közben 12.40: Hírek.
 13.20 (1.20): Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
 13.30 (1.30): Mellis Béla zenekara. Vezényel Vinze Othó. 1. Rossini: A loival szarka — nyitány; 2. Gál E.: Rapszódia hangsz. Szervánszky E.; 3. Kiss Angyal Ernő: Jigányról — egyveleg; 4. Sándor Jenő: Operett- és filmrészletek (hangszerele) Polgár Tibor).
 14.30 (2.30): Hírek.
 14.45 (2.45): Műsorszórás.
 15 (3): Arfolyamhírek, piaci árák, élelmiszerekről.
 16.15 (4.15): A táplálkozás időszert kérdései. 1. Paradicsom; 2. Gyümölcs és gyümölcsbőfőzés; 3. Tej és tejtermékek.
 16.45 (4.45): Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
 17: (5): Hírek szlovák és ruszin nyelven.
 17.15 (5.15): Élelmiszer-csapatok. Kapitányt Albin vezérkari százados előadása.
 17.40 (5.40): Mursi Elek énekeszenekara.
 Közben 18 (6): Egészségügyi kalendárium. Az Országos Közegészségügyi Intézet közleménye. — Felolvasás Faragó Ferenc dr.
 18.45 (6.45): A papírgyártás titka. Közvetítés a szentendrei papírgyár telepeiről. Pászál Budhászy Sándor (Hangfelvétel).
 19.15 (7.15): Hírek.
 19.25 (7.25): Emmi Braun zongorázik a magyar-német művészetére teretében. 1. Schumann: Arabesk; 2. Couvrou siet: Változatok d-dúrban; 3. Reger: a) Árrykep; b) Intermezzo.
 19.55 (7.55): Renszaryashajás egy földrészen ál. Maderspach Viktor előadása.
 20.20 (8.20): Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Friedl Frigyes. I. Erdőgh János: Magyar éjny nyitány; 2. Flegdy: Részlet; II. magyar szvitből; 3. Zakál Denes: Alvilág — szvit; 4. Nagy Frigyes: Danse Caprice; 5. Fuchs Emmi: Pusztai — szerenád; 6. Lehár: Kinai baletszvit; 7. Lanner: Pesti keringő; 8. Brahms: Magyar táncok.
 21.40 (9.40): Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven.

LANT ÉS TOLL

A VILAGIRODALOM REMEKEI

Angol költők verseiből

Lord Alfred Douglas

Lord Alfred Douglas (of Haunich) 1870-ben született. Iskoláit Etonban végezte, később az oxfordi Magdalenkollégiumba iratkozott be. Itt egy rövidéletű lapot szerkesztett, a »Chaméleon«-t. Elettéről, Wilde Oszkárhoz való barátságáról »Wilde Oszkár és én« című könyvében számol be. Költeményei 1896-ban Párisban jelentek meg.

A szfinksz

A Nilust nézem; égő vérbe dül
A néma nap, az ég nyugati alját
Busan szegi be éjfélete skarlát;
A vizen egy nagy, bus madár repül.

Rózsás a part. Az égnek arca fent
Már rozsdá-zöld alvó hajók alattam;
Se hang, e szélzaj, minden mozdulatlan,
A homokon halotti, tompa csend.

A pálma ormán rémlik már a gula
S bár sejti csak még kémlelő szemem,
Ugy érzem, a fővényen messze nyulva

Pihen a köszörny s a szivemre döl le;
Aztán előkuszik a Félélem,
S suttogva rémit a halk, siri csöndbe.

Az éj a kertbe megy

A piros rózsá a fehér
Lehajtja csüggedt, álmodó fejét,
Az urasszony Éj már a kertbe ér,
Csak a virág hallhatja, merre lép.

Egész nap hívta őt a sok madár
Csattogva és ezüstösen,
Most hallgat ajkuk, az Éj lopva jár,
Testén sötét köpeny.

Rigó dalol és a dala fohász,
»Az éj, az Éj suhan ide.«
Az ujjá már a záron kotozász,
Nem zümmög a kis méhike.

Nem látni arcát, már is messze tűnt,
A fehér és piros kerten tova,
De hol a fű s a százsorszép lecsüng,
Ott megmaradt a lánnyoma.

Sötét köpenye surran szeliden,
Amint a fű hegyéhez ér,
A piros rózsá lassan elpihen
És álmodik fehérén a fehér.

Az éj kilő a keriből

Az éjjel tiszta levegőjén
Nagyhirtelen egy hang rikolt.
Mi ez? Talán a távoli verőfény?
Remeg az ég. Ki volt?
Egy kis madárkát megcsapott a hajnal hűs le-
Éreztem száll az éjjel; [hellcte.
(Szűz harmatot öntött a gyepe zöld bársonyár
S nedves lett a hosszú fű és a lóhere). [széi
Mostan fehér lábával, meztelen,
Merengve, csendesen mén,
Szökik a kertekből, az utakra csap
S a sárga buzaföldek végtelenjén
Magához öleli a nap.
S Kelet hatalmas nagy kapuibul
A lánghaju ifju előpirul,
Otthagya megrakott, dus asztalát.
Érces lármával zug alább;
Lova patája csattog,
Dübögnek az arany sikátorok,
Szekere lángokat fog.
A föld alatta ingva tántorog,
Zajongva száll a sok boldog nap-angya,
És mind ujjonganak.
Az ébredő föld is kiált derűs robajjal:
»Hozsanna, itt a nap! A nap.«

ÉRDEKES A VILÁG

Furcsaságok heti gyűjteménye

BABA A KETRECEBEN

A világ legnagyobb városaiban, ahol hatalmas bérkaszárnnyak sorakoznak egymás mellett és ahol csak ritkán láthatók parkok és terek, szinte megoldhatatlanul nehéz probléma a kisgyermek megköcsiztatása. Newyorkban például a felhőkarcolók tizedik vagy huszadik emeletéről nehéz levinni a kisgyermeket és kocsin kitolni valami napfényes térre. Ehelyett a »kicsinyeket« felviszik a tetőtérre, ha van ilyen, és ott tartják néhány órán át. A legtöbbször azonban erre nincs mód. Ezt a nehéz problémát akarta megoldani egy mérnök, aki nemrégiben ablakra szerelhető ketreceket készített kisgyermek számára. Az új találmányt gyorsan felkapták a newyorkiak és ma már számtalan felhőkarcoló ablakán láthatók a babaketrecek, amelyekben apróságok csúszkálnak-mászakálnak. A ketreceket az az előnye, hogy a magas emeletekről nem kell levinni a gyermekeket és mégis egy kis napfényhez jutnak.

PÁRATLAN FILMKARRIERT CSINÁLT EGY TEJESEMBER TIZENKÉTHÓNAPOS GYERMEKE

Roy Henville, egy derék losangelesi tejeseember, aki minden nap kora hajnalban szorgalmasan járta a város utcáit, egyszer hirdetést olvasott a lapokban. Az Universal-filmgyár egy Bing Crosby filmhez tizhónapos csecsmót keresett és Henville, aki már anynyi csodagyermekről és anynyi filmkarierről hallott, elhatározta, hogy egyéves gyermeke érdekében beszél Previn filmigazgatóval. Nem ismerte az igazgatót, de éveken át minden reggel ő vitte házához a tejet. Az igazgató meghallgatta a tejeseember kérését, ajánlólevelet adott David Butlerhez, a készülő Crosby-film rendezőjéhez és Henville még aznap, hogy munkáját befejezte, hazament, szépen felöltöztette az egyesztendő Sandyt és elment vele a filmgyárba. Az igazgató ajánlólevele megnyitotta előtte a féltve őrzött kaput és rövidesen a rendező elé került, akinek a következőket mondotta:

— Igaz, hogy a hirdetésekben tizhónapos gyermeket keresnek, de úgy gondoltam, hogy egy-két hónap nem számít, ezért hoztam az én kislánykamat...

Butler, aki hozzászólt ahhoz, hogy minden szülő csodagyereket lát saját magzatában, unottan nézett a tejeseember kislányára és a következő pillanatban távra maradt a szája. A kis Sandy Henville ugyanúgy négykézlábon mászkált az irodaszoba szőnyegén és közben a rendező felé kacintott. De hogy kacintott! A rendező nem akart hinni a szemének. Egyideig csak bámult, majd izgatottan becsöngette titkárait, segédeit és így szólt hozzájuk:

— Nézzétek ezt az apróságot! Mi a véleményetek róla?

A fásult, fáradt és minden meglepetés ellen vértezett, kérgesszívű filmgyári emberek egyideig mustrálgatták a kis Sandyt, majd szépen négykézlábra ereszkedtek és a következő pillanatban ott hancuroztak a csodálatos apróságra, akinél bájosabb, huncutabb, vidámabb, mosolygósabb emberi lényvel még nem találkoztak. Sandy Henville, a tejeseember egyesztendő kislánya néhány óra alatt az egész filmgyárat meghódította. Természetes, hogy azonnal megkapta a szerepet, azóta már filmezik is, de Butler rendező azt mondja, hogy ez mind semmi. A »csodakölyök« páratlan filmkariert előtt áll. Anyi benne a tehetség, a természetes humor, minden huncutkodásra való hajlam, hogy el sem engedik töb-

bé a filmgyárból. A kis Sandynek azóta külön menedzsere, titkára van, külön nevelőnő figyeli minden lépését és a papa, aki azóta már nem hord tejet, egyre csak a pénzeket szedi be. Azt mondják, hogy soha még egyetlen ismeretlen filmszínész indulásánál nem voltak annyira biztosak a sikerben, mint a »csodakölyök« esetében. A szakértők véleménye szerint Sandy Henville »meg fogja boldondítani a közönséget...«

MARLENE DIETRICH VEREKSZIK. — SZÉTTÖRT EGY HEGEDÚT JAMES STEWART FEJÉN

Marlene Dietrich, mint valami furia, rontott partnereire... tört-zuzott, verekedett... ruhája elszakadt, haja kócos lett, fujt-lihegett és végül kimerülten rogyott a földre... Mindez a neves sztár legújabb filmjének felvételei alatt történt. A filmdráma egyik jelenetében Marlene Dietrich, Una Merkel és James Stewart összeverekednek. James Stewart egy vödör vízzel nyakon önti Marlene Dietrichet, ő azonban nem hagyja magát és néhány székelt vág a férfhoz, majd ráront, a nyakába ugrik és mind a tíz körmet a ruhájába vágja... Eddig előírás szerint folyt a felvétel, de a filmszínész, aki nagyon belemelegedett a verekezésbe, körülnézett a kulisszák között és amikor meglátott egy kezügyében egy hegedűt, felkapta és szilánkokká törte a meglepett Stewart fején. A rendezők, az operatőr és a segédszemélyzet égnek meredő hajjal bámulta a filmszínész tumbolását. Nem is léptek közbe, gondolták, csináljon Stewart, amit tud, ők nem segítenek rajta. Végül Marlene lerogyott a földre, nagyokat lihegett és amikor egy kicsit kifújta magát, ártatlanul kérdezte:

— Jól csináltam?

Persze, azt válaszolták neki, hogy nagyszerűen és amikor óvatosan megkerdezték tőle, miért törte szét a hegedűt a James Stewart fején, természetes hangon kérdezte:

— Miért, talán nem kellett volna?

Ártatlan kérdést dermedt csend fogadta. Az emberek újabb botrány kitörésétől féltek és mindenki csak fejbeütött színészt bámulta.

Stewart közben csak szédülten tapogatta a fejét, nem tudott szóhoz jutni a meglepetéstől, nagyokat nyelt és amikor valamennyire összeszedte magát irtózatosan mérges lett. De most sem tiltakozhatott a programon kívüli hegedűpusztításért, mert Marlene Dietrich, aki közben észbe kapott, hozzárohant, bocsánatot kért tőle, megsimogatta a fejét és azt mondta:

— Törj el te is valamit a fejem!

— Még csak az kellene, hogy újra előlről kezdjük — motyogta a színész savanyu arccal és bevonult öltözőjébe, ahol a titkára borogatást rakott a fejére

★

John Longsbauer sheriffet joggal lehet szerencsés embernek nevezni. Azt a parancsot kapta, hogy tartóztasson le egy John Rice nevű embert. Autójára ült és elment Rice lakására. A körözött embert legnagyobb bosszúságára nem találta otthon, mire visszafordult, hogy hivatalába menjen. Az országuton egy fiatalember megállította autóját és arra kérte őt, hogy vigye a városba. A sheriff maga mellé ültette a fiatalembert és beszélgetni kezdett vele. Néhány perc múlva kiderült, hogy a sheriff utasát John Rice-nak hívják és természetes, hogy John Longsbauer a börtönig meg sem állt vele.

Ponselló és Ezio Pinza; 7. Puccini; Tosca
Ária az I. felvonásból (Riccardo Stracchini); 8.
Cilea: Adriana Lecouvreur — ária (Gina Cigna)
22.10 (10.10): Wagner-hangverseny hangfelvételről. 1.
István alkonyi; a) Siegfried rajnai utja; b)

A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIOMOSORA

7

SAKK

150. SZÁMÚ FELADVÁNY

Dr. E. Zeplertől

Világos: Kg2, Bc6, gy: a5, d6 (4).
Sötét: Kf7, Bal, gy: g4 (3).
Világos indul és nyer (6 pont).

Most kezdődő július-augusztus havi megfejtési versenyünk első feladványa. Megfejtése beküldendő a megjelenés utáni tizedik napig, közvetlenül rovatvezetőnk címére, Herbatin Kálmán, Bácska-Topola.

MEGFEJTÉSEK:

A 149. számú feladványunk helyes megfejtése a következő: 1. c8H, h4; 2. Hb6, axb6; 3. a7, b5; 4. b4! bxc4; 5. a8V, c3; 6. Vb8! (nem jó 6. Va1 mert 6... c2; 7. Kf2, c1V; 8. Vxc1, g1V+! és patt lesz a sötét) c2; 7. Vxf4, c1V+ 8. Vxc1, f4; 9. Vc8 matt.

Helyesen fejtették meg: Brenner Lajos (Szubotica), Uglár János (Bácska-Topola), Nagy József (Noviszád) és Kovácsévics Mladen (Beograd).

A 149. számú feladványunk megfejtésével befejeződött a május-június havi feladványmegfejtési versenyünk. Eredménye a következő: Uglár János (Bácska Topola) 23 pont, Brenner Lajos (Szubotica) 13 pont, Nagy József (Noviszád), Gergelyfy István (Zágreb) és Kovácsévics Mladen (Beograd) 10-10 pont, Góbor Károly (Temerin) és Pálkás János (Temerin) 8-8 pont, Dančso K. Károly (Zmajevác) és Utasi János (Zmajevác) 3-3 pont érték el. A kitűzött díjat, egy sakkönyvet vagy a »Reggeli Újság«-ot egy hónapig ingyen, Uglár János nyerte, aki az összes feladványokat helyesen fejtette meg.

LEVELEZÉSI VERSENYÜNK

V. csoport:

1-2. 27. Bh5. 2-6. 26. Vg5. 2-3. 33. Vxf6. 3-1. 26. b3.

VII. csoport:

1-6. 9... Fe7, 2-5. 9... Fe7; 3-4. 11. Fb3; 1-2. 12. Ke3; 2-6. 9... f5; 3-1. 18... Hc4; 1-4. 10. Vb3; 2-3. 10... Hd5; 3-6. 9... Fh5; 4-5. 9... Fd7; 5-3; 11. Vg3; 6-4, 8... Fe6 4-2. 9... Hxe5; 5-1. 9. e4; 6-5. 8... dxc4.

ÜZENETEK:

Uglár. A VII. csoport 6-5 partijában ellenfele beajánlotta a következő folytatást: 8... dxc4; 9. Fxc4, Hd5.

Góbor. A 3-1. játszmában ellenfele elfogadta az ön ajánlatát.

Pelva. Az V. csoport 3-1 partijában ellenfele 25. lépése Kg2.

Kovács. A kértett sakkfolyóirat a háboru miatt nem hiszem, hogy megérkezne önhöz. Ehelyett fizessen elő a »Sahovski Pregled« című jugoszláv sakklapra (előfizetési ára évi 60 dinár) vagy a »Magyar Sakkvilág«-ra, amelynek előfizetési ára évi 160 dinár. Megadom válaszbélyeges levélben a címet és megrendelheti közvetlenül ön is.

MEGNYITÁS ISKOLA

A meráni variáns

(105. folytatás)

Ezek a változatok azonban nem ölelik fel az összes világos lehetőségeket és minden valószínűség szerint nem a legerősebbek. Legelőször is kérdés, hogy 10. Hc3-b1 nem e játszható Hb1-d2-c4 folytatással, mint a Canal változatban. A másik lehetőség 10. Ha4, c5; 11. Fe3 és ki elemezendő még 11. Fg5 lépés következményei is.

Pirc jugoszláv mester a fenti, ő általa először alkalmazott folytatáshoz a következőket fűzte az egyik sakkfolyóiratban: 1930-ban Steiner Lajos magyar mester egy amerikai kisebb versenyen, körülbelül velem egyidőben alkalmazta am eráni változatban a »b4« lépést sötéttel, a6 helyett. Steiner a 8. lépésben játszotta »b4«-et, hogy a világos »e« gyalogos előnyomulását megakadályozza, ezzel szemben a világos huszár »e4«-re léphet, ahonnan nagy nyomást gyakorol a sötét állásra. Ezért én (May-Pirc, Stuó, Teplice, 1930) a következőképpen játszottam: 8... a6, 9. e4, b4 és most a

világos huszár nem játszható »e4«-re. Ebben az állásban világosnak három folytatása van: 10. Hc3-e2, 10. e5, vagy 10. Hc3-a4.

Nézzük ezeket sorjában:

1. 10. Hc3-e2.

A Spielmann-Pirc (Sliács, 1932) partiban következett:

10. He2 c5
11. e5 Hd5
12. 0-0 Ft7
13. Fg5 Vb
14. Bacl hb
15. Fh4 g5?

Hiba. A helyes folytatás 15... cxd4! volt, amire 16. He2xd4? gyenge, g5 és g4 miatt, 16. Hf3xd4 pedig Hxe5 miatt, 16. Fg3-ra pedig Hc5! nagyon erős, (Folytatjuk)

331. SZÁMÚ JATSZMA

Vezéresel

Világos: Van Schelting. Sötét N. Ponce
1. d4, Hf6; 2. c4, e6; 3. Hf3, d5; 4. Hc3, Fe7; 5. Fg5, Hbd7; 6. e3, 0-0; 7. Vc2, He4 (E helyen sokkal gyakoribb és jobb c5!) 8. Fxe7, Vxe7; 9. cxd5, Hxc3; 10. Vxc3, Hf6; 11. dxc6, Fxe6; 12. Fd3, Fd5; 13. 0-0, Hg4; 14. He5, Hxh2; 15. Káh2, Vh4+; 16. Kgl, Fxg2; 17. Kxg2, Vg5+ 18. Kf3, Vh5+ 19. Ke4, Bae8; 20. Bh1! Vg4+ 21. Kd5, Bxe5. 22. Kxe5, Vg5+ 23. Ke4, Vg2+ 24. f3, Vg5; 25. Fb5! Vxb5; 26. Kf4! sötét feladta.

SAKK-HIREK

Bulgária ezévi bajnoki versenyét Cvetkov nyerte Najkirch előtt.

A szlovák sakk szövetség Trencsén Teplitzre tervezett nemzetközi mesterversenyét bizonytalan időre elhalasztották.

A szerb sakk szövetség július 21-re tervezett alakuló gyűlését egy héttel előbbre hozták és azt július 14 én fogják megtartani Beogradban.

Dr. Aljechin világ bajnok, aki francia állampolgár és Párisban lakott, a francia lapok jelentése szerint Angliába költözött át a háboru megkezdése előtt.

BENŐKE REMEKEIBŐL

— Meg tudná-e mondani Benőke, hogy nálunk hol találni a legtöbb márványt?

— A kávéházi asztalokon.

A tanító fölszólítja Benőkét.

— Arra felel Benőke, hogy a Dunának melyik partján fekszik Buda?

— A balparton.

— Számár vagy! Épp az előbb magyarítottam, hogy ha a víz folyása irányában uszunk, jobbkéz felől van a jobbpart, balkéz felől a balpart. Benőke sértődötten felel:

— Kérem tanító ur, én a hátamon uszom.

* * *

Juci: Mit gondol, hány éves vagyok?

Béla: Huszonkettő!

Juci: (Dühösen): Négy évet tévedett!

Béla: Érdekes! Tényleg huszonhatot akartam mondani, de nem mertem.

— Ezt a két házat egyforma megközelíthetetlen erőddé alakította át ugyanaz a tervező, — gondolta Róka s belépett a kijelölt helyiségbe.

Csontos, magas, őszbevegylő hölgy állott tulsó oldalán egy nagy asztalnak, amelyen mindenféle kitömött madarak és állatok voltak, kakaduk, papagájok, macskák, daxlikutyák: mindenféle színű és tollazatu tetemei a grófnő néhai kedvenceinek.

Miután az elhunyt ölebek, kandurok és szárnyasok még haláluk után is azon életjelt adták magukról, hogy meglehetősen kellemetlen, nehéz illatot terjesztettek, a grófnő ezt a nagy, boltozatos helyiséget választotta ki sirboltjukul, ahol észrevehetően csak igen ritkán tartózkodott.

Róka bemutatkozott a büszke tartású dámának, aki oly soványan és mereven állt előtte, mint egy ruhafogas. Fekete öltönyének darabjai is úgy lógtak rajta, mintha csak rá lettek volna akasztva.

— Mit kíván, uram? — kérdezte ridegen a grófnő.

— Karnekné önagysága távoli rokonai bíztak meg azzal, hogy érdeklődjem szerencsétlen rokonuk hogyléte iránt.

— Nem ismerem azokat az embereket, — mondotta fagyosan a grófnő — s kérdézősködésük nem érdekel.

— Az a hír jutott hozzájuk, hogy az özvegy meghalt.

— Az nem igaz.

— A rokonok megbíztak azzal, hogy személyesen győződjem meg

Izgalmas történet a száz év előtti Budapest mélységeiből

(107)

Karnekné asszony életben létezől. Mert ha őszinte sajnálatukra nem volna már az élők sorában, haladéktalanul lépéseket fognak tenni a hagyaték megszerzése iránt. Ők tudniillik a törvényes örökösök.

Az idős hölgy pergamenszerű arcát kárörvendő gunmosoly torzította el.

— A tiszteletreméltó rokonoknak egyelőre még nem kell bánkódniuk. Szegény barátnőm életben van s testileg olyan jó egészségnek örvend, hogy még jó sokáig nem lesz szükségünk arra, hogy a kedves rokonok a vagyonekezelés gondjait magukra vállalják.

— Láthatnám Karnekné asszonyt?

— Nem.

— Határozott utasításom van arra, hogy megtekintsem.

— Ahhoz nekem semmi közöm. Elég szomorú a sorsa szegény Elizemnek, eszembe sincs tetézni azzal, hogy mutogassam. A mi házuk nem panoráma, uram, legyen szíves ezt megérni a megbízóinak.

— Ne feledje el, grófnő, hogy önnek nincs joga a rokonok szemé elől elrejtteni a szerencsétlen beteget. Én pedig az ő szemük vagyok!

— És ha nemcsak a szemüket küldenék maguk he' yett, hanem ők személyesen gyülnének is föl ide, hogy nézelődjenek, akkor se teljesíteném kívánságukat. Drága Elizemet minden idegen arc borzasztóan felizgatja, nem tűri, hogy rajtam és az ápolóján kívül bárki is belépjen hozzá. Én gondnoka vagyok neki s azt teszem, amit az érdekében jónak látok.

— Akkor a hatóságok segítségét fogom igénybevenni! — jelentette ki emelt hangon Róka.

— Ugy, uram, ön fenyegetőzik? Kérem, távozzék azonnal! Engem a házamban nem lehet fenyegetésekkel illetni!

Egy kis szünet után, minden szót élesen hangsúlyozva, még hozzátette:

— Nem tudom, ki küldte önt ide, vizslató ur, hogy szimatoljon és kémlelődjék, egy tanácsot azon-

ban mindenesetre adhatok. Ne fűrkésszenek olyan titkok után, amelyek kiderülte éppen önökre nézve lehet nagyon kellemetlen, talán végzetes. Vonuljanak vissza a saját érdekükben s hagyják a holtakat pihenni!

Ezek a szavak baljóslatúan, szinte végzetesen csengtek az aszott, sárga ajkakra.

A beszélgetésnek ezzel vége is volt.

A hétszűkesztendőformájú hölgy kilépett a kitömött állatok által képezett fedezékéből, ahová a beszélgetés idejére elsáncolta magát, gögös fejbiccentéssel elhaladt a detektív mellett s bevonult a másik helyiségbe, amelynek elfüggönyözött ablaka a kapuboltozatra nyílt.

Rögtön utána belépett az előbbi szakácsnőféle asszony s így szóló Rókához:

— Parancsoljon, uram, majd kinyitom a kaput.

Róka eltávozott.

Itt se járt hát különösebb eredménnyel.

De amit a két különös házban tapasztalt, az mégis valami volt.

Mindkét házban olyan rideg elzárkózottságot s erődítésszerű berendezést talált, amely szokatlanságánál fogva már magában is elárulta, hogy mindkét helyen a főszereplő arra helyezik, hogy meglegyenek védve minden kikémlés és váratlan behatolás ellen.

— Akik ily nagy mértékben elzárkóznak, azoknak sok rejtégetni valójuk van, — gondolta a detektív. — S a két ház egyformasága

is azt bizo... van a ket... S az a... grófnő ré... — Ez há... fűzte tová... nem akaro... Vasváry há... lgy hát... dött az... csöndben... megvívni e... — No, ... az utca fel... bálunk bef... Az o... Mikor a... ry-palota... minden el... földalatti k... Rác F... háro sport... mornvik e... Rókának p... kívánt mun... A kis Fe... férfiak k... te-eltitkoln... re rimánko... hadd mehes... Az öreg... land. veszel... ta a fiunak... kedjék... Róka ma... hernyeget... Pákát s azt... vonult a fö... zatos viágo... Persze n... lónböző sze... né a kisleá...

Szemlér Ferenc:

Búvópatak

Versék — Biblioteka-kiadás, Budapest, 1940.

Költő és mélyen gondolkozó ember Szemlér Ferenc, olyan költő, aki minden érzését a logika szűrőjén bocsátja át, aztán leméri, mint a vegyész, megvizsgálja, szigorú szeretettel s csak azután mutatja fel a világnak; imé, s vers. Magyar költő, aki ott él a Cenk alján, Brassó városában, német és román szavak tengerében s szüntelenül éreznie kell a szörvénysors magára maradtóságának, elhagyottságának érzését. Ezért bátor, ezért mer szembe nézni a legnehezebb problémával s ezért énekel olyan témáról, amelyet más, kényelmesebb sorsban élő többségi versíró könnyedén elkerül.

Kimondottan programszerű, kisebbségi verse egy sincsen, mégis ennek a kötetnek két verse is különlegesen a mai kisebbségi sorsot tükrözi vissza. A Búvópatak, amely ezt a kötet is címeit kapta és a »Tengerfenék«. Ebben a versben azt éneklé meg Szemlér, hogy az, aki egy életet él a tengerfenéken, mint a buvár, végül annyira megszokja környezetét, a »világ új rendjét, hogy lassan otthonos lesz fölében a »gyorszavu zöngzet a nyomástól, mi testeden tapos«. A fenti életet el kell felelni és csak a mélyi élet az, amely már nem zavarhatja többé. A másik vers a magyar szó dicsőítése; csodálatosan kedves, igazi erdélyi szöveg; búvópatak a magyar nyelv, a költő már csak messziről, sötét üregek mélyéről hallja komor zenéjét, amint »zuhog az évek meredélyén«. S míg azon tündökök, vajjon ki torkán buggyan újra napra a messzi mélyben zugó búvópatak, lámpát gyújt s lám, kislánya, aki táguló szemmel nézi edzsapja munkáját, egyszerre megszólal s ahogy a fény felgyullad, maga is amulva mondja: »ámpa«. S magyarul mondja ki, fényt gyújtva ezzel a fény

lángalobbantójában, a költőben is. Csendes, halk költészet Szemlér Ferencé, ahogy az évek szállnak, egyre halkabbá, egyre egyszerűbbé válik a hangja, de egyre nagyobb mélységekből, egyre teltebb harmoniával szól hozzánk. A magány és elhagyatottság költészete, annak az embernek a magánya, aki nem találja hazáját e világon, akár Krisztus a maga korában a saját hazájában. Ep ezért kisebbségi minden szavában, még akkor is, amikor általános témáról beszél, amikor egy eltört tényerről énekel, vagy a vasárnap délután mindenütt azonos esőndjét írja meg. Képei pontosak, majdnem így mondhatnánk; precíz, mint egy modern óramű szerkezete, sokszor szinte azt hisszük, mérnök írta ezeket a verseket, vagy orvos, akinek pontos és hidegen, tárgyilagosan tudományos meghatározásai vannak világról és az egyén érzéseiről. De a pontos képek és hidegnek látszó meghatározások forró és meleg életet lüktetnek magukból, a vers él és ritmusa lüktet; művész alkotta, hozta életre őket. Szemlér Ferenc az erdélyi magyar költészet egyik legérdekesebb egyénisége, költészete egyre mélyül, egyre nagyobb mélységekbe száll s úgy világít felénk, mint lobogó fátyla pokoli világunk aláhagyatott és mély utvesztőiben.

Csuka Zoltán

Szemlér Ferenc két verse

Szemelvények a neves erdélyi költő BUVÓPATAK című most megjelent verseskötetéből.

Búvópatak

Anyánk szava, ölelő lány meleg szó, mennyit hallgattalak!...
Hová tűntél, mint visszafojtott jajszó, mint gyors búvópatak?
Csak messziről, sötét üregek mélyén hallom komor zenéd, amint zuhogsz az évek meredélyén. Felszínre érsz-e még?

Vized mind mélyebb, már-már észre-medrekben hömpölyög. [vértlen] tán lassul is a fuldokló sötétben, fojtják kemény rögök.

Ugy halgatom fülem a földre tartva, mint ki akármilyen jelt kíván és lassan bura fordul ajka, ha senki sem felelt.

Ki is felelné? Néha félve nézek körül, a népzöngött vigyázom s benne elhaló zenedet, ha van ki rámköszönt:

Vajjon ki torkán buggyansz újra napra mint szertelövelő forrás, mi forró, csillámló szavakra robbanva tör elő!

Egy szó legyen, egy dallam töredéke, káromlás, vad szítók, de jel, hogy él a mélység üregébe rejtőzött áramod!...

Ha'lom-e még?.. s te hallod-e kis ember, lánykám, ki a sötét sarokból nézed forró figyelemmel apád borús szemét.

Egy szóra vársz, mely megtöri a csendet, némán s ijedten, mert az éj közelget a felhők peremén.

Lámpát gyújtok hát s látom a leányka megörvendett nekí, a fény felé néz, azt molyogja »...ámpa!« s magyarul mondja ki.

Tengerfenék

Tengerfenéken éltél, mint a buvár, rákok, szörnyek, hajóromok között, eged a víz sötét közege volt már, tested a víz legegbe ütközött, ha vonj a felszín, tudtad: elméd sóvár kívánatához nincs is már közöd.

Megszoktad lent a földöntuli esőndet, a suhanó halak elektromos fényfoltjait, egy másképpen teremtett világ új rendjét s lassan otthonos lett füledben a gyors döbzsavu zöngzet a nyomástól, mi testeden tapos.

A szintet csak a kigyótetsó tömlő kapcsolta hozzád és az enyhe lég gumiszaggal keverten beözönlő áradata volt számodra a lét — s egyben a guzs is, vissztartván lengő lábadat, hogyha szabadabban lép.

Rég volt ez is, Most lépsz amerre tet-szik, sisakodon nincs már köldökszínór, féltél pedig, mi lesz, ha eleresztik ott fenn s a sós víz testedig hatol... úgy lón s a sós víz ne hatolt a testig, élsz s életed a mélyvel egybeforr.

Ha voltál más: feledd el! Remyhe emlédi zavarja meg mélyi életed! Tengerfenéken élsz, már nem mint vendég, de honos! a mély így egész, veled! Körülölel a bársony-végtelenség szörnyek között magad is szörnyeteg!

CAILLEUX JOSEPH AUGUSTE

francia államférfiu az 1925. évben pénzügyminiszter lett. Mint pénzügyminiszter egy napon egy spanyol miniszterrel beszélgetett. Ekkor a spanyol miniszter így szólt Cailleux-hoz:

— Az önök pénzügyi helyzetének nehézségét az okozza, hogy a pénzügyi bukás kifejezésére csak egyetlen szavuk van. Nekünk a spanyol nyelvben ennek kifejezésére huszonnégy szó áll rendelkezésünkre. Ez teszi lehetővé, hogy mi minden pénzügyi krízisen megrázkódtatás nélkül keresztülmehtünk.

is azt bizonyítja, hogy összefüggés van a kettő között.

S az a fenyegető kijelentés a grófnő részéről!

— Ez hát az ő ütőkártyájuk! — füzte tovább a pupos. — Valóban nem akarok botránny Rácz Feri és Vasváry bárónő miatt!

Igy hát még jobban megerősödött az az elhatározása, hogy esőndben kell megtudni a valót s megvívni ezt a nehéz küzdelemet.

— No, ha nem lehetett bejutni az utca felől, most majd megpróbálunk beférközni — alulról!

Az ostrom folytatása

Mikor a titkosrendőr a Vasváry-palota halljába lépett, ott már minden előkészület megtörtént a földalatti kirándulásra.

Rácz Feri és a fiatal Vasváry báró sportruhába öltöztek, a komornyik esőköpenyét húzta fel, Rókának pedig előteremtették a kívánt munkáskatufrékot.

A kis Feri folyvást ott téblábolt a férfiak körül, nem lehetett előlékelni a készülődést s egyre rimánkodott apjának, hogy ő is hadd mehessen el utmutatónak.

Az öreg Feri, tekintettel a kaland veszélyes voltára, megtiltotta a fiúnak, hogy utánuk merészkedjék.

Róka magára rántotta a bő lebernyegét, meggyújtották a lámpákat, s aztán az egész társaság levonult a földalatti sikátorok titkos világába.

Persze magukkal vitték a különböző szerszámokat is. A báróné a kislányával a városban volt

s így ez újabb felderítő utról nem volt tudomása.

Ó a Nemzeti Színházba készült a ma esti ünnepes előadásra.

A kis Feri helyett most Emil vette át a vezetést, hiszen gyermekkorában ő is eleget megfordult czekekben a földalatti üregekben.

Hamar rátaláltak a Petneházy-folyósóra, a csontvázfükére és a rozsdás vasajtóra, amely tegnap megállásra kényszerítette őket.

— Most alaposan meg kell szemlélőnk ezt a vasalkotmányt, — mondotta Róka — hogy megállapíthassuk, miként lehetne legkönnyebben tuljutnunk ezen az akadályon.

A komornyik a magukkal hozott eszközök közül elővett egy jókora kalapácsot, kampós szegetek vert a fal köréseiibe, azokra felkaszították a kocsilámpákat s aztán valahánnyen az ajtó megvizsgálásához fogtak.

Avult, rozsdás, penészes holmi volt az, de vert vashól készítették és még mindig erősnak látszott. Útesre mély, tompa hangot adott, ami a vaslemezek különös vastagságára engedett következtetni.

Emil eleintén kúcsokkal próbálkozott, mert a komornyikkal előzőleg összeszedették az összes régi nagy kulcsokat, amik csak a házban föltalálhatók voltak, de nem ment semmire.

Aztán megpróbálta fölfeszíteni az ajtót Nekiesett csakánnyal a sarkainak, a pántjainak, a zárnak. Semmi eredmény.

— Nincs más hátra, ki kell bontani az ajtó sarkait, — mon-

dotta Rácz Feri és Emil rögtön munkához is látott.

Irtózatos csapásokat mért az ajtó sarka mellett a terméskövekre, amelyeket igyckezett széfeszegetni.

A kövek felső felülete meglehetősen mállékony volt, de egy féltenyérnyivel beljebb már annál szilárdabb rétegre taált.

Emberfeletti erővel vágta bele a csákányt, hogy csak úgy szikrázott tőle a kő. Hiszen az a gondolat buzdította, hogy Csipkerózsájának kiszabadításán munkál, akít gonosz szellemek elrejtettek a vasajtó mögé.

Negyedőraj munka után megbizonyosodtak ró'a, hogy így sem tudnak célhoz jutni.

— Több embernek többnap munkájára volna szükség, — mondotta Rácz Feri — hogy ezen az uton elrávolíthassuk a kaput. Másikét kitalálunk.

Egy pillanatig gondolkodott, aztán így szólt a komornyikhoz:

— Siessen föl, János és hozza le a vadászszobából a löporosládat. Fel fogjuk robbantani az ajtót. Gyújtózsínórt is hozzon magával!

Emil most megpihent és letörülte az izzadságot a homlokáról.

— Csakugyan jó gondolat ez a robbantás, — szót' édesapjához. — Legalább más célokra tartogathatjuk az erőnket.

Feri, míg a komornyik odajárt, időszerűnek találta, hogy egyet-mást közöljön Emillel.

— Kedves Emilem, — mondotta komoly hangon — mi most harcban állunk ismeretlen ellenfelekkel.

Könnyen lehet, hogy olyan megálapításokra bukkanunk, amelyek mindkettőnkre nézve nagyon kínosak lesznek.

Emil nagyot nézett.

— Én még eddig nem igen beszéltem atyádról... Annyit mindenesetre tudsz, hogy ő nem tartozott a jó emberek közé. Rendkívül nagylábon élt és amikor pénzt kellett szereznie, nem válogatott az eszközökben. Akik utjában álltak, azoknak úgy ártott, ahogy tudott. Nem rettent vissza attól sem, hogy a legnagyobb bajba döntse őket. Nem rettent vissza a gyilkosságtól sem.

Borzasztóan hangzottak Emil fülebe ezek a szavak, ott lent, mélyen a föld alatt, a kriptaszerű üregben, amelyben álltak.

Tekintete Rókára esett, mintha tőle várná ezeknek a rettenetes szavaknak a cáfolatát. Róka azonban lehorgasztotta a fejét, egész csüggedt magatartása megerősíteni látszott Feri szavait.

— Apám tehát rossz ember volt, talán gonosztevő? — kérdezte megrendülve. — S mi teszi időszerrév, hogy éppen most kell beszélni erről?

— Az, kedves Emilem, hogy esetleg a rossz cselekedeteknek egy olyan újabb láncolatával kerülünk szembe, amelyeknek forrása az ő multbeli magatartásában rejlik. Egyszóval, kedves fiam, az a gyanunk, hogy Mallóry báró szelme jelen van mindazokban az eseményekben, amelyek az utóbbi napokban lejátszódtak.

(Folytatjuk)

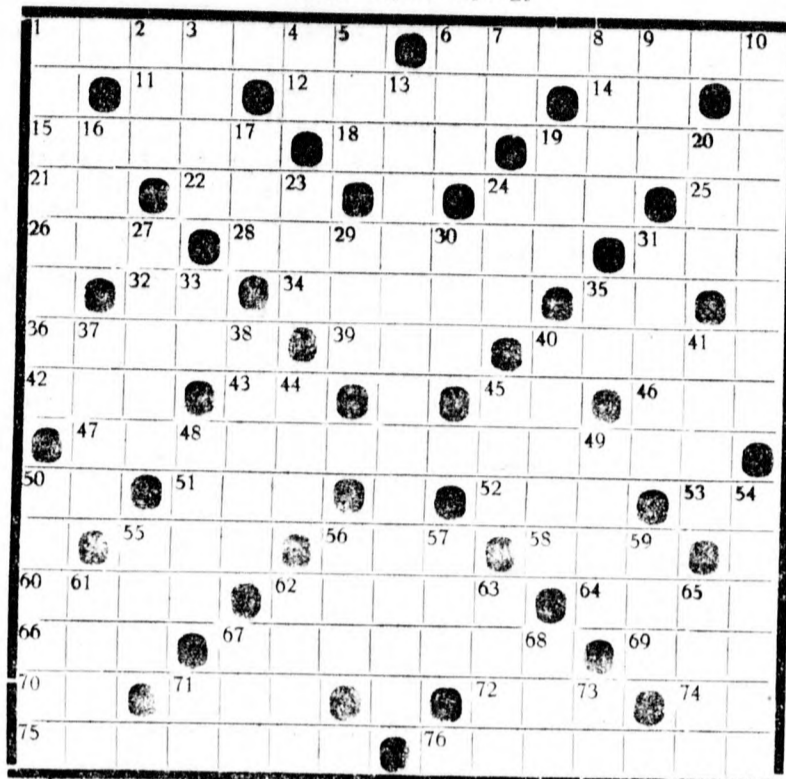

Vízszintes sorok:

1. Orosz ellenforradalmi tábornok (1918—1920)
6. A görögök szerint az első nő
11. Józsvü teszi
12. Sógör
14. I. K.
15. Korbácsféle
18. Szabó teszi (r=rr)
19. Kering
21. Betű fonetikusán
22. Női becenév
24. Izs
25. Vissza: rang
26. EFU
28. Cukor
31. Soa keverve
32. Betű fonetikusán
34. Kis iskola
35. Házállat
36. Áru
39. Felkiáltás
40. Névelővel balkáni uralkodó
42. Sándor fele
43. Fölé
45. Allam
46. Lyuk
47. Mikszáth Kálmán felesége
50. C. a.
51. Változ fele
52. Jugoszláv folyó
53. Egyforma betűk
55. Ragadozó madár
56. Egymást követő betűk
58. Állami jövedelem
60. Kínai eledel
62. Magyarországi folyó
64. Vissza: olasz kikötőváros
66. M. M. O
67. Ilyen sebesülés is van
69. Cérna márka
70. Betű fonetikusán
71. Nagy terület
72. Határmenti adó
74. Vissza: ásvány
75. Jugoszláv város

KERESZTREJTVÉNY

Közlő: Nyirő György

76. A Földközi-tenger országai az Adriától keletre.

Függőleges sorok:

1. Embergyűlölő, aki hordóban lakott
2. Nátrium
3. Cipőkenőcs
4. A 43. vízszintes
5. Új államnyelven
6. Piszkot képez
7. Német dátumrag
8. Ilyen sütemény is van
9. Kor keverve
10. Volt római császár
13. János vitéz zenéjét írta
16. Főnök idegenül
17. R. I. É.
19. Főz betűi keverve
23. Az 59. vízszintes
24. Nőinév
27. Szűk államnyelven (női nem)
29. Nőinév
30. Nőinév
31. Ilyen hizó is van
33. Éd

35. Mutató névmás
37. Tibeti főpap
38. Fejetlen torkos
40. Sporttelep
41. Egál betűi keverve
44. Kártyalap
45. Inu
48. Vonat terhe
49. Deszkadoboz
50. Dohánygyári lányról szóló opera
54. Szászország legnagyobb városa
55. Mondat része
56. Ház oldala
57. Kérdő névmás
59. Bont
61. Férfinév
62. Női becenév
63. Bácskai község
65. Vissza: Idegen férfinév
67. Szám
68. Maró folyadék (ék. fel.)
71. Állóvíz
73. Időhatározó

A múlt vasárnapi számban megjelent keresztrejtvényünk helyes megfejtése.

Vízszintes sorok: Kossuth — Kabarak — Zára — Sakk — Ur — Rigómező — Er — Dáma — Abaré — Aaré — Ebi — A dorong — Mol — Lasva — Rod — Abosi — Kába — Alár — Kosava — Ironia — Lófó — Apas — Abcdf — Ada — Ittis — Tiz — Incabin — Erá — Okir — Argus — Anor — Ma — Adue iktat — ND — Abir — Ebol — Synodus — Ananias.

Függőleges sorok: Koudela — Sz — Sára — Uri — Tagad — A szén — Baó — Akna — Karélia — Amarat — Rába — Obor — Erod — Eros — Miskolci — Amor isten — Abaffi — Galopin — Vásod — Bánat — Avó — Ara — Látomás — Adagio — Csárdás — Bika — Acre — Abuk — Iron — Nauru — Isten — Rabo — Aton — Did — Aba — An — LI.

A TUNDEORSZÁG NYEREMÉNYEI:

Fűszer csomag
MARTIN MIRKO
(azelőtt Gausz Viktor)
Fűszer és csemege üzletéből
RIBNYI TRG 5 — TELEFON 23-66

Vilány zseblámpa
IRSAJ JÓZSEF
sport és vadászfelszerelés
cikkek szaküzletéből
KRALYA PETRA II. UL. 32

Állandóan a legjobb minőségű friss
csokoládé és keksz kapható
UNION bonboniérában
Noviszd, Trg Oslodjenja 2.
Tulajdonos: Kelemen Gábor — A helyes
megfejtőnek csokoládét ad

Jó kidolgozású fényképet csak a 20
éven át dolgozó

OSZNOVITY MÜTERMÉBEN
kap. Forduljon bizalommal hozzánk.
Noviszd, Zselezniczka ul. 5.
Árvizkárosultaknak kedvezmény.

FOTO STUDIO ROYAL
Noviszd legmodernebb fényképező
műterme egy fényképfelvételt,
Trg Oslodjenja 2, Matica-épület

**EGY SZEP KÖNYVET AD
MENAHEM J.**
antikvárium. — Noviszd. Vesz. elad
minden nyelvű használt könyvet

Szép ajándékot ad a
NAGYFEJŐ (SZNEZSANA)
tulajdonos: Schön Márta, kézimunka-
üzlet, Noviszd, Bulvar, Matica épület.

Egy hatalmas játéklabdát
»Indanthren« áthuzattal ajándékoz

HOLIK hácsi

Változatosan szép aján-
dékcsomagot ad a
»KONZUM«
kávé és tea szaküzlet
Noviszd, Kr. Petra II. 2

Egy szájharmonika vagy okarina
Schade Ádám
hangszerüzletéből, Noviszd, Kralja
Petra II. 52 Nagy választék, olcsó
árak szolid kiszolgálás

Egy negyed tucat finom pipereszap-
pant ad a
**PRVA JUGOSZLOVENSZKA
KEMICSNA TVORNICA
NOVISZAD,**
gyártja a legjobb cipőkrémet, az
»DOL« és a híres **KLEIN ÉS FIA**-féle
pipereszappanokat

Hajnyírást, vagy kislány frizurát csinál
egy kislánynak és kislánynak
az »ELLA« SZALON.
Kr. Petra II. 62. Külör pedikűr osztály

Egy doboz legkifinomultabb
desszert cukorka a
WAHL-féle »CONFISERIE«
üzletéből
NOVISZAD, KRALJA PETRA II. 72

Fényképfelvétel
Studio Heringnél
Apoló udvar! Amatőr képek kidolgozása

Ajándék-csomagot ad
FLEISCHMANN I.
csemegekereskedő, Kralja Petra II. 15
Telefon 25-18.

Öt adag finom fagyaltot ad az ujon-
nan megnyitott és fagyalt specialitásai-
ról már is közismert és kedvelt
»L I D O«
fagyaltüzlet, Kralja Petra II. 2.

Egy elmesés és
sz. n. játéktárca a
»GOLYA«
bazar játékru-
ca lux cikkek
üzletéből
Kralja Petra II. 7

Két-szer öt-öt darab mignon-sütemény a
MIGNON cukrászdából
tulajdonos Horváth Károly, Kralja Pet-
ra II. 12 — Állandóan friss sütemény

Truppel Béla
az ország legnagyobb hangszerüzlete,
a »Hohner« harmonikák vezérképvisel-
lete és lerakata ajándékoz egy finom
szájharmonikát Noviszd, Duna ucca.

Szép ajándékot ad
»PAPIRUS« — BUZA ERNŐ
Petrovgrad és környéke legna-
gyobb könyv és papíráru üzlete.

Két-szer 1/2 kg. mézes kekszet ad
KLIPPEL JÓZSEF
hygiénikus péksége Zselezniczka
38, főközllet: Postanszka 1.
Készíti a legjobb bureket, süte-
ményeket, graham kenyereket stb.

Egy szép ajándékcsomagot ad
KONSTANTINOVIC.
Noviszd legdusabban felszerelt fűszer-
és csemege-üzlete
KR. ALEKSZANDRA U. 19

Egy pár gyermekharisnya
vagy kesztyű az
»olcsó PEREPATICS«
kötött és szövött áru üzletéből
Futoski put 37.

Egy szép képkeretet ajándékoz
LERCH JOVÁN
Blondel keretek, üveg és porcellár-
árak legdusabb szaküzlete Noviszd,
Kr. Petra II. 21 — Telefon 30-71

Egyesületi közlöny

MÜKEDVELES • NÉPNEVELÉS • KÖNYVTARÉLET

Magyar Kultúrmúzeum

A Jugoszláviai magyarság kulturéletének új állomása-hoz érkezett. E hó 10-én hat noviszádi magyar egyesület vezetői határozatilag kimondták itt élő magyarságunk kultúrmúzeumának létesítését.

Ezt a határozatot arany betűkkel kell bevésni kisebbségi életünk történetének márványlapjára. Az egyesületek vezetői nemes kezdeményezésükkel felülemelkedtek köreik határvonalán és az egész Jugoszláviai magyarságnak tettek nagyértékű szolgálatot.

A noviszádi egyesületek közli értekezletén, ahol e nagy jelentőségű határozatot hozták, a Beltéri Katolikus Kört Nagy Győző elnök és Haitz István, a Református Olvasókört Horváth Lajos lelkész, a Polgári Magyar Daloskört Hainiss Gyula elnök, a Polgári Magyar Kaszinót Tolnay János elnök, a Külső Katolikus Kört Begovics István elnök, az Adamovics-telepi Olvasó és Gazdakört pedig Takács István képviselte.

A határozat kimondja, hogy a munkát a Közművelődési Tanács bevonásával azonnal megkezdik.

Régóta érzett hiányt pótol a létesítendő magyar kultúrmúzeum, mert az életünknek nemcsak tükré, hanem utmutatója és előrelendítő tájékoztatója lesz.

Ismeretes, hogy kulturéletünknek kulturszövetség híján nincsen összefoglaló szerve. Ezért szétszóródottan, terv nélkül, erőforrást pazarolva folyik kulturéletünk minden munkája. Pedig meg kellene becsülni és értékelni minden kulturtevékenységet. Éppen ezért határozta el a noviszádi egyesületek közli értekezlet, hogy kultúrmúzeumba összegyűjti minden kulturális ténykedésünket, hogy annak értékeiből mindenki merithessen, hogy majdan minden magyar kulturmunkás onnan erkölcsi erőt és utmutató irányítást kapjon. De ezen felül is, magyarságunknak a kultúrmúzeum minden szempontból számos előnyt biztosít. A tudományos kutatás első állomása a létesítendő múzeum mindazon a területen, ami közvetlenül vagy közvetve életünket érinti.

Elég csak egy pillantást vetni a magyar kultúrmúzeum részére felhalmozandó anyag jegyzékére, hogy annak sokoldalúságát és életünk minden rétegére kiható hasznosságát megállapíthassuk.

A magyar kultúrmúzeum a következő anyagokat és adatokat gyűjti:

1. Jugoszláviában megjelent és megjelenő mindennemű magyar sajtótermék: könyvek, napilapok, hetilapok, folyóiratok, egyesületi jelentések, színlapok, műsornyomatványok, meghívók, stb. gyűjtése.
2. Jugoszláviában nem magyar nyelven megjelent és megjelenő, vajdasági kérdésekkel és a magyar kisebbségi nép problémáival foglalkozó mindennemű sajtótermék; különösen könyvek, folyóiratok és napilapok, esetleg azok szemelvényeinek gyűjtése.
3. Külföldön megjelent, Jugoszláviára és a jugoszláviai magyarságra vonatkozó mindennemű és minden nyelvű sajtótermék gyűjtése.
4. Kéziratok, melyekben a jugoszláviai magyarság egész vagy részleges adatai kerültek feldolgozásra. Monográfiák, etnikai és szociográfiai leírások, díjat nyert vagy nem díjazott ilyen irányú pályaművek (nyomtatásban és kéziratban) gyűjtése.
5. Népi eszközök, berendezési tárgyak, leveles- és menyasszonyi (tulipános) ládák, kézzel faragott konyhaeszközök, fejfák, halászati, földművelő eszközök, agyag (gölcncsér) munkák, népi kézimunkák (varrottások) stb. gyűjtése.
6. A Vajdaság területén végbement települések leírásának gyűjtése, az itt lakó minden más nemzetiségű népesség figyelembe vételével. (Szociográfiai és demográfiai leírások.)
7. Fényképfelvételek és leírások gyűjtése a magyar népviseletről és szokásokról. A magyar népen kívül az itt lakó összes más nemzetiségiekéről is. Magyar szempontból különösen gyűjtésre kerül a gyöngyösbokréta, a lovastorna, a templomi körmenetek, az aratóünnep, a szüretelési, lakodalmi és karácsonyi szokások, betlehemi játékok stb.

8. A nép ajkán élő mesék, történetek, versek, babonás hiedelmek és szokások leírásának gyűjtése, valamint dalaik hangjegyen való átültetésének (lekottázásának) gyűjtése.

9. Társadalmi egyesületek kulturtevékenységéről szóló általános évi jelentés és jubileumi ünnepek alkalmából kiadott beszámoló. Az egyesületi kulturmunka szempontjából különösképpen a következő munkálatok jönnek figyelembe: a) iskolán kívüli népművelő előadások, b) kulturelaodások, ünnepek, műsoros délutánok vagy esték részletes leírásai és szereplői, c) írni és olvasni nem tudók tanításának problémái és eredményei, d) könyvtárlétről szóló jelentések, e) a műkedvelő színészek munkái és a műkedvelő előadásokról felvett fényképfelvételek, f) dal és énekkulturáról szóló jelentések, g) torna és testedzés terén kifejtett tevékenységek leírása, h) sportterén elért eredmények leírása, i) az egyesület által rendezett népi ünnepek leírása, j) fényképfelvételek az egyesületek helyiségeiről stb. gyűjtése.

10. Kulturegyesületek történetének gyűjtése.

11. A vajdasági híres magyar családok és kiválóságok történetének leírása, temetőhelyükről való megemlékezés, fényképfelvételek stb. gyűjtése.

12. A Vajdaság területén született kiváló magyar személyiségek életrajzi adatainak gyűjtése; olyanoké, akik a tudomány, irodalom, művészet, politika stb. terén külföldön sikereket értek el. Emlékiratok, életrajzok gyűjtése.

Minden magyar kulturember segítségét kéri a múzeum!

Aki figyelemmel átolvasta a múzeum gyűjtendő anyagának jegyzékét és széttekint saját működésének területén, maga is megállapíthatja, hogy a magyar kultúrmúzeumnak milyen szolgálatot tehet. Alig akad kulturember, akinek ne volna módjában többel vagy kevesebbel a magyarság e nagyfontosságú intézményét támogatni. Magunk életét becsüljük meg és saját magunknak állítunk örök emléket, ha a múzeum anyagát összehordjuk. A legapróbb idevaló vagy bennünket érdeklő nyomtatványtól az irodalmi művekig, a népmesétől a népdalokig, a faluleírástól az egyesületi jelentésekig, stb. stb., mindent gyűjt a múzeum.

Amint már a múlt héten jeleztük, a Közművelődési Tanács az egész eddigi beérkezett egyesületi jelentés-anyagát, valamint a most érkező jelentéseket is a múzeum rendelkezésére bocsátja.

A gyűjtők és adakozók munkáját pedig nemcsak a múzeum aranykönyvébe örökítik majd meg, nemcsak az Egyesületi Közlönyben kerül munkájuk időről időre méltatásra, hanem a magyar szívekben él majd kitörhetetlenül.

A Magyar Kultúrmúzeumot érintő minden kérdésben levélbeli és szóbeli felvilágosítást Tolnay János tanár ad, kinek címe: Novi Sad, Ustavka u. 7. a. (Madjarska Gradjanska Kasina). Minden küldemény ugyancsak erre a címre irányítandó.

A Közművelődési Tanács

minden magyar társadalmi egyesületet díjtalanul ellát:

- ISKOLÁNKIVÜLI NÉPMŰVELŐ ELŐADÁSOKKAL,
- ANALFABÉTÁKAT OKTATÓ ABÉCÉS KÖNYVVEL,
- MINDEN KÖNYVTARI TUDNIVALÓVAL,
- MINDEN KULTURKÉ DÉSSEN TANACCSAL.

Mesél a nép

Magyar népmesék

Ortutay Gyula gyűjtése

Az aranyhajú két festvér

(Negyedik közlemény)

»Nézzé csak, — azt mongya, — a világ átaláló tükröz ez mindeneket látni benne, nézze csak itt, nézze csak ott, nézze csak azt a sarkon forgó várat a forró tenger szigetben, hogy forog az, — azt mongya, — ez a Világszép Erzsóknak a palotája. Ha még azt elhozná feleségül, akkor vónának egy vigságba, így akkor nem vóna magába.« »Elhozatom én a bátyámmal, — azt mongya, — akar így, akar úgy, elhozza az én bátyám.« »De ne mongya, hogy valaki monta, csak hogy álmogya.« Megint kapott egy tányér aranyat, mindig jól megfizet neki az izjé-ér, ha ü felel.

Eccer osztán hazakerül oszt a bátya, ad neki úgy enni. Leül ü. »Hü, gondold meg, bátyám, mit álmottam!« »Mit?« »Nézzé csak, — azt mongya, — nézzé csak, — azt mongya, — azt a várat, — azt mongya, — ott a forró tenger szigetbe, hogy forog az ott sarkon. Abba van, — azt mongya, — Világszép Erzsókja. Ha aztat te elhoznád magadnak feleségül, te se vónál magad. Így oszt akarmere mennél, — azt mongya, — legálább idehaza ketten vónunk, nem vóna nekem ojan unalmam.« »Hát elhozom én, hugom, — azt mongya, — ha csak az Isten segít.«

Na osztán lepihentek. Felvirat- tak, megint csak utnak indult ü az öreganyáho. Elment ü oszt az öreganyáho, estére odaiparko- dott, oda is ért. »Aggyon isten jó estét, édes öreganyám!« »Ejnye, fíjam, — azt mongya, — be sűr- ven járkász te. Na de nem baj, majd le lesz mostmán zárva.« Meg- fürösztötte téjbe-vájba, vacsorát adott neki, lefektette a sejem ágyba.

Na mánmost reggel megín meg- fürösztötte téjbe-vájba, früstököt adott neki. »Hát mostmán mi a kí- vánságod?« »Hát így meg így, — azót mongya, — édes öreganyám, kinéztük a tükörbül, hogy van, de magam sem tudom, hogy hol, a forró tenger szigetbe Világszép Erzsóknak a várja, sarkon forgó vár. Abban lakik Világszép Erzsók- ja, aztat szeretném elhozni ma- gamnak feleségül. Ne lennék mán, — azt mongya, — én is ljen soká özvegy, meg a hugomnak is jobb- kedve vóna, hogyha nem vóna ma- ga.« »Hát nem tudok felöle sem- mit, — azt mongya, — mingyár megtuggyuk!«

Csörget-kongat, csörget-kongat, jönnek a szógák, kérdezik: »Mit akarsz?« »Ennek meg ennek nem hallott(átok híret)?« »Nem tudunk felöle semmit.« »Van-e még oda beföletek?« »Oda hátul az öreg.« Na, kongat neki egypárt, megér- kezik. »Na, mi a hiányságod me- gint? Mán megint itt a fíjad?« »Itt.« — azt mongya. »Mit akar?« »Világszép Erzsóknak a várját tu- dód hol van a forró tenger sziget- be?« »Tán oda akarod küdeni?« »Oda.« — azt mongya. »Na, ott is

jó hejre küdöd, ott is jó hejre kü- död, ha a szavam áthágja. Elvi- szem én üt, de még most viszem jó hejre! Na, küggved ki! Újjé ráml!«

Na elrepült véle oda, lepihen- tek ott a tenger szélibe a fübe. Ott heverték, niézték a várat, hogy ott forgott a közepen a valami szigeten. »Na, hallod, — azt mon- gya, — mán két hejen vótam vél- led, még mindenütt hibáztál, de mostmán erre vigyázz, hogy ne hibázz, mert ha hibázol, én e jö- vök, de te ott maracc. Nagyon be- tarcsd a szavamát. Tudod, én be- viszlek a kéményen és a konyhára fogok ülni, arra leszek kifélé. Te pedig, majd megmutatom én, hogy mék ajtót nyisd meg, Világszép Erzsókja az asztanal stik- kel, nyisd te az ajtót és anyi le- gyen a szavad: Jó napot agyon isten Világszép Erzsókja, jössz-e vélem, vagy nem? Ha nem jössz, maracc! De mán akkor szalaggy is, de markold meg a nyakamat.«

Na, bevitte osztán, leszállott. Megmondta neki, hogy mék ajtót nyissa meg. Megnyitotta, ránez a Világszép Erzsókja. »Jónapot agy- gyon isten, Világszép Erzsókja! Jössz-e véllem vagy nem? ha nem jössz, maracc!« De mán akkor szalatt visszafele, megmarkolta a csóka nyakát. Az ü nyakát is meg- markolta, meg, ölonkaptá Világszép Erzsókja. Akkor a csóka csak, csitt! a kéményen! Tulfelől szá lott le véle.

Akkor visszanezött Világszép Erzsók: »Na, te, — azt mongya, — mikor annyi vótál az anyádba, mint egy kásaszem, még akkor megálmodtam, hogy te hozol ki éngem az orszá, a, a várombul. De nem hittem, de most mán el- hiszem, mer kihoztál. Hát most- mán mit akarsz vélem?« »Hát le- szel párom.« »Na jól van.«

Elvitte osztán haza az öregany- nyánál. »Na, megvan, fíjam?« »Meg, halá Istennek!« »Na, gyere csak!« Eggy fojvíz fojt ott le- fektette (T. i. a leányt), ráhagott a féllábára, a másikat meg fogta. Kétfele hasgatta, kiömlött belöle sok csuszó, békák, minden. »Na ládd, fíjam! Ez megölt vóna téged, ha ezer lelked lett vón is.« Kimos- ta tisztára, összetette, összforrott. Még szásszerte szebb lett, mint ad- dig, mer addig gonosszal vót te'e, meg ördöggel.

Na, mostmán nyugottak. Akkor azútt oszt nekik adott enni. »Na mánmost, — azt mongya, — hogy mentek haza?« »Hát hazasétálunk valahogy.« »Nem úgy lesz a! Meg- áll csak!« Kiállott a nagy ustorral, csörgett-kongott, csörgett-kon- gott, eccercsak odakavarodik egy üveghintó négy luval, megáll a kis ház előtt. »Na, lássátok, mán van kocsi is, amin mentek.« Még oszt elhozták a kastéjt is, egy arany- almanak vállott, a zsebbe tette. »Na, ezt ládd, ezt tedd a zsebbe, ezt oszt otthon kinyithatod, oszt

tán kastéj lesz be'öle, ojan, mint ott vót.« Na, akkor felültek oszt- tán, megköszönte a szivességét az öreganyának mindenekért és el- indultak.

Ü hátraül, Világszép Erzsókja, az ülésbe, ü meg, mint kocis előre. És azt monta neki: »Hallod, csak ereszd a lovat, te ne fogd a lovat se errül, se arrul, tuggya az mind- entütt, hon kell megállani, hol kell mindent megkerülni. Te csak bo- csásd a lovat.« Ment a lu, mint a forgószél, mikor odaért az ü kis palotájáho, megállott, mintha le- cövek(elték vóna). »Na eriggy be, szeggyétek össze magatokat, amit, amit csak könyvedesen, — azt mon- gya, — a többi had maraggyék, hiszen nem ojan nagy valami, ha marad is.«

Hát tükröt, ezt, ijeneket, mit, ami könnyvedesen vót, összekapták magukat. Na, akkor már együvé ültek a hugával beszélgetve. Be- szégettek, ü meg hajtotta oszt a lovat. »Csak ereszd te azt a lovat, ne töröggy te vele, majd megáll az megént, ahun szükséges.« Elrö- pült vélek a ló, hon állott meg, az anyok előtt, ahun küvel, kü közzé vót rakva. Az apjok meg sétált az udvaron, nézi, hogy mi- csoda hintó áll?

Még kezdi bosszonkodni, mer azt mongya aztán Világszép Erzsók: »Na szájjatok e! Ez néktek édesanyátok, ha utájjátok megcsó- kolni, tericcsétek rá a sejemken- döt, a zsebkendőket és úgy mint

anyátokat csókojátok meg!«

Itt meg a kiráj bosszankodik ott erről-arrul, jobbrul-balrul, az ap- juk. Hát nem értette itt a szóba- tot, hogy mirül van szó. Majd oszt- tán a fíja ment hozzá, hát bossz- szankodott, hogy így, hogy úgy! »Hogy jön véllem, kardra, vagy öltre?« Hát az apának kardra vót. Na, jó hozzáfogtak oszt, a kar- dot ki is csapta az apjának kezé- ből a kardot, akkor nekiment az apjának: »Így vágnám te a nyakát, ha akarnám!« Akkor elment, fel- vette kargyát, megtürülte a zseb- kendővel, ismét a kezébe, akkor megint összecaptak a karddal, hát kirepült a kard az apja kezébül. Akkor megint nekiméte a nyaká- nak: »Így vágnám le a nyakát, ha akarnám!« Akkor megint elment, felvette a kargyát, megtürülte a zsebkendőjébe, megén visszaatta a kezébe. Megént az apja még mérgesebb lett, megint csak össze, hát kicsapta a kezébül. Akkor az üvét is kihajította, akkor ugrött az apjának a nyakába: »Na, édes- apám, én vagyok az az elveszett fíju, aki el vót takarva a föld szín- rül, de most előadott a jó Isten. Hát hogy, hogy úgy, hogy meg- vágott vóna, ugye, hogy én levág- hattam vóna a nyakát.«

Összerogyott az apja, osztán nem tudott ümondani. Így oszt befordult a hintó az udvarra, még mai napig is élnek, ha meg nem hóttak.

(Vége)

A fakarékos befőzésről

Most, hogy megkezdődött a külön- féle gyümölcsfajták beérése, arra nézve adunk tanácsot háziasszonya- inknak, hogyan tegyék el befőttej- ket takarékosan, számotvetve a mai cukoradagokkal.

Cukor nélkül mindenféle gyü- mölcsből készíthetünk beföttet, kü- lönösen cseresznyét, meggyet, szil- vát. Az eljárás igen egyszerű, csu- pán arra ügyeljünk gondosan, hogy a felhasználás árú tökéletesen ép, egészséges, jóminőségű legyen. A megtisztított gyümölcsöt üvegekbe szedjük, majd kb. jó félig feltöltjük jól kiforralt, majd lehűtött tiszta vízzel, minden üveg tetejére kés- hegynyi szalicilt adunk s az üvege- ket légmentesen lezárva 10 percig kigőzöljük. A gőzölést másnap biz- tonság okáért megismételhetjük.

Ennél a befőttnél jobbizu, bár ke- vésbé tetszetős a cukor nélkül saját levében eltett gyümölcs, mely télen tésták töltésére is alkalmas. Erre a célra elsősorban lédus fajtákat hasz- nálunk fel, ezeket megtisztítjuk, faj- tájuk szerint ki is magvazzuk, majd szorosan üvegekbe töltjük, sem ször- pöt, sem vizet nem adunk hozzá, csupán késhegynyi szalicilt. Azután az üvegeket szorosan lezárjuk és két nap egymásután szokott módon ki- gőzöljük. Ezalatt a művelet alatt a gyümölcs levét ereszt, eredeti alak- ját elveszti, de ize kellemes. Meg- jegyezzük, hogy az itt ismertetett befőttek készítésénél nagy előny, ha patentzárás üvegeink vannak, de ezek hiján jók a közönséges üvegek

is hólyaggal és nedvesített spárgá- val szorosan lekötvé.

Igen sok vidéki háziasszonynak van mézkészlete, amely pótolhatja némileg a befőzőcukrot. A mézes be- főttek így készülnek: a frissen sze- dett, ép gyümölcsöt megtisztítjuk és mézszirupban egyszer felforraljuk. A mézszirup következő módon ké- szül: 2 kiló mézet másfél citrom le- vével felforraljuk, ebbe vetjük bele az előkészített gyümölcsöt s az egé- szet egyszeri felfőzés után letakarva másnapig hűvös helyen állni hagy- juk. Másnap a gyümölcs mézes levét leöntjük, újból átforraljuk s ismét rátöltjük a gyümölcsre. Másnapig pihentetve, még kétszer megismé- teljük ezt az eljárást s negyedik nap ha a lé eléggé besűrűsödött, beleönt- jük a gyümölcsöt, együtt felforral- juk, majd forrón előmelegített üve- gekbe töltjük. Az üvegeket másnap leközzük és hűvös helyen raktá- rozzuk.

Végezetül a rumban vagy alkohól- ban eltett gyümölcsökről szólunk, amelyekhez kell ugyan cukor, de aránylag nem sok. Akármilyen gyü- mölcsfajta felhasználható e célra. 5 kiló ép, érett árura számítunk 1 kiló cukrot és fél liter vizet. Ebből szirupot főzünk s ha jól forr, bele- teszünk kb. egy kilónyit az eltevés- re szánt gyümölcsből, melyet előző- leg fajtája szerint megtisztítottunk, meghámoztunk vagy kimagváltunk. Pár pernyi forralás után a gyümöl- csöt lyukas kanállal előmelegített uborkásüvegbe szedjük, majd ja- sonló módon folytatjuk a többi gyü- mölcs befőzését, míg a készlet tart. Ekkor a hátramaradt szirupot még jól átforraljuk s még forrón, de nem a tűzhelyen öntünk bele 2 deci erős rumot vagy alkoholt. Ezzel feltölt- jük a beföttet, gyorsan és légmente- sen lezárjuk az üveget, majd pok- rocokba csavarva másnapig saját gőzében állni hagyjuk.